Pazar
6
SONTEŞRİN
1938
5 KURUŞ

Ulus Basımevi
Çankırı Caddesi, Ankara
Telgraf : Ulus - Ankara
TELEFON
İmtiyaz sahibi 1144
Başmuharrir 1371
Yazı işleri 1062-1063
Matbaa müdürü 1061
İdare 1064

ULUS

ADIMIZ ANDIMIZDIR

Tunceli medeniyete açılıyor

Yakında, yazıları arkadaşımız Naşit Uluğ tarafından hazırlanan güzel bir ilâve neşredeceğiz.

Dörtler anlaşmasına doğru bir adım!

B. Çemberlayn ve Lord Halifaks'ın Paris'te tetkik edecekleri mevzular şunlardır :

1-Almanya ile münasebet
2-İspanyol ve Akdeniz işi
3-Fransız-İngiliz iş birliği

İngiliz başvekili B. Çemberleyn Fransız başvekili B. Daladiye ile konuşuyor

Londra, 5 a.a. — Çemberleyn ile Lort Halifaks'ın Paris'e yapacakları seyahatin hedefi Fransız - İngiliz dostluğunu teyit etmek ve iki memleket nazırlarına müstakbel siyaseti derpiş etmek imkânını vermekten ibarettir.

İngilizler totaliter devletlere karşı takip edilen sükûnet siyasetinin ingiliz - fransız münasebetlerini haleldar etmediğini göstereceklerdir. Yapılacak istişarelerin başlıca iki noktasını almanya ile münasebetlerin istikbali ve ispanyol ve Akdeniz meselesi teş-

(Sonu 8. inci sayfada)

Atatürk Başvekilimizi kabul ettiler

İstanbul, 5 (Telefonla) — Başvekilimiz Celâl Bayar, bugün saat 11.35 te Ankara'dan şehrimize gelmişlerdir.

Başvekilimiz Haydarpaşa garında birçok kimseler tarafından karşılanmıştır.

* * *

İstanbul, 5 a.a. — Bugün Ankara'dan gelen Başvekil Celâl Bayar, Haydarpaşa'dan motörle doğruca Dolmabahçe sarayına giderek Atatürk tarafından kabul buyurulmuş ve kendilerine muhtelif işler hakkında maruzatta bulunmuştur.

Hatay'a dühul vizesi lâğvedildi

Hatay pasaport ihdas etmiyecek

Antakya, 5 a.a. — Pasaport işleri hakkında bir kararname neşredilmiştir. Bu kararnameye göre Hatay'a duhul vizesi mülgadır. Hatay'a gelecek yabancılar ellerindeki millî hüviyet cüzdanlarını bulundukları [illegible] bıtasına göstereceklerdir. Hatay hükümeti şimdilik bir pasaport ihdas etmiyeceğinden harice seyahat etmek istiyen Hatay vatandaşlarının arzularına göre Türkiye Cümhuriyeti veya Fransa cümhuriyeti makamatı aidesinin kendilerine verecekleri pasaportla seyahat edeceklerdir. Bu hususun temini için Türkiye cümhuriyeti fevkalâde murahhasına ve Fransa cümhuriyeti mümessillerine nota tevdi edilerek garant sıfatiyle bu cihetin yapılması istenecektir.

İki aydanberi sulh sükûna ve asayişe kavuşan Hatay'dan bir manzara: İskenderun limanı

Hatay meclisi toplandı

Devlet Reisi iki ay içinde başarılan işleri izah etti

Hatay meclisi Atatürk'e sonsuz sayğı ve minnetlerini ifade etti

Hatay devlet reisi ekselâns Tayfur Sökmen Albay Şükrü Kanatlı ve Hatay başvekili Abdürrahman Melek'le beraber

Antakya, 5 a.a. — Hatay Millet meclisi saat 15 de birinci reis vekili Vedi Karabay'ın reisliğinde toplanmıştır. Devlet reisi Ekselans Tayfur Sökmen, yıllık nutkunu söylemiştir.

Devlet reisi demiştir ki :

— Hatay varlığının bütün salâhiyetini ellerinde tutan Millet meclisinin sayın âzaları, 20 sene bir çok hâdiselere sahne olan Hatay'ın, nihayet kurtarıcı ve koruyucu Büyük Atatürk'ün yüksek azim ve iradesiyle nasıl teşekkül ettiği muhtelif vesilelerle arzedilmiştir. Eylülde teşekkül eden Hatay devleti geçirdiği bu iki ay zarfında neler yapmış ve daha neler yapacak, bunu huzurunuzda izah etmeyi lüzumlu gördüğüm için bir kaç dakikanızı işgal edeceğim. Bu iki ay içinde

(Sonu 8. inci sayfada)

Memleketçi gençlik

F. R. ATAY

Ankara'ya gelen izcilerimiz, bu sene, iç Anadolu'ya doğru üç günlük bir gezintiye çıktılar. Başlarında 93 muallim ve müdür bulunan 2150 genç, Kırıkkale ve Kayseri'de harp fabrikalarımızla dokuma kombinasını gördüler. Kültür Bakanlığının bu teşebbüsünü ne kadar övsek yeridir: Hattâ bunun bundan sonra Ankara'ya gelen mektep gençliği için bir anane olmasını arzu ederiz.

Osmanlı gençlikleri bir, nihayet iki şehirde mahpus kalmışlardı. Taşrada mektebe girmek demek, ana baba yurdundan kurtulma fırsatı elde etmek demekti: Bir defa İstanbul veya ona benzer bir kalabalığın içine atıldıktan sonra, bütün ömürlerinde sıla borcunu ödiyenler bile ne kadar azdır. Büyük şehirlerin ötesi, osmanlı eliti için, menfâ ve gurbet sayılmıştır. Bu elit, memleketi öğrenmiyerek, bilmiyerek, onun hakkındaki bütün yabancı telâkki ve telkinleri gözü kapalı kabul ederek yetişti. Osmanlı devrinin ne idaresinde, ne politikasında, ne de edebiyatında memleket dâvası görülmez.

Eğer hiç kimse saray ve Babıâli eşiklerinden uzaklaşmak istemezse, eğer zekâ ve kabiliyetleri az çok işliyen her türk hazır şehirlerin hazır zevkleri içine atılıp kalırsa, Anadolu'yu kim yapacaktı? Yahut Anadolu kimin olacaktı? Büyük harpte ister istemez taşraya çıkanlar, her tarafta çarşının, mâmur mahallenin, iş ve ticaretin kimlere ait olduğunu gördükleri zaman, bu suallerin cevabı ne olduğunu anladılar.

Ankara rejimi, osmanlı dev-

(Sonu 8. inci sayfada)

Macarlar dün işğale başladılar

MACARİSTAN BAYRAM YAPIYOR

Budapeşte, 5 — Macar telgraf ajansı macar kıtalarının saat 10 da "Orta Avrupa saati,, Tuna üzerinde kurulan iki köprüden Macar - Çekoslovak hududunu geçtiklerini bildirmektedir.

(Sonu 8 inci sayfada)

Bütün meselelerde

Romanya ve Yugoslavya *Arasında* Tam fikir beraberliği

Bükreş, 5 a.a. — Hariciye nezareti tebliğ ediyor: 5 teşrinisanide, Bükreş'te kıral sarayında kıral Karol ile Yugoslavya kıral Naibi Prens Pol arasında, Romanya hariciye nazırı B. Komnen'in de iştirâkiyle, bir konferans aktedilmiş ve umumî politik vaziyet üzerinde fikir teatisinde bulunulmuştur. Bu münasebetle, tetkik edilen bütün meseleler üzerinde tam bir fikir beraberliği bir kere daha müşahede edilmiş ve iki memleket arasında anlaşma ve işbirliğinin halen her zamankinden daha sıkı olduğu görülmüştür.

Kıral Karol, Naip Prens Pol ve hariciye nazırı B. Komnen, bilâhare, bir av partisi için Arada mıntakasına gitmişlerdir. Prens Pol oradan Belgrad'a dönecektir.

Filistin için yeni bir plândan bahsediliyor!

Filistin hakkında ileri sürülen yeni plâna ve Filistin'deki son hâdiselere ait tafsilât 8. inci sayfamızdadır. Yukarıda son hâdiseler esnasında ingiliz askerlerinin arapların üzerini nasıl aradıklarını görüyorsunuz.

Temiz ve çalışkan bir memleket çocuğu

Mustafa Arif Akgün'ün cenazesi törenle kaldırıldı

Cenaze töreninde B. Şükrü Kaya, Mebuslar ve bir çok dostları hazır bulundular

Ölümü haberini, büyük bir teessürle vermiş olduğumuz Devlet Şûrası âzasından B. Mustafa Arif Akgün'ün cenazesi, cuma günü öğle namazından sonra Hacıbayram camiinden törenle kaldırılmıştır.

Cenaze töreninde Dahiliye Vekili ve Parti Genel Sekreteri B. Şükrü Kaya ile mebuslar, Develt Şûrası reis ve âzaları, mektep ve hayat arkadaşları, dostları hazır bulunmuşlardır. Bir polis ve jandarma müfrezesi de törene iştirâk etmiş ve merhumun cenazesi göz yaşları arasında toprağa verilmiştir. Cenazeye bir çok çelenkler konmuştur. Merhumun ailesine taziyetlerimizi sunarız.

* * *

B. Mustafa Arif Akgün, 319 da mülkiye mektebini bitirmiştir. Devlet Şûrası umumî reisi B. Reşat ve Başvekâlet müsteşarı B. Kemal Gedeleç'in sınıf arkadaşıdır.

Evelâ birçok kaymakamlıklarda bulunmuş, mülkiye müfettişliği, dahi-

(Sonu 3. üncü sayfada)

Merhum Mustafa Arif Akgün'ün son resimlerinden biri

DÜŞÜNÜŞLER

Klâsik meselesi?

Bir İstanbul gazetesinin açtığı "Türk edebiyatının klâsikleri var mıdır?,, mevzulu anket dolayısiyle iki zıt görüş ve tezin çarpışmasına şahit oluyoruz: Divan edebiyatı üstatlarını klâsik addedenler bu kanaate iştirâk etmiyenlere taassuba delâlet eden bir şiddetle hücum ediyorlar. Onları haksız bulmak güçtür. Çünkü klâsik edebiyat, Nurullah Ataç ve Agâh Sırrı'nın dedikleri gibi, mekteplerde şerh, tefsir ve tedris edilen, edebî çalışmalar için örnek diye gösterilen edebiyattır. Onlarsa, yaşları icabı, bu edebiyatla mektep sıralarında yuğrulmuşlar, uzun müddet üzerinde düşündürülüp zevkine erdirilmişler ve bu edebiyatın mahsullerini kültür ananeleri içine almışlardır; bu itibarla Divan edebiyatı üstatlarının onlara türk klâsikleri şeklinde görünmesine şaşmamak lâzımdır.

Fakat dediğimiz gibi klâsik demek yaşıyan, okunulan, anlaşılan, bugünkü kültürün de temel taşını teşkil eden ve kültürel olgunluğumuza erişmek için hazmedilmesine ihtiyaç olan edebiyat demektir. Bazılarının iddia ettiği gibi bu edebiyatın mutlaka grek ve lâtin mitolojisi ile sıkı bir irtibat muhafaza etmesine mutlaka ihtiyaç yoktur. Balzak da artık klâsiktir. Bu klâsikliğin vasfını, taşıdığı yüksek örneklik kıymetinden alır. Halbuki Divan edebiyatı üstatları bugünün ve hele yarının türk nesilleri için artık anlaşılır olmaktan bile çıkmışlardır, değil ki örnek olabilsinler. Esasen aradaki büyük dil farkı bulunmasaydı bile, birbirine taban tabana zıt iki sanat anlayışının imtizacı nasıl tasavvur olunabilirdi? Eski hattatlarımız nasıl türk resminin klâsikleri değillerse, eski ediplerimiz de türk edebiyatının klâsikleri olamazlar.

Divan edebiyatını seven ve onun yüksek sanat kıymetini müdrik bulunanların tehevvürü yanlış bir tefsirden ileri geliyor. Eski eserlerimiz klâsik sayılamaz demek onların âşikâr olan sanat kıymetlerini inkâr etmek değildir. Arapça yazmış olan İbni Sina'nın ilmiyle olduğu kadar osmanlıca yazmış olan Divan edebiyatı şairleriyle de türklük iftihar eder.

Türk milleti, ilim ve sanat sahasında da büyük adamlar yetiştirdiğini dünyaya ispat etmiştir. Ancak bu hakikati itiraf etmek, bugün için artık örnek olmaktan çıkan okunması kadar tercümesi de kabil olmıyan eski eserlerimizin türk edebiyatının klâsik temelini teşkil edemiyeceğini ileri sürmekten bizi menedemez. — **Yaşar NABİ**

Enerji kaynaklarımız üzerinde etüdler

Elektrik işleri etüd idaresi yurdun zengin enerji kaynakları üzerinde çalışmalarına devam etmektedir. İdare ilk defa olarak ele almış bulunduğu Sakarya, Fırat, Kızılırmak, Yeşilırmak nehirleriyle Adranos ve Kirmasti ırmaklarında, Adana - Kayseri mıntakaları suları üzerinde etüdler yapmaktadır. İdare bu sular üzerinde müteaddit tarassut istasyonları tesis etmiş ve enerji istihsali için birçok baraj yerleri bulmuştur. Esas Menderes nehri ile Çine ve Banaz çaylarında birer, Sakarya'da iki, Gediz'de 1, Fırat'ta beş, Murat suyunda iki olmak üzere 13 yerde baraj tesisi etrafında tetkikler yapılmaktadır. İdare şimdiye kadar biri Çatalağzı'nda 45 bin kilovat takatinde diğeri Kütahya'da 60 bin kilovat takatinde yurdun birçok mıntakalarına ve yeni kurulan fabrikalara enerji verecek iki mıntaka elektrik santralına ait projeleri hazırlamış bulunmaktadır.

HAVA

Dün hava bulutlu geçti

Dün şehrimizde hava umumiyetle çok bulutlu geçmiş ve rüzgâr şimali garbîden saniyede en çok 2 metre hızla esmiştir. En yüksek ısı 15 derecedir.

Yurtta Trakya'da hava kapalı ve sisli, Kocaeli ve Ege bölgeleriyle orta Anadolu'nun garp kısımlarında çok bulutlu, diğer yerlerde kapalı ve yağışlı geçmiştir.

24 saat içinde yurtta Trakya ve Kocaeli bölyelerinden başka yerlerdeki yağışların metre murabbaına bıraktıkları su mikdarı Rize'de 111, Zonguldak ve Urfa'da 13, Trabzonda 10, Balıkesir'de 6, Ankara ve Dinar'da 4, diğer yağış gören pek çok yerlerde de 1 - 3 kilogram arasındadır.

Rüzgârlar Kocaeli, Ege bölgeleriyle orta Anadolu'nun şark kısımlarında şimalden diğer yerlerde umumiyetle cenup istikametinden en çok beş metre kadar hızla esmiştir.

Yurtta en yüksek ısılar, İzmir'de 18, Adana'da 19, Antalya'da 23 derecedir.

Kırtasiyecilikle mücadele

Prensip şudur:

Çok iş! Az söz ve yazı!

Hazırlanan iş talimatı projesi mühim esasları ihtiva ediyor

Hükümetimiz devlet daire ve müesseselerinde kırtasiyeciliğin önüne geçmek için esaslı kararlar almak üzeredir. Bürokrasiyi kökünden kaldırmak yolunda atılan adımların başında kayıt, yazı ve dosya işlerinin tanzimi gelmektedir. Hükümetimiz bunun için, bütün Vekâletler ve devlet dairelerinde kayıt, yazı ve dosya muamelelerinin birleştirilmesini ve aynı esaslar dairesinde iş görülmesini temine çalışmaktadır. Bu maksatla bir iş talimatı hazırlanmıştır.

İş talimatının esasları Dahiliye Vekâletinde Emniyet umum müdürlüğü arşivinin tanziminden elde edilen müspet neticelere dayanmaktadır. Bu talimat Başvekâlet'te vekâletlerin salâhiyetli mümessillerinden mürekkep olarak toplanan komisyonda tetkik ve az bir tadille kabul edilmiştir.

Talimat bütün vekâletlerde, vilâyetler ve devlet dairelerinde merî olacak ve ihtimamla tatbik olunacaktır. Talimatın tatbik olunacağı makamlar, meslekî hususiyetlerine ve teşkilâtlarının icaplarına uygun olmak veya talimatnamedeki maddeleri tavzih eylemek üzere hususî talimatnameler tanzim edebileceklerdir. Yalnız bu hükümler ana prensipleri ihlâl edemiyecektir.

Talimat projesi pek yakında Başvekâlete takdim kılınacak ve Başvekâlet tarafından tetkik ve kabulünden sonra meriyete girecektir. Bundan sonra talimatta yenilikler ve tâdiller yapılabilmesi Başvekâletin müsaadesine bağlı olacaktır. Bu taktirde üç senede bir toplanacak komisyon icap eden tadilleri yapacaktır.

Memurların vazife ve mesuliyetleri :

Memurların bütün kudretleriyle mevcut vazifeyi, keyfiyete halel gelmeksizin, âzamî süratle bitirmeleri, bu hususta mesul olan âmirler tarafından ehemiyetle takip ve temin o-[illegible] kellef olduğu işi, derhal ve istizansız olarak yapmıya mecburdur. İstizan ancak kanun, nizamname ve emirnamelerde sarahat olmıyan ve bunlarda yeri bulunmıyan yeni işler ve kanun veya nizamnamelerin sarahaten istizana tâlik ettiği hususlara münhasır olacaktır. Usulsüz istizanları itiyat edinen memurların bu hareketi acemilik veya bilgisizlik sayılarak sicillerine geçirilmekle beraber haklarında memurin kanunu hükümleri tatbik edilecektir. Yersiz istizanlarla iş sahiplerinin işlerinin gecikmesine sebebiyet verenler hakkında ayrıca inzibatî ceza verilecektir.

Vilâyetlerde tatbik :

Talimat hükümlerinin tatbiki vilâyet ve kazalarda vali ve kaymakamlar tarafından takip olunacaktır. İşlerin geç kalmasından da her teşekkülün kendi müdür ve şefleri mesuldür. Mahallin en büyük mülkiye âmiri kendilerine bağlı bulunan bütün teşkilâtı kontrol ederek talimat hükümlerinin tatbik edilip edilmediğini tetkik eylemek salâhiyetini haiz olacaklardır.

Evrak teati bürosu :

İş talimatının en mühim hareketlerinden biri de merkezde postahanede bir Başvekâlete bağlı (Evrak teati bürosu) teşkilidir. Cümhur başkanlığı, Başvekâlet, Genel Kurmay başkanlığı, bütün vekâletler ve daireleri, müstakil umum müdürlükler, millî bankalar, diğer ehemiyetli resmî müesseseler ve cemiyetler, şirketler bu (Evrak teati bürosu) teşekkülüne bağlanacaktır. Taşrada büyük vilâyet merkezlerinde fayda görüldüğü taktirde gene bir (Evrak teati bürosu) kurulacaktır.

Büroda daimî bir memur bulundurulacak ve bu teşkilât sayesinde teati yerinde her saatte evrak alınıp verilecektir. Mecburî teati saatlerinde her vekâletin mesul memurları hazır bulunacaklardır. Müstacel işlerle zarfların açılması, şifreler, tekitler, doğrudan doğruya makamlara ait olan evraklar, işaretler, mahrem kâğıtlar ve bunlara benzer diğer hususlar hakkında iş talimat projesine vazıh hükümler konulmuştur.

Takip ve teftiş :

Merkezde her dairede umum müdür muavinleri ve muavin bulunmıyan dairelerde şube müdürleri veya şefler hergün daireye gelen ve giden evraktan takip ve cevabı müstelzim olanları not edecekler, muamelelerinin muayyen müddetlerinde neticelendirilmesini ve harice yazılanlardan tekidi icap edenleri de yaptıracaklardır. Mesai saatleri bittikten sonra memurların masaları muayene edilecektir. Muayyen müddeti geçmiş evrak bulu-[illegible]

Yazı işleri :

İş talimatının mühim maddelerinden biri de, yazılarda umumî tahrir esaslarına ve hassatan sadelik ve icaza çok dikkat edilmesini emreden hükümdür.

İşlerin çok sözle ifadesinden bir fayda hasıl olmıyacağı ve böyle bir hareketin âmir ve mafevkler üzerinde iyi bir tesir bırakmıyacağı memurlara bildirilecektir. Talimat, yazı meselesinde (çok iş, az söz ve yazı) yı prensip olarak almıştır.

Plân ve ihzarlara, hulâsalara, mafevk ve mâdunlara yapılacak hitaplara, kâğıtların şekillerine ve renklerine, kopyalara, başlıklara ve buna benzer hususlara dair iş talimatına sarih maddeler konulmuştur.

İmza salâhiyetleri :

Bugüne kadar muhtelif vekâlet ve resmî müesseselerde imza salâhiyetine ait türlü şekiller cari olmaktaydı. Bürokrasinin önüne geçecek olan bu talimatname bu esaslı noktayı da kökünden halletmiştir.

Talimatlar ve talimat mahiyetini haiz tamimler, Başvekâlet'e, Genel Kurmay başkanlığına yazılacak muharrerat, vekâletlere yazılacak ehemiyetli yazılar, yeni bir hak ve vazife tevlit ve tahmil eden tahrirat, ye[...] sip edeceği evrak ve mühim şifreleri bizzat vekiller imzalıyacaktır.

Bunun haricinde kalanları umum kâtip veya muavinleri, müsteşarlar muavinleri, şube müdürleri imza ede bileceklerdir.

Evrakın ehemiyeti ve vekilin, umumî kâtip, muavin, müsteşar ve müdürlerin imzalıyacakları evrakı vekâlet makamı tayin edecektir. Vilâyetlerde valiler vekâletlere yazılacak muharrerat ve telgrafları bizzat imza edeceklerdir. Sair makamlar ile olan muhabereler için muavin ve mektupçulara imza salâhiyeti verilebilecektir.

Vekiller herhangi bir suretle merkezden ayrıldıkları taktirde dah[...] Cümhur riyasetine ve Büyük Millet meclisine yazılacak tezkereler behemehal kendilerine imza ettirilecektir. Bir emri veya kanun teklifini ihtiva eden hususlarda muhakkak vekiller tarafından imzalanacaktır. Bunun haricinde vekâletlere veya Başvekâlete yazılacak yazıların umumî kâtip ve müsteşarlar tarafından imzalanması kabul edilmiştir.

Dosya işleri :

İş talimatnamesinin tatbik edildiği dairelerin dosyaları, mevzularına göre, ilmî bir şekilde ve desimal sistem üzerine tasnif edilmiş plân ve şemalara tevfikan tutulacaktır. Dosya plân ve şemalarının ne şekilde tertip ve tasnif edileceklerini tavzih maksadile ayrıca bir nümune talimatnames[i] hazırlanmıştır.

Arşiv işleri :

Vekâletlerde, müstakil umum müdürlüklerde, diğer resmî teşekküllerde, hulâsa iş talimatının tatbik edildiği bilûmum dairelerde teşkilât ve malzeme noksanlığından doğan ihtiyaçlar itmam edilir edilmez (arşiv müdürlükleri) ihdas edilecek ve dosya, evrak, daktilo işlerinin birleştirilerek tedviri vazifesi bu müdürlüklere verilecektir. Bu müdürlükler doğrudan doğruya dairenin en büyük âmirine merbut ve müstakil bir şube halinde idare edilecektir. Arşivlerin ne şekilde tutulacağı da talimatnamede mufassalan izah edilmektedir.

Bu işin masrafı :

İş talimatına tabi olacak daire ve müesseseler şimdiden bu işin icap ettireceği masrafı tespit etmektedirler. Bu iş için sarfı icap eden para tayin olunduktan sonra talimat Başvekâlete takdim olunacak ve verilecek emre göre derhal harekete geçilecektir.

Peşte demiryolları kongresi toplantısınd[a]

Bağdat - Londra yolu 24 saat kısaldı

Peşte'de toplanan Avrupa sürat k[a]tarları Toros ve Semplon ekspresle[ri] beynelmilel kongresine giden deleg[e]lerimiz şehrimize dönmüşlerdir. Ko[n]gre Toros ve Semplon ekspresleriy[le] beynelmilel Avrupa demiryolları va[]kit hareket ve münakalesi olmak üz[e]re üç konferans halinde çalışmıştır.

Kongre yurdumuzu alâkalandıra[n] enteresan kararlar almıştır. Semplo[n] ekspresi hareket ve varış saatle[ri] Londra'dan itibaren her geçtiği mem[]lekette tesbit edilen nispetlerde kı[]saltılacak ve bu suretle Londra yol[u] 24 saat azalmış olacaktır.

Toros sürat katarları da Semplo[n] ekspresine uymak suretiyle Suriy[e] kısmına 25 dakika evel varacak v[e] böylelikle Bağdat yolcularının hi[ç] durmadan yollarına devamları temi[n] edilerek yolcular Bağdat'a 24 saat [e]vel varmış olacaklardır. Konvansiyo[]nel de şimdiden sonra saat 17 yer[i]ne sabah saat 6.40 da İstanbul'a gel[e]cek ve Konvansiyonel yolcuları d[a] Toros sürat katarına günü günün[e] yetişmiş olacaklardır. 19 mayısta ta[t]bikine geçilecek olan bu yeni târif[e]den başka kongre türk arabalarının haftada iki defa doğrudan Paris yap[]malarını kabul etmiştir. Bu suretl[e] Paris yolculuğunda ecnebi arabaları[]nın yanında Türk arabaları da ye[r] almış bulunacaktır.

Bundan ayrı olarak haftada bir gü[n] Viyana'ya da türk arabaları tahrik o[]lunacaktır.

Ayrıca Mısır demiryollar idaresiy[]le doğru Toros eşya anlaşması yapıl[]mıştır. Bu anlaşma ile Mısır'la doğ[]ru münakale temin edilmiş olacaktır. Bundan ayrı olarak İran, Mısır v[e] Suriye'den yurdumuza gelecek yolcu[]lar için bu memleketlerden daimî ol[]mak üzere yüzde 33 nispetinde bi[r] tenzilât elde edilmiştir. Bu tenzilâ[t] dolayısiyle bu üç memleketten yur[]dumuza fazla miktarda turist gelme[]si beklenebilir.

Kongre gelecek sene yurdumuzd[a] toplanmağa karar vermiştir.

En iyiyi en ucuza maletmek

İktisat Vekâleti sanayii yakından kontrol edecek

Sanayiin kontrolu hakkında hükümetin hazırlamış olduğu kanun projesi Kamutay iktısat encümenine gelmiştir. Bu proje, "her gün inkişaf eden sanayiimizde en iyiyi en ucuza maletmek,, prensipiyle hazırlanmıştır.

Hükümet, mucip sebepler lâyihasında şunları söylemektedir: "Gelişi güzel hiç bir teknik ve iktısadî kontrola tâbi olmadan kurulan bir sanayi, himaye tedbirleri kaldırıldığı ve normal şartların avdet ettiği zaman; ne beynelmilel çarşıda, ne iç pazarda tutunabilir. Maliyeti yüksek olan, mâmulü aranılan evsafta olmıyan bir sanayi için alınacak her tedbir ve yapılacak her fedakârlık beyhudedir.

Sanayileşme hareketimizin muvaffakiyeti ancak iç ve dış pazarda tutunabilecek kuvetli ve sağlam bir sanayiin teessüsü ile mümkündür. Bunun içindir ki sanayiin teknik ve iktısadî kontrolunu bir devlet vazifesi olarak ele almak zarurîdir ve zamanı gelmiştir. Teknik ve iktısadî kontrol ile temin edilecek neticeler, ilmî işletme ve millî ekonomi esaslarına dayanarak israf menbalarını bulup ifna etmek, maliyet fiatlarını düşürmek, kapasiteleri ve kaliteleri yükseltmek, istihsal ile sarfiyatı tevazün ettirmek, müteşebbüs tüccar ve müstehlikin karşılıklı menfaatlerini birleştirmek ve bir kelime ile her işte iktısadiliği ve verimi yükseltmek suretinde hulâsa olunabilir.

Büyük sanayi memleketlerinin tecrübeleri, bize teknik ve iktısadî ıslâhat yani rasyonalizasyon bakımından elde edilen büyük faydaları göstermektedir. Yalnız Almanya'da devlet teşkilâtı ve hususî teşkilâtla beraber bine yakın rasyonalizasyon enstitüsü işlemektedir. Sanayii ve sanayi şartları ileri memleketlerin duyduğu teknik ve iktısadî kontrol ihtiyacı, memleketimiz için daha şiddetle hissedilmektedir. Prensip olarak bu kontrol neticesinde alınmasının gerekli olduğuna hükmedilecek ıslâhat tedbirlerinin bütün sanayie tatbik edilmesi icap eder. Fakat hususî sermayelere bu tatbik mecburiyetini yüklemek imkânlarına şimdilik malik değiliz.

İlk adım olmak üzere devletin sermayesi ile alâkadar olduğu fabrikaları yani sanayi, mâden ve deniz işleriyle uğraşan bilmum müesseseleri elele almak ve bu suretle bir an evel yapılmasında umumî menfaat görülen sanayii gene bir an evel en rasyonel bir hale getirmekle bu işin başlangıcını ve büyük sanayiimizin normal işletme şartlarını temin etmiş oluruz.

Projede hususî müesseselerde yapılması lâzımgelen ıslâhatın devletçe tavsiyesiyle iktifa edilmiştir. Yalnız devletin bu tavsiyelerini dikkate alarak ittihaz edeceği fiyat nispeti gibi iktısadî tedbirlerin bilvasıta bu suretle bu müesseseleri ıslâha sevkedeceği gibi, bu projenin hükümlerini tatbik ederek ıslâh edilmiş bir devlet fabrikalarının elde edeceği rasyonel neticelerden istifadelerini de temin olacaktır.

Projenin esasları :

9 maddeden ibaret olan projenin esaslı hükümlerine göre, İktısat Vekâleti, millî endüstri muafiyetinin rasyonel ilerlemesi gayesiyle gerek hususî sermayeli olan, gerek sermayesinde kısmen veya tamamen devlet iştirâki bulunup bilvasıta veya bilâvasıta kendisine bağlı olan bütün müesseselerin işletme, idare ve işleme şartlarını, ekonomik vaziyetlerini ve bu maksatla bunlara ait evrak ve vesaiki tetkike salâhiyetlidir.

Yapılan tetkikler neticesinde görülen noksanlıkların ıslâhı İktısat Vekâletine bilvasıta veya bilâvasıta bağlı olan sınaî müesseselere İktısat Vekâleti tarafından emredilebilecektir. Vekâlet, lâzım gelen ıslâhatı hususî müesseselere tavsiye edecektir.

İktısat Vekâletince herhangi bir sanayi şubesinde tatbiki lüzumlu görülen ıslâhat projeleri bu sanayi ile alâkadar müessese ve kimselerin mütaleası alındıktan sonra hazırlanacaktır.

Kanunun tatbiki için yukarda yazılı müesseselerden lüzum görüldükçe istenecek her türlü malûmatı bu müesseseler İktısat Vekâletince tayin olunacak şekil ve müddetler içinde göndermiye mecbur olacaklardır.

İstenilen malûmatı mâzeretsiz muayyen müddet içinde vermiyen, noksan veya yanlış bildiren şahıslar, şirket ve müesseselerin müdür veya mümessilleri 5 liradan 25 liraya kadar hafif para cezasiyle cezalandırılacaklardır. Tekrarlanması halinde bu ceza iki kat olarak alınacaktır.

Vasıtalı veya vasıtasız İktısat Vekâletine bağlı bulunan müesseselerin bilânçolarının bu teşekküller idare merkezlerince teferrüatlı tetkiki İktısat Vekili veya tayin edeceği kimselerin huzuriyle yapılacaktır. Bu kanunun tatbiki için İktısat Vekâletinin tayin eylediği memurlar 3003 numaralı endüstriyel mamulâtın maliyet ve satış fiyatlarının kontrol ve tesbitiyle alâkalı kanun ile 3008 numaralı iş kanununun sanayi müesseselerinde yapılan teftişler hakkında vereceği selâhiyet ve mesuliyetleri haiz olacaklar ve bu kanun hükümlerine göre cezalandırılacaklardır.

Projenin tatbiki için İktısat Vekâleti bütçesine 50-130 bin lira tahsisat konacaktır. Lâyihanın Kamutay'ın bu devresinde kanunlaşması muhtemeldir.

Gene bir facia !

Biz yazıyoruz; onlar yapıyorlar. Fakat bizim yazdığımız tenkit yazıları, onların yaptığı ise otomobil kazasdır.

Ehliyetsiz bir adamın elinde bir eşek, bir at, bir araba da bir tehlikedir. Fakat makineyi, motörü ehliyetsizin eline teslim ettiğiniz zaman o tehlikenin hacmi de büyür.

Birkaç vatandaşın hayatına mal olan, birkaç aileyi mateme veren bu kazaları bildiren haberleri dikkatle okuyorum. Hepsinde ihmalin, ehliyetsizliğin, dikkatsizliğin hem kendilerinin, hem de başkalarının hayatına ehemiyet vermiyecek kadar cahillik izleri vardır.

Dördü ölü, onu ağır, sekizi hafif yaralı olmak üzere yirmi iki kurban verdiren yeni bir otobüs faciasının tafsilâtını da dünkü gazetemizde aynı endişelerle okudum:

Bir şoför, yirmi iki kişi yüklü otomobilini bir başkasının eline bırakıyor. Netice otobüsün seksen metrelik bir uçuruma yuvarlanmasıdır. Cehalet ve ehliyetsizliğin cezasını yirmi iki vatandaş neden çekmelidir?

Yanlışlar

Şoförler, göz yaşı, karbüratörden sızan benzin gibi kolay silinemez. — T. İ.

Bunu duydunuz mu idi?

Gençliğinden beri gözlük kullanan yaşlıca bir adamın muhtelif senelerde alınmış resimlerine bakarsanız, gözlüklerin de birçok şeyler gibi, modaya uyduğunu zamanla değiştiğini görürsünüz.

Kulağa takılan madenî ve gümüş gözlüklerden, burnun üzerine bir köprü ile takılanlardan, gene burunun iki tarafını sıkıştırarak tutturulanlardan sonra şimdi bağa ve kalın kenarlılar moda olmuştur.

Fakat bir gün gelip de göz kapaklarının içine sokulacak, böylece sizi gözünüzde hiç bir şey yokmuş gibi gösterecek gözlüklerin çıkacağını tasavvur eder miydiniz?

Bugün Amerika'da, hiç olmazsa, 3000 kişi bu dediğim gözlükleri takıyor.

Göz kapaklarının içine yerleştirilen bu ince ve muhaddep adeseleri göz oyuğunun kemikleri güzelce tutmakta ve bu yeni moda gözlük hiç bir şey yapmadan gözde on saat durabilmekte imiş.

Fakat, bilmem, durup dururken bu türlü gözlükleri takmıya büyük bir lüzum var mı?

Çünkü bunların çifti Amerika'da 55 ile 150 dolar arasında satılıyormuş.

Ancak tenis oynıyanlar, yüzücüler bu türlü gözlükleri faydalı buluyorlar. Gözlüğe ihtiyacı olan ve bildiği gözlükler, gözlerinde buğulanan, üzerine su sıçrıyan gemi kaptanları da bunları takıyorlarmış.

Fakat bu yeni gözlüklerden yüzde ellisi kadınlar tarafından satın alınmıştır, dersem ne dersiniz? Sahnede gözünün iyi görmediğini belli etmemek istiyen, fakat gözlüksüz de yapamıyan bir aktris, bu yeni icattan faydalanmak hususunda hiç bir fedakârlıktan geri kalmıyor. Sonra, gözlük takarsa güzelliği bozulacağını düşünen herhangi bir kadın da bu adeseleri daha muvafık buluyorlar. Bu yeni gözlüklerin bebek ve renkli kısım üzerine gelen kısmı şeffaf, göz akına rastlıyan kısmı da beyazmış.

Kadınların güzellik uğruna katlanmıyacakları hiç bir zahmet olmadığını bu vesile ile bir defa daha anlıyoruz. Fakat göz yaşı dökmek lâzım gelince:

— Müsaade edin gözümün içindeki adeseyi çıkarayım da öyle ağlıyayım!

mı diyecekler? Burasına aklım eremedi.

DIŞ POLİTİKA

Amerika ve Filistin

Filistin'de araplarla yahudiler arasındaki boğuşma devam ediyor. Kanlı ihtilâl mahiyetini alan bu boğuşmıya nihayet vermek için mandater devlet sıfatiyle İngiltere tarafından alınan tedbirler müsbet netice vermekten uzaktır. İngiltere hükümeti, bir taraftan Filistin'deki askerî kuvetlerini arttırırken, diğer taraftan da imparatorluğun yanında bir çıban halini alan bu meselenin halli için bir takım projeler üzerinde işlemektedir. Bu projelerin en ehemiyetlisi de geçenlerde Irak hariciye vekili tarafından ileri sürülen tekliftir: Teklife göre, Filistin İngiltere'ye muahede ile bağlı müstakil bir devlet olacak ve memlekette ki yahudi nüfusuna ekalliyet hakları temin edilecektir.

Teklif yahudi mahafilinde çok derin bir heyecan uyandırmıştır. Çünkü İngiltere hükümeti, bu proje ile Filistin'de bir yahudi yurdu kurmayı istilzam eden Balfour beyannamesinden ayrılmaktadır. Yahudiler Filistin'in tamamiyle kendilerine tahsisini istiyorlar. Ve ekalliyet vaziyetinde kalmayı kabul etmiyorlar.

Milletler cemiyetinin mandalar komisyonu, mandater sıfatiyle İngiltere hükümetinin yahudi muhaceretini tahdide salâhiyeti olup olmadığını münakaşa ettiği gibi, ingiliz yahudileri de projenin tatbikini önlemek için tedbirler almışlardır.

Fakat yahudiler için en büyük yardım Amerika'dan gelmektedir. Ve bu yardım da Amerika cümhur reisi Ruzvelt gibi büyük bir salâhiyet tarafından yapılmıştır. Cümhur reisi, Konetikat eyaletinde kâin Hartford şehrinin belediye reisine yazdığı bir mektupta Amerika'nın Filistin hakkındaki yakın alâkasını tebarüz ettirmekte ve bu alâkaya İngiltere hükümetinin nazarı dikkatini celbetmek fırsatını aslâ kaçırmadığını bildirmektedir. Diğer taraftan âyan âzasından Wagner de Filistin hakkında cümhur reisi ile yaptığı bir mülâkatın hülâsasını Amerika gazeteleriyle neşretmiştir. Ruzvelt'in muvafakatiyle neşredilen bu hülâsaya göre cümhur reisi, Amerika'nın Filistin'de bir yahudi [illegible] dar olduğunu ve Filistin'e yapılacak yahudi muhaceretinin tahdidine mani olmak için İngiltere hükümeti nezdinde teşebüste bulunacağını söylemiştir.

Amerika büyük harpten beri, Avrupa işlerine karşı lâkayt kaldığı halde Filistin hakkında cümhur reisinin sözleriyle tebarüz eden bu yakın alâka garip gibi görünür. Bu alâkanın sebebini, Amerika'nın iç politikasında aramak lâzımdır. Amerika'da seçimler üzerine müessir olan büyük bir yahudi nüfusu vardır ki hiç bir siyasî parti bu kuveti ihmal edemez. Esasen Londra'da çıkan ve neşriyatı ciddî olan Ekonomist gazetesinin yazdığına bakılacak olursa, İngiltere, 1917 senesinde Balfour beyannamesini Amerika yahudiliğinin tazyiki altında kabul etmiştir. Mecmua son gelen sayısında diyor ki :

"Büyük harp başladığı zaman Amerika yahudileri Almanya'ya temayül ediyorlardı. Çünkü Çar'ın aleyhinde idiler. Almanya hükümeti, çar aleyhindeki yahudi hissiyatını ekspluvate etmek için Amerika yahudi gazetecilerinden bir delegasyonu henüz işgali altına aldığı Polonya'yı gezdirerek çarlık Rusyasının yahudiler hakkında tatbik ettiği muameleyi kendilerine gösterdi. Çarlık Rusyası İngiltere'nin müttefiki olarak kaldıkça İngiltere hükümeti yahudi sempatisini kazanmak için bir teşebbüste bulunamazdı. Nihayet 1917 senesinde çarlık yıkıldı. Bunun üzerine İngiltere derhal Filistin hakkındaki Balfour beyannamesini neşretti.

Amerika'nın harbe girmesiyle bu Balfour beyannamesi arasında münasebet görenler de eksik değilse de bu, mübalâga olsa gerektir. Fakat şu muhakkaktır ki Amerika siyasi partileri, Amerika yahudilerinin tazyiki altında Filistin mandasiyle alâkadar olmak mecburiyetindedirler. Ruzvelt'in sözleri de bu alâkanın bir ifadesidir. Bilhassa Amerika'nın, bütün mebuslar meclisi ve âyan meclisinin de üçte bir âzalıkları için yapılacak büyük ve ehemiyetli bir seçimin arifesinde bulunduğu hatırlanacak olursa, bu sözlerin şümul ve mânası daha sarih olarak anlaşılır.

A. Ş. ESMER

Stoyadinoviç elçimizi kabul etti

Belgrad, 5 a.a. — Stoyadinoviç, dün Türkiye'nin Belgrat elçisini kabul etmiştir.

DÜNYA HABERLERİ

Polonyalı talebeler kanlı bir nümayiş yaptılar

Varşova, 5 a.a. — Dün öğleden sonra Lvov'da polonyalı nasyonalist talebelerle Ukranya ahalisi arasında çarpışmalar olmuştur. Üniversite tarafından tertip edilen bir mitingi müteakip talebeler bir alay teşkil ederek bir Ukranya otelinin önüne gitmişler ve otelin camlarını kırmışlardır. Otelden ateş edilmesi üzerine talebeler de aynı suretle ateş ederek mukabele etmiş - lerdir.

Polis nümayişçileri dağıtmış otelde araştırmalar yapmış ve üzerlerinde tabanca bulunan 10 ukranyalıyı tevkif etmiştir. Talebeler Ukranya ticaret merkezinin önünde tekrar toplanarak mağazalara hücum etmişler - dir. Halk, nümayişçileri taşa tutarak mukabele etmiştir. Polis 30 talebevi ve 10 ukranyalıyı tevkif ederek sükûneti iade etmiştir. Sokaklarda polis devriyeleri dolaşmaktadır. Birçok kişinin yaralandığı söylenmektedir.

ŞİMAL DENİZİNDE

İspanyol vapurunu kimler batırdı ?

Berlin, 5 a.a. — Şimal dinizinde ingiliz sahillerinde batan ispanyol Cantabria vapuru hakkında Strazburg radyosu tarafından dün akşam Alman ya aleyhinde müfteriyane neşriyatta bulunulmuştur. Bu rdyo, batan vapur tayfasının ifadelerine istinaden gemi - nin bir alman zırhlısı tarafından batırıldığını ilân eylemiştir.

Bu sabahki alman gazeteleri bu iftiraya karşı şiddetli neşriyatta bulun - maktadır.

Fölkişer Beobahter gazetesi diyor ki:

Strazburg radyosu bu masalı komünist tayfaların verdiğini zikrediyorsa da iftira fiili gene bakidir. Bu radyo mahiyeti tavazzuh etmiş bir haber hakkında dinleyicilerine yalan malûmat vermiştir. Mezkûr vapur bir Franko muavin kruvazörü tarafından batırılmıştır. Almanya enternasyonal bir cinayetle itham olunuyor. Fransa başvekili Daladiye'nin 6 teşrinievelde vermiş olduğu sözü tutup tutmıyacağını ve bu iftirada bulunanları fransız hükümetinin cezalandırıp cezalandırmıyacağını bilmek isteriz. Eğer cezalandırılmazlarsa fransız başvekilinin sözlerinin ciddî telâkki edilemiyeceğine hükmeyliyeceğiz.

İngiltere Yugoslavya ticaretinin inkişafı

Belgrat, 5 a.a. — Londra ticaret odasının murahhası Stevens gelecek hafta içinde Yugoslavya'ya gelecektir.

Yugoslavya'ya hareket etmeden evel Stevens, İngiltere hariciye nazırı ile birkaç kere görüşmüştür. Nazır, yugoslav piyasasını derin ve etraflı bir şekilde tetkik etmesi için mumaileyhe bazı direktifler vermiştir. Stevens, son zamanlarda bir ingiliz - yugoslav ticaret odasının açılmış olduğu Zağrep şehrinde bir müddet kalacaktır.

Mumaileyh bundan sonra Yugoslavya'nın diğer mühim iktısadî merkezlerini ziyaret edecektir .

Stevens takriben Yugoslavya'da bir ay kadar kalacaktır.

KÜÇÜK DIŞ HABERLER

× *Brüksel* — Belçika sosyalist partisinin Brüksel, Liege ve Charleroi mıntaka federasyonları Burgos'a Belçika'nın bir mümessil göndermesi aleyhinde karar vermişlerdir.

× *Londra,* — Geçen akşam Finsburg - Park mahallesinde bir otobüsle bir kamyon çarpışmıştır. Çarpışma neticesinde 17 kişi yaralanmıştır.

× *Atina* — Elen Otosefal Ortodoks kilisesinin altmış bir yüksek ruhanîsi, bugün Atina büyük kilisesinde toplanmışlar ve 22 teşrinievelde vefat eden Hrisostomas'ın yerine Atina metropolitliği ve elen kilisesi ruhaniliğine Korent metropolidi Damaskinos'u seçmişlerdir.

Çinliler Kanton'a mukabil bir taarruz hazırlıyorlar

Bu taarruz üç istikametten yapılacak

Yngyung, 5 a.a. — Çin ajansı bildiriyor: Çin kumandanlığının nezareti altında, Kanton'a karşı bir mukabil taarruz için seri surette hazırlıklara devam olunmaktadır.

Nümune kıtalarından mürekkep mühim miktarda Çin takviye kuvetleri, Kanton'un 80 kilometre şimalinde ve Kanton - Hankov demiryolunun 20 kilometre şimalinde Tsinguyana gelmiştir. Aynı zamanda meşru müdafaa kıtaları ve milis ve partizan kıtaları da nehrin şark ve garp sahilleri boyunca tahşit edilmektedir. Bunlar, lüzumu takdirinde, muntazam askerî kuvetlere yardım edecek ve Kanton, bu suretle üç istikametten mukabil taarruza maruz bırakılacaktır.

Şunghnig, 5 a.a. — Çin ajansı bildiriyor:

Yantgsin mıntakasına karşı yapılan mukabil bir hücum neticesinde Hupepin cenup şarkisindeki çin kuvetleri, Yangtse nehri sahilinde ve Yangçinin 35 kilometre cenubunda kâin Lungkang şehrini geri almışlardır.

Prağdaki Alman üniversitesi

Prag, 5 a.a. — Toledni List gazetesinin salâhiyettar bir menbadan öğrendiğine göre Prag'daki alman üniversitesi ipka edilmiyecektir. Bu gazeteye göre alman üniversitesi ile Prag'daki alman mektepleri Südet memleketine nakledilecektir.

Japonya ve Cenevre müesseseleri

Cenevre, 5 a.a. — Japon hükümetinin Cenevre'nin beynelmilel müesseseleriyle her türlü işbirliğinden vaz geçilmesi hususunda verdiği karar derhal tatbik edilmiştir. Tokyo hükümeti, büyük Okyanus adalarında tatbik edilen japon mandası hakkındaki senelik raporun tetkikine iştirâk eden mümessillerini geri çektiğini milletler cemiyeti umumî kâtibi Avenol'a bildirmiştir. Bu karar mandalar komisyonunun şimdiye kadar görülmemiş müşkül bir vaziyet karşısında bırakmıştır.

Mandalar komisyonu mandater devlet mümessilinin bulunmamasına rağmen Japonya'nın çekilmeden evel gönderdiği raporu tetkik etmiye ve bu rapor hakkındaki mülâhazalarını konseye bildirmiye karar vermiştir.

Südet partisinin nasyonal sosyalist partisiyle birleşmesi münasebetiyle

Hitlerin muavini Hess dün bir nutuk söyledi

Reichenberg, 5 a.a. — D.N.B. ajansı bildiriyor:

Südet partisinin nasyonal sosyalist partisi ile birleşmesi münasebetiyle B. Hitler'in muavini nazır Doktor Hess bir nutuk söylemiş ve ezcümle demiştir ki:

"— İki bin yıl önce cermen kabileleri bu memleketi işgal etmişlerdi. O zamandan beri bu memleket, daimî mücadele ve fedakârlıklar ocağı olmuştur: Bu memleketin her tarafında, geçmiş asırlarda yapılmış alman faaliyet ve çalışmasının eserlerine rastlanıyor. Şehirlerdeki âbidelerin güzelliği, alman mimarlarının eseridir. İlk alman üniversitesi, bundan altı asır evel Prag'da açılmıştı. Bohemya ve Moravya'nın şöhretini dünyanın dört tarafına yayan daima almanlar olmuştur.

Führerin sayesinde bu asırlık mücadele, milliyet hukukunun galebesi ile bugün katî hal suretine varmıştır. Sizlerin ve Avusturya'nın büyük Almanya'ya ilhakı, tabiî bir hukukî vaziyet yaratan ve asırlık haksızlıklara nihayet veren hâdiselerdir.

Halen hariçte, adâletin tecellisine müsaade etmekten ise bir harp koparmayı tercih eden insanlar bulunduğunu biliyoruz.

Hitler hukukunuzu müdafaa ettiği zaman Beneşler, Litvinoflar, Çörçiller Edenler hiddetlerinden köpürüyorlardı.

Fakat onların bu hiddetleri hiç bir netice vermemiştir. Fakat parlamenter rejimde her şey birdenbire değişebilir. Bu sebepten dolayı daima müteyakkız bulunmalıdır. Her halde Führer, gâfil avlanmıyacaktır. Bu sebepten dolayıdır ki, Führer'i, istikbalde daha iyi ve daha ziyade silâhlı bulunmamızı istiyor. Zira bu efendiler her dakika iktidar mevkiine gelebilirler.

Biz, rejimleri hoşumuza gitmiyen diğer devletleri mahvetmek istemiyoruz. Fakat bizim rejimimiz bazılarının hoşuna gitmediği için Almanya'ya hücum edilmesini de arzu etmiyoruz.

Buhranlı saatlerde, biz diğer milletleri hakir görmedik ve tahkir etmedik. İngiltere ve Fransa'ya karşı kin gütmedik. Fakat lüzumunda vazifemizi sonuna kadar yapacaktık.

Almanya, en modern silâhlara ve dünyanın en kuvetli hava filosuna maliktir. Yanımda faşist İtalya'nın askerleri vardır. Alman - İtalyan dostluğu buhranlı haftalar zarfında tecrübeden geçmiştir. Daha son günlerde mihverin nazım tesiri, Viyana tahkimnamesi ile teyit edilmiştir.

Führer, sizleri ayrı bir parlâmento vücuda getirmiye değil fakat kısmî seçim yapmıya dâvet edecektir. Bu suretle bütün dünya, südet memleketinin katî surette Almanya'nın ayrılmaz bir parçası haline geldiğini görecektir.

Doktor Hess'in nutkundan evel B. Henlayn, bütün südet partisi âzası, adına, B. Hitler ve nasyonal sosyalist partisi için ant içmiş ve Dr. Hesse südet partisinin bayrağını teslim etmiştir.

Fransa'nın malî ve iktısadî siyaseti

Paris, 5 a.a. — Salâhiyettar mahfillerden verildiği kaydiyle dün neşredilen bir haberde bilhassa hükümetin "malî ve iktısadî siyaset sahasında liberal bir hareket tarzı ittihaz ettiği ve cebir tedbirlerinin hiç olmazsa şimdilik bertaraf edildiği" kaydedilmekte idi.

Bu haberin tamamiyle asılsız olduğu maliye nezaretince bildirilmektedir. Cebir tedbirlerinden tamamiyle vazgeçilmiştir.

Buhranı izale için çareler

Paris, 5 a.a. — Reynaud, vaziyet hakkında yaptığı tetkikatın neticesini pazartesi akşamı Daladiye'ye bildirecektir. Reynaud'nun buhranın izalesi için bulduğu çareler şu suretle hulâsa edilebilir:

Masrafları kısmak, yeni varidat menbaları bulmak, iktısadî kalkınmayı temin edecek tedbirler almak.

Malî sahada Reynaud, hiç bir cebir tedbirine müracaat etmiyecek, eşhasın ve müesseselerin sarfetme kabiliyetlerini azaltacak olan ağır vergiler ihdas edilmesini teklif etmiyecektir. Mumaileyh memleketi iktısadî sahada yükseltecek ve inkişaf ettirecek tedbirlerle bilhassa iktısadî sahada yeni varidat menbaları ve imkânları bulmıya gayret edecektir.

Reynaud, geniş bir kredi siyaseti takip edecek ve sermayenin avdetini kolaylaştıracak müsait bir hava yaratmıya çalışacaktır. "Açık pazar" siyaseti devletin mübayaaları sayesinde devlet eshamının yükselmesi için en makul çare olarak kabul edilmiştir.

Macarlarla yapılacak ticaret anlaşması

Macar hükümetiyle hükümetimiz arasında yeni bir ticaret ve kliring anlaşması yapılması etrafında müzakerelere yakında başlanacaktır. Yeni yapılacak anlaşma mevcut anlaşma esaslarını daha genişletecek ve her iki tarafın ticarî mübadelesini artıracak bir şekilde olacaktır.

Falih Rıfkı ATAY'ın

Bu sene basılan eserleri

1 – Zeytindağı

Yeni ilâvelerle ikinci ve katî tabı

2 – Tuna kıyıları

En eski zamanlarından bugüne kadar Yugoslavya tarihine bir bakış — Yugoslavya içinde bir seyahat.

3 – Denizaşırı

Türkçe seyahat edebiyatının başlıca eseri olan bu kitabın ikinci ve katî tabı neşrolunmuştur.

Hepsi Remzi kütüphanesinde bulunmaktadır

Mustafa Arif Akgün'ün cenazesi törenle kaldırıldı

(Başı 1. inci sayfada)

liye teftiş heyeti reisliği yapmıştır. Vilâyetler idaresi umum müdürlüğünü muvaffakiyetle ifadan sonra Kırklareli valisi ve daha sonra Samsun valisi olmuştur. Bu son memuriyeti sırasında midesinde ü ser olmuştur Müptelâ olduğu hastalığın mesaiyi kısaltan bütün tezahürlerine rağmen, devlet hizmetine girdiği günden beri devam eden şuurlu ve programlı çalışmasını terketmemiş, Samsun'a, bugün dahi is mini takdir ve şükranla andıran eserler hediye etmiştir .

935 senesi sonkânununun ilk günü, Şûra umumî kâtibi B. Cemil Ethem ile birlikte Kamutayça Devlet Şûrasına seçilmiştir. Mülkiye dairesinde âzalık ile birlikte bir taraftan da Şûra kanunu mucibince müteşekkil olan deavî hususî heyetinde âzalık vazifesi görmüştür.

Geçen cumartesi günü gene midesinden rahatsızlık hissettiğini söyliyen merhumun hastalığı çarşambaya kadar devam etmiştir. Birçok kan kaybettiğinden kendisine kan verilmiş fakat bu kayıp, kolaylıkla telâfi edilemediğinden aynı kan grupundan muhtelif kimselere müracaat edilmiştir.

Hayata gözlerini yumacağı gün, Merkez Banaksı İdare Meclisi âzasından eski dostu B. Münir'i yanına dâvet etmiş ve ona son arzularını söylemiştir. Doktor ve mühendis olan eski arkadaşını bu buhranlı ânında bile teselli etmiştir.

Muhakeme ve şuurunu hiç kaybetmiyen merhum, saat 18 i geçirebilirse bir müddet daha yaşıyacağını söylemiş ve fakat 18 e çeyrek kala aramızdan ebediyen ayrılmıştır. Ölümünden birkaç dakika evel, yatağın üzerine düşen başını düzeltmek istiyen kardeşine rahatsız olmamasını söylemiştir.

B. Mustafa Arif Akgün, elli beş yaş gibi, çok ihtiyar sayılamıyacak bir çağda aramızdan ayrılmıştır. Arkasında henüz 14 yaşında bir kız çocuğunu ve çok sevdiği hayat arkadaşını bırakmıştır. Yirmi iki yaşındanberi tam 33 sene memlekete, temiz ve vatanperver memleket çocuğu olarak emek vermiştir. Ölümünün bıraktığı boşluk ve acı çok derindir.

Ailesinin, yakınlarının, Devlet Şûrasının, dostlarının bu büyük acısını paylaşır, başsağı dileriz.

Yarın gece ay tutuluyor

Rasataneden bildirildiğine göre bu ayın 7 inci pazartesi günü akşamı küllî husuf olacak ve memleketimizin her tarafından görülecektir. Husufun muhtelif safhalarına ait zamanlar şunlardır:

Ayın tutulmıya başlaması saat 22,41 de, küllî husuf başlaması saat 23.45 de, küllî husuf ortası saat 24.26 da, küllî husuf nihayeti saat 1,07 de, husufun bitmesi saat 2.12 de..

TÜRKİYE BASINI

Atatürk'ün nutku ve dünya sulhu

KURUN'da B. Asım Us bu başlıkla yazdığı baş yazısında şunları söylemektedir:

Kamutayın beşinci devresinin dördüncü toplanış yılı açılırken Büyük Önderin Başvekil Celâl Bayar vasıtasiyle millet vekillerine söylediği nutuk her zaman olduğu gibi gerek dahilî siyaset bakımından, gerek haricî ve beynelmilel işler noktasından mühim bir hâdise oldu. Cümhuriyet hükümetinin ve türk milletinin umumî vaziyeti hakkında bir fikir edinmek için doğrudan doğruya bu nutku derin bir dikkat ve alâka ile tetkik etmek lâzımdır. Zira burada bahse mevzu teşkil eden millî ve beynelmilel işler çok teferrüatlıdır ve bu teferrüattan bir kısmını ihmal etmek nutkun ifade etmek istediği maksadın tamamiyle anlaşılmasını imkânsız kılabilir. Tabii olarak bu maksadı ifade etmek için nutku bir iki sütunluk bir gazete makalesinde hülâsa etmek kabil değildir.

Türkiye'nin beynelmilel hayatta en büyük kaygısı kendi sulhunu muhafaza edebilmektir. Zira milletleri refah ve saadete eriştiren bu yoldur. Şu kadar var ki, herhangi bir milletin sulhsever olması sulhu muhafazaya kâfi gelmez.

Atatürk, Türkiye'nin sulh siyasetini tarif ederek:

"— Memleketimizi her gün daha çok kuvetlendirmek, her sahada her ihtimale karşı koyabilecek bir halde bulundurmak ve dünya hâdiselerinin bütün safhalarını büyük bir teyakkuzla takip etmek sulh siyasetimizin dayandığı başlıca esaslardır.,,

Dedikten sonra bazı garp diplomatlarının yegâne sulh vasıtası gibi göstermek istedikleri prensiplerin bu hususta kifayetsizliğini de çok açık bir ifade ile anlatıyor:

"— Milletlerin emniyeti ya iki taraflı ve yahut çok taraflı umumî müşterek anlaşmalarla temin edilebilir diye mutlak mahiyette ortaya atılan ve her biri diğerine zıt addedilen prensipler sulhun muhafazası emrinde bizim için katî ve isabetli değildir ve olamaz.,,

diyor.

Türkiye ,beynelmilel hayatta doğrudan doğruya, yahut dolayısiyle kendini alâkadar etmiyen hiç bir meseleye karışmaz. Ancak beynelmilel sulh başka memleketler için olduğu kadar türk milletini de alâkadar eden bir hayat şartı olduğuna göre sulhu muhafaza emrinde kendi düşüncelerini açıkça söylemekten de çekinmez.

DENİZ ÇÖPÇÜLÜĞÜ

AKŞAM'da "Dikkatler,, sütununda bu başlıkla çıkan bir yazıda deniliyor ki:

Marmara'nın en güzel sayfiye yerlerinde, Boğazın en mutena noktalarında, sahil gazinolarının önlerinde, Galata rıhtımı civarında, Haliçte, inhisar binalarının bitişiğinde, Kabataş havuzunun içinde zaman zaman çöpler birikir, ortalığa koku salar... Kim bilir suların ne şekilde bir cereyan alması lâzımdır ki, bunlar buradan kısmen kalkıp gitsin... Yahut zamanla çürüyecek, dibe çökeceklerdir.

Beş altı merkezde deniz çöpçülüğü servisi ihdas etmek, bu mutena, yahut kalabalık sahillerimizi de, ana caddelerimiz kadar olsun temizlemek mümkün değil midir?

"Baş edilmez ki! Deniz gene atar!,, itirazı, bektaşinin "Ben dünyaya çamaşır mı yıkamıya gledim!,, hikâyesine benziyeceği için varit değildir.

Alenî teşekür

Erzurum'un İspir kazasını teftiş etmekte iken hastalanan zevcimi enistemiz mülkiye müfettişi Kâmil Ergini her türlü tedavi ve vesaitten mahrum bir şekilde Norgâh karakolunda kaybettik.

Bu çok acı ve elemli günümüzde bize el uzatan ve kederlerimizi paylaşan, taziyet lutfunda bulunan Dahiliye vekili ve C.H. Partisi genel sekreteri sayın B. Şükrü Kaya'ya, Teftiş heyeti reisi Tevfik Talât Hitay'a, Trabzon, Gümüşhane valilerine, meslek arkadaşlarına, başta Ulus olmak üzere matbuata, aziz ölümüzü kucağına emanet ettiğimiz Bayburt kazası mülkî ve askerî erkân ve memurlariyle halkına, akraba ve ahaplarımıza derin teşekkürlerimizi sunarız.

Eşi: A. Suna Ergin, kayın biraderi: Z. Naci Akamaç, baldızları: Eltaf, Hatice Akamaç. 8373

Yazan: Vilyam Sibruk — 6 — *Kısaltıp nakleden: Nurettin ARTAM*

Tahaf görülmesin hastanede tam üç tane Napolyon vardı!

Bunlardan başka bir de Jül Sezar mevcuttu

Sonradan anlaşıldı ki Kingston'un dimağından diline gelen âsap birbirine karışmıştı. Ve bu hâdiseye akıl hastalıkları mütehassıslarınca, göz âsabı karıştığı için eşyayı çifte görenlere göz mütehassıslarının verdiği ehemiyetten fazlası verilemiyordu. Burası öğrenilince karı koca, her ikisinin de korkusu, hicabı, endişesi zail olmuştu. Adamın bir sene kadar tedavi altında kalması icabediyordu. Fakat karısı, şubat ayında çarşamba ve cuma günleri muntazaman geliyor, neşeli neşeli konuşuyor ve kocasının hastalığından, dirsek kemiği kırılıpta ufak bir sargı ve tedavi ile geçecek bir adamdan bahseder gibi bahsediyordu.

Komedi - trajedi

Şubat ayının başlarında hastalığım iyiliğe yüz tuttuğu için, beni iki numaralı koğuşa kaldırmağa karar verdiler. Burada ağır hastalar yoktu ve burada yatanlara daha büyük bir hüriyet verilmiş, buna mukabil daha büyük mesuliyet de yükletilmişti.

Hâlâ, çakı, kibrit, ustura taşıyamiyorduk. Fakat bilek saatlerimiz, kemerlerimiz, kitaplarımız ve elbiselerimiz iade olunmuştu. Fakat ben, artık hastaneden adam akıllı bıkmıştım.

Canımız sıkıldığı zaman, bütün akıl doktorlarının beş para etmediğini müşterek bir tez halinde aramızda konuşuyorduk. Paşal bana bir aralık, etrafımı korkunç görmeğe başladığım için iyiliğe yüz tuttuğumu söylemişti.

Ben üç ay tedavi gördüğüm halde hiç iyileşmediğime kaniydim; doktor bu sözlerle beni iyiliğime ikna etmeğe uğraşıyordu.

Hastanede bir takım emniyetli kimseler vardı ki bunlara istedikleri zaman dışarıya çıkmak müsaadesi verilirdi. Fakat bunlar gidemezlerdi. Artık akıllarından zoru yoktu; fakat tımarhanenin dışındaki âlemle karşılaşmak cüretini kaybetmişlerdi.

Nisanın sonlarına doğru, yalnız azılı deliler de dahil olmak üzere hepimizi, bütün koğuşları bir arada bahçeye çıkarmıya başladılar. Burada birbirimizle eğleniyor ve bundan da hiç bir hicap duymuyorduk.

Meselâ Spayk ile ben, kendisini Napolyon sanan bir mezeci ile eğleniyorduk. Tuhafınıza gitmesin, bizim hastanede tamam üç tane Napolyon Bonapart vardı. Bunlardan başka bir tane de Jül Sezar'ımız vardı. Ayrıca bir deli daha vardı ki kendisini telefon çıngırağı sandığı için gezip dolaştığı yerlerde çıngırak gibi sesler çıkarırdı.

Burada böyle zavallı, biçare adamlarla eğlenmenin kalpsizlik olacağı iddiasına karşı kendimi müdafaa etmek lüzumunu duyuyorum.

Bu hastanede bulunan hastalardan, en azılıları da dahil, onda dokuzu şimdi tedavi edilmiş ve akıllanarak dışarı çıkmışlardır. Modern akliyecilik, bir takım tedavi kabul etmez sanılan delilerin de iyi olabileceklerini isbat etmiş bulunuyor.

Burada bu müessesede bulunanların hemen hepsi, Eksleben'de bir sanatoryomda yatanlar gibi, kendimizi eğlendiriyorduk.

Fakat aramızda bir grup vardı ki onların hali feciydi.

Bir gün bahçedeki salıncaklardan birisinde oturuyorduk. Bu sırada gezdirmeğe çıkarılan üçüncü koğuş hastaları yanımızdan geçtiler. Bunlar sessiz sessiz yürüyen on dilsizin, on hortlağın, on yaşıyan ölünün geçişi ile geçiyorlardı. Bir sıra halinde idiler; Başları göğüslerinin üzerine düşmüştü. Bunların en önlerinde beyazlar giymiş solgun, sarı saçlı bir kızcağız bulunuyordu ki bu perişan kıyafeti ile onu Alman peri masallarını yazan kitaplardan birisinin bir sayfasından fırlamış zannederdiniz.

Arkadaşım Klark, yavaş bir sesle dedi ki:

— Bir insan için en korkunç hal bu haldir; bu haldeki insanlar, derinliklerin derinliğine inmişlerdir.

Öyle bir sis içinde idiler ki hiç bir şey üzerlerinde bir tesir bırakmıyordu. Fakat bu yaşıyan ölülerin galerisinde birkaç ay kalmış olan Klark, bunların müthiş ıstıraplar çektiği hakkında beni temin ediyordu.

— Bu ümitsizliğin, şifasızlığın son kertesidir. İntihara teşebbüs eden bir adam, gene bir şeye aldırış ediyor, bir şeye kıyemt veriyor demektir. Hayatla ölümü karşılaştırıyor ve ölümü tercih ediyor demektir. Fakat bu hale düşen bir adamda hiç bir şey yapmak enerjisi, duygusu kalmamıştır. Cehennemin tâ dibine düşmüş bir adam, kendi canına kıymasını düşünebilir mi? Bunlar, artık ölüdürler; fakat daima ıstırap çeken ölüler...

Burada bundan 20 sene önce parmaklıklar içinde muhafaza altına alınan bir takım delilerle tenis, kriket oyunu oynamağa ve yahut çiçek açan ağaçları dolaşmağa davet edilmek bana çok garip geliyordu.

Bu müessesede çeşit çeşit deliler, daha hafif hastalar ve ziyaretçilerin yanına serbest olarak bırakıldığı halde bunlardan bir zarar geldiği vaki değildi.

Bunun sebebi de güllabilerin güçlü, kuvetli, hastabıkıcıların usta ve pehlivan olması idi. Hastalar, azgınca bir harekete kalkışırlarsa hemen bu güllâbiler tarafından sımsıkı yakalanırlardı. Bu yüzden bütün hastalarda şiddetli hareketlerde bulunmak cesareti kalmamış, ortalık sütliman olmuştur.

Buradaki hastabakıcılardan öğrendiğime göre bağlanmak, hayvanlar gibi muameleler yapmak suretiyle akıl hastalarını böyle bir sükûnete ulaştırmak mümkün olmamıştır.

Yaz geldiği zaman, uzun müddettenberi artık hiç zevk alamaz olduğum şeylerden hoşlanmağa başlamıştım. Eskisinden çok daha iyi tenis oynuyor, yeniden golf oyunundan zevk alıyordum.

Yıllardanberi, unuttuğum şeylere başlamıştım: Sabahleyin erkenden kalkmak, her sabah muntazaman kahvealtı etmek gibi.

Artık yazılan mektuplara cevap veriyor, dışarıya çıktığım zaman orada bir takım dostlar bulacağımı düşünerek [illegible]

Haziranda daha iyileştiğimi, neşemin daha fazla yerine geldiğini görerek beni ikinci koğuştan nekahat halindeki hastalara mahsus villalardan birisine naklettiler. Burada müessese parkının dışına çıkmamak şartiyle bir otelde imişim gibi serbest bulunuyordum.

Hele ayık bulunmaktan, erken ve rahat uyanmaktan dehşetli zevk duyuyordum.

Fakat, acaba, dışarıya çıktıktan sonra viskiden gene korkacak mıydım? Onu tamamiyle bırakacak mıydım? Bunu bilemiyordum; anladığıma göre doktorlar da bunu bilemiyorlardı.

Haziranın sonunda beni taburcu ettiler. Çıkmadan önce de altı ay müddetle ağzıma bir damla alkol almıyacağıma dair bir taahhütname imzaladım.

Tarihleri iyice hatırlayamıyorum. Fakat bu kâğıdı imzaladığımdan beri altı ay geçmiş bulunuyor. Yazın fazla sıcak günlerinde bir iki defa bir iki kadeh içtiğim soğuk bira müstesna olmak üzere hiç içki içmedim.

Bir defa da birisi bana bir İspanyol şarabı getirmişti. Bundan biraz tattım. Önce hoşuma gider gibi oldu. Fakat ondan sonra tekrar canım çekmedi. Bir gece de geç vakte kadar satranç oynadıktan sonra bir iki balon bira içtim. Fakat artık içkiyi aramaz olmuştum.

Ayyaş olduğum zamanlarda viskiyi büsbütün başka maksatlarla özler ve başka türlü isterdim.

Tek tük içki içtiğim günlerin üzerinden aylar geçti. Elân tek tük içtiğim oluyor.

İçmediğim için de bir sıkıntı duyduğum yok.

Şurası muhakkak ki ayyaş olduğum zamanlarda olduğu kadar bedbaht değilim.

(S O N)

FİNANS

Vergimizi bilmek

Kemal ÜNAL

Fransız Akademisi âzasından Georges Duhamel "vazıı kanuna nasihat" başlığiyle geçenlerde neşrettiği yazısına Paris tahsil bürolarından birindeki müşahedesiyle başlıyordu. Arkasında kadın erkek birçok memurun defterlere kapanıp çalıştığı demir parmaklığın beri tarafında, vergilerini yatırmak için gelmiş beş altı kişi var. Bunlar hafif, hafif konuşarak sıralarını bekliyorlar. Para gişesinin önünde duran siyah elbiseli kadın, sesini biraz yükseltince herkes susuyor. Onun giyinişinde fakirce denecek bir sadelik ve fakat tabiî bir kibarlık var. Bu mahzun ve sakin bakışlı kadın, yanındaki kumral saçlı küçük çoruğun elini bırakmak istemiyerek serbest kalan tek eliyle memura bazı kâğıtlar göstermiye çalışıyor. Onun heyecanını yenemiyerek titrek bir sesle yüksekçe söylediği söz şu idi:

— İkibin frank?.. İki bin frank mı vereceğim?...

— Evet Madam.

— Evelce daha az veriyordum.

— Evet ama, geçen yılki taksitleri, bazı müsaadelerden istifade ederek vermemiştiniz. Bu yıl iki bin frank vereceksiniz.

Vergi yatırmıya gelenler ve içerideki bütün memurlar artık bu konuşma ile alâkadardır. Kadın ıstıraplı sesiyle birkaç şey daha söylüyor bunlardan anlaşılıyor ki zavallı dulun küçük bir iradı ve mazide mesut günlerde alınmış bir de evi vardır. Güzel ve temiz gözlerini açarak şunları tekrarlıyor:

— Elime geçecek on bin frankla bir yıl yaşıyacağım. İki bin frangını veremem. Niçin bu kadar çok, anlamıyorum? Evelce daha az veriyordum.

Kadın erkek diğer memurlar da gişeye yaklaşıyor, her biri sabır ve şefkatle kadına vergisinin vaziyetini izaha çalışıyor; defterler açılıyor, rakamlar dökülüyor, geciken taksitlere ait hükümler anlatılıyor, hattâ birçok misaller de veriliyor. Kadın, hayret ve haşyet içinde bütün bu izahlardan uzaktadır. O, bir yıllık geçim masrafının ağırlığını yeniden duymuş gibi başını hafifçe sallıyarak:

— Ya veremezsem?.. diyor,

Bu masrafta büyük hissesi olan [illegible] rini göstermek üzere sağına eğilerek ilâve ediyor,

— Bir de küçük oğlum var.

Herkes susuyor. İşini görüp hemen dönecek olan beş altı kişi bu beklenilmiyen mania önünde sabırsızlanmıyor, hattâ kendi işlerini unutarak kadının ıstırabiyle alâkalanıyor. Kadın yavaşça soruyor:

— Vergimi yatıramazsam eşyalarım satılacak değil mi?

Gene hazin bir sükût

— Demek satılacak!..

Nihayet en ihtiyar memur, biraz mahcup bir tavır, yumuşak bir sesle cevap veriyor.

— Hemen satılıvermez Madam.

Genç kadın, parlak, güzel gözlerinden ufak yaşlar döküyor ve perişan bir sesle :

Evelce daha azdı.. Anlamıyorum, anlamıyorum diye mırıldanarak gidiyor.

Georges Duhamel yalnız kalınca kadının bu sözlerini kendi kendine tekrarlıyor ve diyor ki. Bütün fransızlar ve medenî milletlerin bütün fertleri hep "anlamıyorum,, diyip gidiyorlar.

Toplanan vergilerin nasıl sarfedildiğini de herkesin anlıyamadığına kısaca temastan sonra muharrir, gene vatandaşların harp ve ihtilâlden kurtulmak için bütün variyle vergilerini ödediğini söylüyor, ancak verginin ne kadar, ne zaman nasıl verileceğini kimse anlamıyor demek istiyor. Akademi âzasının istediği vuzuhtur, sadeliktir; istikrardır.

Duhamel esefle söylüyor ki garpta, garp kültürü içinde yaşıyan her memlekette artık vatandaşın iki meşleği vardır: Birisi kendisinin seçtiği ve iyi kötü onunla geçindiği meslek, diğeri de hiç hazırlanmadığı ve daima da üstesinden gelemediği kırtasiyecilik mesleği. Vatandaş, diyor, her büroya müracaatte birçok beyannameler dolduracak, sayısız vesikalar hazırlıyacak, yemin hükmünde imzalar koyacak âdeta bir memurluk vazifesi yapacak.

Büyük biyolojist sözü meslğine intikal ettirerek hayat hâdiseleri tetkik edilirse görülür ki diyor complexité- her zaman bir terakki eseri ve hattâ bir hayatiyet unsuru değildir" muharrir, yüklerin hafifletilmesinden [illegible] maktan kurtarılmasını istiyor. "Eğer diyor, vatandaşın yükünü büyük bir yorgunluk duymadan taşımasını ve ileride kendisinden aranacak büyük hamleleri başarmasını istiyorsak, bana öyle geliyor ki onun yapmıya mecbur olduğu fedakârlıkları, beyhude yere muğlaklaştırmadan, kolayca kavranan bir dille çok açık olarak istemelidir."

* * *

Ödeyeceğimiz vergiyi çoğumuz bilmeyiz. Bunu biribirimize söylerken bu bilgisizliğimiz tabiî hattâ zarurî bir şeymiş gibi davranırız. Maddî menfaatimize de temas eden bir mevzua mutlak lâkaydî gösterdiğimizi iddia edemeyiz Bu kayıtsızlığı nihayet birkaç kişi her işinde yapar bu hal verginin mahiyetinden geliyor denebilir. Halbuki malî, iktısadî işleri başaranların birçoğu da vergi işlerini kavramadıklarını söylerler.

Şu halde bu ne bir anlayış hatâsı ne de bir cehit noksanlığıdır. Vergilerimizi anlıyamıyacağımıza inanmış bulunuyoruz. Bize bu inanı veren yalnız başkalarından dinlediğimiz ve okuduğumuz şeyler değildir. Hepimiz de her zaman vergiyle temas içindeyizdir. Hiç değilse yılda bir defa verginin üzerinde durduğumuz olmaktur. Ancak bu kadarcık temas bize öğretmiştir ki kanunla baş başa kalınca da vergiyi anlamak mümkün değildir. Fransız muharriri de dul kadında müşahede ettiği hali, onun bir noksanı olarak görmüyor bunu kanun yapanlara, kanunlara atfediyor. Niçin böyledir?

* * *

Vergi prensiplerinden biri de vatandaşın ödiyeceği vergiyi niçin, nasıl ve ne kadar vereceğini vuzuhla bilmesidir. Buna ilim diliyle *vergide muayyeniyet* denir. Buradaki niçin, verginin hangi maksatlara ne kadar sarfolunacağı değildir. Bununla, verginin hangi kanuna göre alındığının açıkça bilinmesi ve kanundaki hükümler okunduğu veya söylenildiği zaman kolayca anlaşılması kastolunur. Yoksa derebeylerin herkesten, dilediği zaman canının istediği kadar vergi aldığı ortaçağ nizamından şüphesiz çok uzağız. Muayyeniyet prensipinin hedefi de, fransız muharririninki kadar, kanunlardaki açıklık ve sadeliktir. Böyle bir prensipin bulunması ve klâsik eserlerde devamlı münakaşa edilmesi de gösterir ki vergi kanunlarında vuzuh kolaylıkla temin olunamaz. Ve bu zorluk birçok sebeplere dayanır. [illegible] bütün masraflarını tek bir vergiyle karşılamak mümkün olsaydı herkes bunu kolaylıkla öğrenir, verilmesi icap eden parayı yanılmaksızın zamanında öderdi. Yeni hayat şartlarına göre, artık bu mümkün değildir. Mütemadiyen artan âmme masraflarına, her istihsal şubesinin knedini sarmıyacak ölçüde iştirâk etmesi lâzımdır. İktısadî hayattaki devamlı ve girift inkişafı kovalıyarak her yeni istihsal zümresinden istifade etmek malî bir prensiptir ve bu kovalayış vergi kanunlarını sık sık değiştiren başlıca âmildir.

Vergi son devirlerde yalnız devlet geliri olmaktan çıkmıştır. Onun birçok iktısadî ve içtimaî vazifeleri de vardır. Millî istihsali koruyacak hattâ memlekette yeni iktısadî faaliyetler yaratacak unsurlardan biri de vergi olmuştur. Verginin içtimaî vazifesi ise yurtta kültürün, ekonominin hulâsa millî faaliyetin inkişafı istikametinde değişmektedir. İş bölümlerine ayrılan yurttaşlar arasında âmme hizmetine iştirâk müsaviliğini, - buradaki müsa

(Sonu 9 uncu sayfada)

RADYO

Ankara :

PAZAR - 6.11.1938 — 12.30 Müzik (çük orkestra): Der götter Triumphma (Hartman). - Chant nuptial (Rimsky - sakoff). - Chanson triste (Tschaikovv - Musette (Offenbach). - Narcissus (E bert Nevin). - İdeale (Paolo Tosti) - Saat ayarı ve haberler — 13.10 Müzik (havaları ve muhtelif şarkılar) — 14 Ko ma (ev kadını saati) — 14.15-14.30 M (Operet seleksyonu).

17.30 Müzik (Danslı pazar çayı) — 1 Saat ayarı ve haberler — 18.40 Müzik cesaz faslı) — 19.15 Müzik (Halk oyun ve türküleri) — 20 Müzik (Riyasetic hur bandosu - Şef: İhsan Künçer): Z lin-marş (C. Teike). - Vals de concert Glazounovv). - Richilde-uvertür (G. P Homoresk (Anton Dvorak). Callirhoe- 4 pas de cymbales (C. Chaninade). - To ta et Fugue en Ré mineur. (J. S. Bach 21 Saat ayarı ve arapça söylev — 21.15 yete — 21.35 Müzik (küçük orkestra): geunerliebe-potpuri (F. Lehar). - einst im Mai-potpuri (A. Eckstein). - bouche-potpuri (M. Yvain). - Die zir prinzessin-potpuri (E. Kalman) — 22.4 Son haberler ve yarınki program.

BALIK TUTAN KEDİ SOKAĞI

Yazan: Yolan Földeş *Çeviren: Nasuhi Baydar*

— 6 —

lar... Bir seneye kalmıyacak, biramızı bizim evde içeceğiz.

Liif, mihanikî bir hareketle bardağını kapıyor. Bu hulyanın tahakkuku şerefine içmek onun âdetidir. Bardişinof elini, sevgi ile, Liif'in eli üstüne koyuyor.

— Ben, dostum Liif'ten fazla talihliyim. Zira kendim için aziz hiç kimseyi kaybetmedim... Bekârım. O, zavallı çocuk... Liif, haydi şu fotoğrafiyi macar dostumuza gösteriniz.

Liif kıpkırmızı oluyor; Barabaş'ta öyle. İkisi de bu sevimli ve geveze rustan tedbirlidirler. Liif'de bir tek fotoğrafı vardır, ve onu müteessir olduğu bir akşam Bardişinof'a göstermiştir. Şimdi, ateş içindeki yüzünü öte tarafa çevirmiş olan macar işçiye bakıyor. Şimdi onlar Paris'te çifte kabirden binlerce kilometre uzakta, onların hayatını, memleketini, yuvasını teşkil etmiş olan her şeyden binlerce kilometre uzaktadırlar. Liif cüzdanını çıkarıyor ve fotoğrafiyi macara uzatıyor.

Esmer bir kadın, beş yaşlarında ve gülümsiyen bir kız, ve bir ağaca dayanmış, yüzünü yapraklar arasından süzülen güneşle aydınlanmış, kerdanı çıplak, profesör Liif. Bardişinof şöyle diyor: "Fikirlerimi paylaşan adamlar onları ölüme göndermişlerdir. Onun fikirlerini paylaşan adamlar benim de bütün varımı yoğumu elimden almışlardır. İşte şimdi ikimizde birer serseriyiz, ve bazan, en yüksek ideal namına ikimizden hangimizin mağlûp olduğunu öğrenmek için münakaşa ederiz."

Liif, fotoğrafiyi yerine koyup başını kaldırıyor:

— Ben bir ideal namına mağlûp olmadım. Kapitalizmin ideali yoktur. Bizzat bir gaye alarak telâkki edilen ve ancak kendi inkişafını istihdaf eden kapitalizm...

Barabaş anlamaksızın, şaşkın, bakıyor. Kelimeleri anlamıyor, ve demin her kelimede kekeliyen Liif'in, şimdi hangi mucize sayesinde, böyle suhulet ve sarahatle fikirlerini fransızca beyan ettiğini de hiç anlamıyor. Nasıl bilebilir ki profesör şimdi kendi ihtisası sahasındadır, ve sayısız fransızca kitaplardan öğrenilip bitmez tükenmez manazıralar esnasında kıvraklaştırılmış bir terminolojiyi kullanmaktadır? Nasıl bilebilir ki sosyolojiye mahsus lehçe, atölye arkadaşlarının kendisine çoktan öğretmiş oldukları dibagat lehçesi kadar sarihtir? Sosyoloji ve dibagat... Hayır, hiç bir zaman bu iki şubeyi mukayese etmek Barabaş'ın aklına gelmiyecektir. Oracıkta oturup gittikçe hararetlenen münakaşayı dinliyor, fakat bir şey anlamıyor ve alâkalanmıyor. Düşünüyor: Bunlar iki düşman... Ve ikisi de serseri. Fotoğrafi hayatı temsil ediyordu; Petrograt'taki evde hayat vardı. Ve şimdi hepsi kaybolmuştur. Şimdi sosyalizm ve kapitalizm münakaşası yapıyorlar. Barabaş içini çekiyor, ılınmış olan birasının son yudumunu içiyor ve üçüncü kattaki küçük odaya koşa koşa çıkıyor. Orada Klari, tekme vurmuş olduğu bahanesiyle Yani'yi şiddetle döğüyor; Yani bunu ağlıya ağlıya inkâr ediyor; Anna kulaklarını tıkıyarak bağıra bağıra susmalarını istiyor; ve bayan Barabaş ise, üç çocuğu iki eliyle nasıl döveceğini bir türlü tayin edemiyor.

III

Bay Bardişinof ile Anna, Klari'yi ellerinden tutmuş, mektebe götürüyorlar. Her hangi diğer bir vaziyette Klari bu çifte sahabete itiraz eder, yalnız başına yürümeğe muktedir koca bir insan olduğunu söylerdi. Fakat bugün, munis, muhafızlarının ellerinden sıkıca tutarak yavaş yavaş yürüyor. Klari mektepten korkmuyor. Geçen yıl, Budapaşte'de, anası onu Hernad sokağındaki ana sınıfına götürdüğü zaman, bütün sınıfa atıfetli bir eda ile şöylece yukarıdan bakmış, yerini göstermeğe giderken saçını okşaması için müsaadekâr davranmış, ve yerine oturduktan sonra da herkesin kendisini eğlendirmek için ne yapacağını seyre terbiyeli bir kayıtsızlıkla hazırlanmıştı. Günler geçtikçe Klari orada keyfince hareket edebileceğini anladı, bağırdı çağırdı, döğüştü, muallime karşı geldi, Magda Marer'in kahvealtısını aşırdı ve kara tahtaya, halı üstünde oturan kedinin hikâyesiyle kurt ve kuz umasalını yuvarlak güzel harflerle ilk yazan kendi oldu. Küçük karnesi daima iyi notlarla dolardı; muallimin bazan şöyle ihtarı ifade eden: "Klari, son sözü daima kendisi söylemek ister" gibi mütalealarını kaydettiği" tavur ve hareket" sütunu müstesna...

Fakat bu sefer Klari biraz cüretsizdir. Bu cüretsizliğin en bariz haricî tebarüzü ise küçük çenesindeki titreyiştir. Ne de olsa bir fransız mektebi başka bir şeydir! Klari sınıfa aksi bir tavurla giriyor; şapkası elinde, muallime bitmez tükenmez izahlar veren bay Bardişinof'a kızıyor ve diğer talebeleri de kavgacı bir halle baştan aşağı süzüyor.

Muallim kadın küçük kızlardan en yumuşak huylusunu, en sevimlisini, yüzü en güzel olanını çağırıyor, ve küçük macarı göstererek:

— Bunun da adı seninki gibi Kler'dir. Yanına oturt ve kendisine her hususta yardım et. Kendisini evinde imişcesine rahat hissetmelidir; anladın mı? Jinet, sen de yerini bu küçük yabancı arkadaşa bırak ve git, Fransin'in yanına otur.

Fransalı Kler Macaristanlı Kler'e gülümsüyor ve omuzlarından tutup götürüyor. Sıraya gelince Jinet'in öte berisini alıp çıkarmakta olduğu göze doğru onu yavaşça iterek sevkediyor. Klari ateş saçan gözleriyle birdenbire Kler'e doğru dönüyor:

— İtme

Kler ne diyeceğini bilemiyor. Jinet kahkahalarla gülerek:

— Dikkat et, ısıracak seni! Benim yerime küçük bir vahşi ile komşuluk edeceksin.

O vakit müthiş bir hâdise oluyor. Klari topukları üzerinde geriye dönüyor ve bütün sınıfın, mualli-

(Sonu var)

HAYAT ve SIHAT

Madde ve kuvet

Filozoflar arasında pek eski bir dâvadır: Acaba, madde mi önce meydana çıkmış, yoksa kuvet mi? Kimisi kuvet maddeden çıkar, madde bulunmadan kuvet olamaz, der. Kimisi de böyle düşünmeyi âdeta bir saflık sayarak, madde kuvetin görünüşünden başka bir şey değildir, kuvetin daha önce meydana çıkmış olması zarurîdir diye iddia eder.

Meraklıları için, şüphesiz, pek enteresan bir dâva. Halledilebilseydi, belki, gayet pratik neticeleri de çıkardı. Kuvetin önce olduğunu iddia edenlerin dedikleri doğru çıkarsa, her türlü kuvetin kaynağı olan güneşin ışıklarını kullanmak yolunu öğrenerek, meselâ, şimdilik en pahalı maddelerden biri diye tanıdığımız elmas yapmak, yahut, daha iyisi, hiç yemek yemeden yalnız güneş ışıklarını kullanarak yaşamak, hareket etmek ve düşünmek mümkün olurdu.

Fakat, doğrusunu isterseniz, bu dâvanın halledilmesi hayatın zevki hesabına pekde istenilecek bir şey değildir. Bir kere, insan oğlu o kadar derin şeylere kadar öğrenince bu dünyada bilmediği bir şey kalmıyacak demektir. Halbuki bilmemezlik insanın hayatına zevk verir. İnsan bilmediği şeyleri öğrenmiye çalışırken de, bilmediği bir şeyi öğrenince de büyük zevk duyar... Sonra, da, herkes güneş ışıklarından elmas yapmasını öğrenince elmasın değeri kalmaz, şimdi onu pahalı bir matah diye göğüslerine yahut parmaklarına takanların keyfi kaçar... Hele hiç yemek yemeden yaşamak mümkün olunca tabiî hayatta ikinci derecede büyük zevkimiz olan yemek zevki kaybolur. Bu zevki inceltmiş olanların rivayetlerine göre, nefis sanatlardan biri olarak sayılması lâzım gelen aşçılığın da kaybolacağı başka...

Onun için, şimdilik madde ile kuvetin — hangisi önce, hangisi sonra meydana çıktığını öğrenmeden — ayrı ayrı şeyler olduğunu bilmek, hayatın zevki bakımından, daha iyidir.

Şu kadar ki, bu kadarcık bilgi bile bize bir mecburiyet yükletir. Mademki vücudumuzun maddesini ue, kuvetini de verecek, kısa sözle hayatımızı devam ettirecek olan şeyler gıdalarımızdır. O halde vücudumuzun maddesini ve kuvetini muhafaza etmek için ayrı ayrı gıdalar yemiye mecburuz.

Kuvet tarafı daha basit olduğu için ilkin vücudumuzun kuveti için lüzumlu gıdaları söyliyeceğim.

Bilirsiniz ki vücudumuzdaki kuvet vücudumuzun sıcaklığı, adalelerimizin hareketi, zihnimizdeki fikirler, bütün uzuvlarımızın işlemesi demektir. Bunların hepsi kuvetle olur. Bize kuveti temin eden gıdalarımız da karbonlu olanlar yani yağlarla şekerlerdir. Bunların terkibinde bulunan karbon nefes alırken vücudumuza giren oksijenle birleşir, karbon yanar ,kuvet hasıl olur ve vücudumuz işler. Bu taraftan işimiz, şimdilik basittir.

Fakat vücudumuzun maddesi tarafından işimiz gittikçe karışmaktadır. Vücudumuzun maddesini de bize azotlu gıdalarımız, yani albüminli yemekler temin eder. O türlü yemekleri nebatlarda da, hayvanlarda da bulabiliriz. Yakın vakitlere gelinciye kadar, azotlu gıdaların nebatlarda da, hayvanlarda da aynı şey olduğunu zannettiğimiz için etle, sebze veya yemiş yemek arasında hiç bir fark olamaz diye sanırdık.

Halbuki nebatların azotlarını gene hayvanlardan aldıklarını öğrendiğimizden beri iki türlü albüminin aynı şey olmadığı meydana çıktı. Bunu bize öğreten, mikroplar ilmini kuran gene o büyük Pasteur'dür. Nebtalar da azotlarını, yani albüminli maddelerini hayvanlardan alırlar. Nasıl aldıklarını anlatmak tabiatın pek meraklı işlerinden olmakla beraber burada anlatılamıyacak kadar çirkindir.

Yalnız şu kadarı hatırımızda kalmalı ki, nebatlar hayvanların azotlu maddelerinden ancak kendi işlerine yarıyacak kadarını alırlar. Biz de yalnız nebat yediğimiz vakit ancak o kadarını bulabiliriz. Bize lüzumlu olan azotlu maddelerin hepsini yalnız nebatlarda bulamayız. Onun için yalnız nebat yemekle vücudumuzun kuvetini temin etsek bile maddesini tamamı tamamına temin edemeyiz. Vücudumuzun şekli eksik kalır, biçimsiz, endamsız olur.

G. A.

Bugünün babil kulesi : Filistin

Zannediliyor ki Filistin'de yalnız yahudi ve arap vardır. Hakikatte burası dünyanın en kozmopolit bir yeridir. Çünkü burada yahudiler, hangi memleketter geldilerse yahudiyim demekten ziyade oralı olduklarını iddia etmektedirler. Orada öyle yahudiler vardır ki, yahudiden çok meselâ ingilizdir, fransızdır, lehtir, almandır. Her yahudi, geldiği memleketin âdetlerini, ananelerini hattâ haricî manzaralarını beraber getirdikleri için Filistin bugün alacalı bulacalı bir memleket halindedir.

Filistin'de resmen üç dil kullanılır: İngilizce, arapca, ibranice. Fakat orada o kadar çok dil vardır ki, efsanenin Babil kulesine taş çıkartır. Dükkânların vitrinlerinde en az altı dille yazılmış yazılar vardır.

Almanların Çekoslovakya'da buldukları güzel sigaralar

Alman kıtaları Çekoslovakya'ya girdikleri vakıt, alman rejisinin çıkardıklarından güzel, her birisinin üzerinde 1918 - 1938 tarihleri yazılmış enfes sigaralar bulmuşlardır. Halbuki bunlar, çek topraklarına ilk girdikleri vakıt bu nefis sigaraları, sanki 1938 de kurtarılacaklarını bildikleri için "Südet kardeşleri" tarafından hususî surette hazırlanmış zannettiler. Halbuki hiç de öyle değildi. Ne garip tecellidir ki bu güzel sigaralar, Çekoslovakya'nın yirminci devir senesini kutlamak için hazırlanmıştı.

ASKERLİK BAHİSLERİ

İngiltere'nin harekete müheyya bir ordusu olması gerektir!

Yazan :

Duff Kuper

Britanya'nın eski Bahriye Bakanı

Çemberleyn, geçenlerde parlâmentoda söylediği bir nutukta, bugün, İngiltere'yi geniş bir ölçüde kaplamış olan sükûnetten istifade ederek siyasî bir şöhret temin etmek istemediğine işaret etti. İngiliz başvekili bunu söylemekle, şimdilik seçimlere girişmek istemediğini murad etmişti. Onun çok akıllıca ve dürüst olan bu kararını herkes hürmetle telâkki edecektir. Ancak, hemen hemen aynı nisbette İngiltere'ye yayılmış olan diğer bir hisle, parti politikası menfaatine değil, milletin nefine olmak üzere bir an evel yeni bir çığır açmak çok faydalı olacaktır. Bu his, çok kuvetli bir şekil almış olan vatana hizmet arzusudur.

Büyük Britanya'nın hiç vakıt kaybetmeden harp hazırlıklarını hızlaştırıp takviye etmesi lâzımgeldiği kanaatini, kendisini en çok alkışlıyan mahfillere bile vermiş olan hükümetin sulh politikasındaki muvaffakiyeti karşısında, bu biçim bir tefsirde bulunmak, belki bir parça istihzayı andırır. Ancak, bu hissin de en kestirme yoldan ifadesi, Büyük Britanya'da askerlik mükellefiyetinin tatbik edilmesini istemektir. .

Bazı kimseler var ki, bu sihirli sözü söylemekle, vazifelerini yapmış olduklarını sanıyorlar. Bu gibiler, hükümetin bu hususta alacağı tedbirleri sabırsızlıkla beklemekten başka hiç bir işleri yokmuş kanaatindedirler.

Tenkitlere boyun eğmek mecburiyetinde kalanlar arasında uzun müddet hizmet ettiğim için, tenkitcilerin pek az hesaba kattıkları güçlükleri göz önüne getirerek, hâlâ onlarla birlikte teessür duymaktayım. Mamafi, bu türlü bir çok güçlükler vardır. Bunun en başında, başbakanın, bu parlâmento devresinde ve sulh halinde iken askerlik mükellefiyetini tatbik etmemeği vadetmiş olması bulunmaktadır.

Başbakan, vermiş olduğu sözü geri almak için, atlatmış olduğumuz buhrandan istifade etmemiştir. Ben, onun çok doğru hareket etmiş olduğuna kaniim. Demokrasiler mevcut oldukları müddetçe, gerek iç, gerek dış politikada muayyen prensiplere riayet etmek mecburiyetindedirler. Bu pernsiplerin en ehemiyetlilerinden biri, resmî bir teahhüdün, riayet edilmesi keyfiyetidir. Fakat, böyle bir teahhüt, seçicilere hitap ederken, her hangi bir hükümeti başka bir politika takip etmekten hiç bir suretle menedemez. Bundan başka, böyle bir hitapda bulununcıya kadar geçecek olan aylar içinde, efkârıumumiyeyi bu tarzda bir politikaya hazırlamamak ve bu politikanın tatbik vasıtalarını emre âmade bulundurmamak için de en ufak bir sebep yoktur.

Askerlik mükelefiyeti, ingilizlerin ötedenberi nefret etmiş oldukları bir şeydir. İngilizler, düşmanın ana vatana her hangi bir baskında bulunamıyacağına emindirler.

Demokrasi ile idare edilen memleketlerin çoğunda, hiç itirazsız tatbik edilebilmiş olan askerlik mükellefiyetine, İngiltere'de, eskidenberi zulmun bir başlangıcı gözüyle bakılmıştır. Fakat, bugün zaman o zaman değildir. İngiltere, diğer Avrupa devletlerinin artık istifade etmedikleri bir imtiyazı muhafaza edeceğini uzun müddet hesaba katamaz. Memleketin siyasetini idare edenler bugünden itibaren düşen en ehemiyetli vazife, millete bu yeni vaziyeti anlatmak yapmak mecburiyetinde olduğu fedakârlığın zarurî olduğuna onu ikna etmektir.

Hükümetin, harp potansiyeli bakımından milletin belli başlı rolünü tayin edecek olan bir "millî sicil" hazırlamağa karar verdiğini gazeteler yazdı. Böyle bir sicilden maksat, ciddî bir vaziyet karşısında hizmete muktedir her vatandaşın, millî camia nefine olarak üzerine alabileceği işi daha sulh zamanında bilmesi ve ona göre hazırlıklı olmasıdır.

Bu projenin tatbiki, her hangi bir partinin taahhüdünü bozacak mahiyette değildir. Hattâ, tatbik edilebilmesi için, projenin, ayrıca bir kanuna da ihtiyacı yoktur. "Millî sicil" yeni seçimlerden evel tamamiyle hazırlanabilir ve hazırlanmalıdır. Fakat, bununla, davânın yalnız yarısı halledilmiş olur. Asıl mesele, İngiltere'deki insan malzemesinden en muvafık bir şekilde nasıl istifade edilebileceği keyfiyetidir. Bu meselenin, biri arz diğeri de talep olmak üzere ifade edilebilecek iki cephesi vardır. Arz bakımından, .'Millî sicil" mufassal ve şümullü malûmat verebilir. Ancak, ondan sonra, mevcut malzemenin en muvafık bir surette kullanılmasına karar verebilmek de ayrı bir davâdır. Bu itibarla, yukarda sözü geçen tahşidatlarla birlikte, memleketin ihtiyaçları da tesbit edilmelidir. Bu hususta en basit metot, üç muhtelif müdafaa bakanlıklariyle iç işler bakanlığını, ihtiyaçlarını tas tamam olarak tesbit etmeğe davettir.

Bu bakanlıkları her biri, ihtiyaç gördükleri insan mikdarını ve bunların ne gibi işlerde kullanılacaklarını gösteren listeler hazırladıktan sonra, bunlar, genel kurmay ve her hangi bir anlaşmazlığın önüne geçmek için müdafaa dairelerinin işlerini tanzim eden bakana gönderilmelidir. Bu işler yapıldıktan sonra, ihtiyaca karşılık bulmak için, kabinenin, icap eden tedbirleri alması lâzımdır. Deniz bakanlığına bu hussuta düşen vazife nisbeten hafiftir.

Deniz bakanlığı, memleketin emniyeti bakımından donanmanın ne kadar büyük olması lâzım geldiğini, tayfasının kaç kişiden ibaret olacağını hiç zorluk çekmeden tesbit edebilir. Hava bakanlığının da vazifesi pek çapraşık değildir. İç bakanlığının esaslı işlerinden biri başka işlerde daha mühim vazifeler başarmak kudretinde olan kimselerin, hava müdafaası kıtalarına sevkedilmemesidir. En güç vazife, daima olduğu gibi, harp bakanlığına düşmektedir.

Askerlik mükellefiyetini istemekle, davâyı halletmiş olduklarını sananlar, hakikatte, bu meseleyi henüz düşünmeğe bile başlamamışlardır. Avrupa kıtasındaki devletlerde tatbik edilmekte olan örnekte bir askerlik mükellefiyeti, memleketimize, anayurdun müdafaası emrinde, kısa müddetli muazzam bir ordu meydana getirmiş olur, bu ordu, çok değerli bir şey olur ama, bu da kâfi değildir.

İngiltere'nin sınırları, donanmasiyle korunmaktadır. Ancak, bu donanma, yurdu koruyamıyacak bir hale gelece kolursa, onun yerini kara ordusu tutamaz. Çünkü, böyle bir vaziyet karşısında, İngiltere'nin düşmanları, açlıkla boyun eğdirebilecekleri bir memleketi işgal etmek zahmetine katlanmağa lüzum görmezler.

İngiltere'nin bugünkünden çok daha büyük bir orduya muhtaç olduğuna kaniim. Ancak, bu orduya, bizim, İngiltere'de değil, yurdun dışında ihtiyacımız vardır. Zaten, bugünkü vaziyette de kuvetlerimizin büyük bir kısmı ana vatan dışındadır. Bundan başka, askerlik mükellefiyetinin tatbikine geçilince, kışlasız, silâh ve teçhizatsız, talim ve terbiyeyi gösterecek unsursuz muazzam bir ordu ortaya çıkacaktır. Bundan dolayı, ordu kuvetinin adım adım genişletilmesi lâzımdır; lâkin, bundan, davanın yavaşça yürütülmesi lâzımgeldiği anlaşılmamalıdır.

Britanya ordusunun, esaslı, üç vazifesi vardır. Bu ordu evelemirde, İngiltere'nin hava müdafaasını temin etmekle mükelleftir. Ve serbest zamanlarını n yalnız bir kısmını bu hayatî işe tahsis edebilen vatansever halktan teşkil edilmiş olan kıtalara bu vazifenin yükletilip yükletilemiyeceği de ayrı bir davadır. Ondan sonra, deniz aşırı ülkelerimizin muhafazası gelmektedir. Nihayet, Avrupa kıtasında yakın bir mazide genişletilmiş olan teahhütler icabı, bir harp halinde rolünü adam akıllı yapabilmesi için İngiltere'nin harekete müheyya bir orduya malik olması lâzımdır.

İngiltere'nin bugün çıkarabileceği kuvetlerden en aşağı iki misli daha büyük olması lâzımgelmesine rağmen, böyle bir ordunun fevkalâde muazzam bir şey olmasına lüzum yoktur. Ne var ki, bu ordunun, 1914 olduğu gibi, cihanın en kabiliyetli ve en modern bir şekilde silâhlanmış olması lâzımdır.

Ben şu kanaatteyim ki, bugüne kadar olduğu gibi, gönüllü sistemine dayanılacak olursa, bütün ihtiyaçlar tatmin edilemez. Belki, askerlik mükellefiyetinin tatbiki ile endüstrinin yapmağa mecbur olacağı büyük değişikliğe de lüzum bırakmıyacak olan başka imkânlar bulunabilir. Zira, elde mevcut insan malzemesinin tevziinde, endüstrinin ihtiyaçları büyük bir itinayla göz önünde tutulmak gerektir. Çünkü, çok lüzümlu olan cephaneyi hazırlıyan fabrikaları boşaltarak, ihtiyaçtan fazla asker yetiştirmeğe kalkışmak bir çılgınlık olur. Davâ basit değildir; böyle olmakla beraber, beşerin aklını, fikriin allak bullak edecek bir ölçüyü bulmıyacaktır, sanırım. Ancak, bundan böyle bütün varlığımız, bu davanın esaslı bir surette halline bağlıdır. Onun için, hiç vakıt kaybetmeden işe başlamakla mükellefiz.

1 Gün için

Bir teklif

Yazan: Nasuhi Baydar

— Dün cumartesi, bugün pazar... Bir buçuk günlük hafta tatilinin dününü nasıl geçirdiniz, bu gününü nasıl geçirmek niyetindesiniz?

Ben size söyliyeyim: Tatile cumartesi başlıyanlardan iseniz işinizden çıktınız; belki akşama kadar evinizden bir tarafa ayrılmadınız; yahut çarşı ve pazara uğradınız; bir sinemaya gittiniz; belki de bir iki dostunuzla buluştunuz: Briç veya poker oynadınız. Güneşli havadan istifade ederek — kırlara diyemiyeceğim — asfalt caddelerde, sonbahar bahçelerinin göz kamaştıran çiçeklerini doyadoya seyrederek bir hayli dolaştınız. Acaba? aranızdan bazınızın futbol maçlarında bulunduuğnuzu tahmin edebilirim. Başka ne yapabilirdiniz? Fakat, bugün ne yapacaksınız? Mevsim yağmurlarından biri sabahleyin sizi odanıza kapıyacak olursa yerinizden kımıldanmadan akşam edeceğiniz akla gelir. Farzedelim ki hepimize ılık bir güneş mevuttur. At yarışlarını görmiye gidebilirsiniz. Yukarıda saydıklarımın ve bunun haricinde gününüzü sıhatiniz ve neşeniz lehine kullanmak için neler tasavvur edebilirsiniz?

Artık kış da, ayaklarının gürültüsü işitilecek kadar hızla, yaklaşıyor. ilk soğuklar bizi evlerimize kapıyacaktır.Sonra,kışa ve kışın karma ve donuna yavaş yavaş alışacağız. Dikmen sırtlarında ilk kayak hareketleri, kışın devamınca, taraftarlarını çoğaltacaktır.

Fakat, bunlarla iktifa etmeli miydik?

Biz, — tabir caizse — içtimaî spor kulüpleri açmalıyız: Çoluk, çocuk, kadın ve erkek, hepimizi kırlara, dağlara ve yazın deniz kıyılarına, ovalara; göllere sevkedecek spor ve aile kulüpleri.... Bu kulüplerde amatörlüğe yan bakan bütün sporlara hiç yer verilmezdi.

Lâkin mütehassıs beden terbiyesi muallim ve hekimlerinin nezareti altında, küçük ve büyük, herkes bize en uygun jimnastik hangisi ise onu münferit ve müşterek surette yapabilmeli, yazın alpinizm ve kışın kar sporları tatbik etmeli idi. Bu kulüplerde bir nevi iç turizm cemiyeti mahiyeti de verilebilirdi. Önce şehirler civarında, ve sonra, sıra ile yakın

(Sonu 6. ıncı sayfada)

BÜYÜK YEMİN

— 22 —

Yazan: Barones Orkzi

var. Onlara da bir bakın. Deliller buradadır fakat onları meydana çıkarmak sizin işinizdir" der gibi kapıya doğru bir jest yaptı.

Merlen onunla Dölatur'un arasında bulunduğu için, beriki bu sakit diyaloğu görmedi.

Merlen ona doğru dönerek:

— Çok maharetlisin, vatandaş, dedi. İhanetinin delillerini gizlemek için çok itina göstermiş olduğuna şüphe yok, fakat anlarsın ki yazıhaneni araştırmakla iktifa edemeyiz Müstehzi bir nezaketle ilâve etti, umarım ki bu vatandaşların evinin diğer odalarını da gezmelerine bir itirazın yoktur.

Dölatur kuru bir tonla:

— Nasıl istersen, dedi.

Öteki kısaca emretti:

— Şu halde bize refakat et, vatandaş - mebus. Bizi odana götür.

Dört millî muhafız kapının iki yanına sıralandılar. Merlen, Dölatur'u aralarından geçirdi, kendisi de arkalarından çıkmak üzere iken, Jülyet'e döndü, hiddetle:

— Sana gelince, vatandaş, dedi, eğer bizi yok yere taciz ettinse herifin seni mahvedeceğine emin ol. Buradan bir yere kımıldama. Birazdan belki sana soracak şeylerim olacaktır.

XIII

İpucu bulunamıyor

Jülyet, altı adamın ayak seslerinin meşe merdivende kesilmesi için bir kaç saniye bekledi. Demokles'in kılıcı düşelidenberi ilk defa olarak, kendisiyle baş başa kalıyordu.

Bu mühlet uzun süremezdi. Sevdiği adamın etrafında kendisi tarafından örülmüş ağlardan bir mahreç bulmak için bu kısa andan acele istifade etmesi lâzımdı. Merlen'le adamları neredeyse döneceklerdi. Aynı komedi ikinci bir defa oynanamazdı, ve, ele verici vesikalar hususî yazıhanesinde bulunduğu müddetçe Dölatur düşmanın ellerinde ve aynı tehlikenin tehdidi altında kalıyordu.

Jülyet bir lâhza, keşfedildiği takdirde bütün mesuliyetini üzerine almak üzere çantayı üzerinde saklamayı düşündü, fakat ikinci bir düşünce ona bu teşebbüsün imkânsızlığını ispat etti ve evrakın muhteviyatını bilmiyordu; belki bunlardan bir kısmı Dölatur'un el yazısiyle yazılmıştı ve ihanete kâfi bir delil teşkil ediyorlardı. Bu itibarla, bir şey bulamamaktan kızarak, Merlen, kendisinin de üstünü aramalarını emrederse — Jülyet bu düşünceden titriyordu — vesikalar derhal meydana çıkacak, tetkik edilecek, ve muhakkak surette menşelerini ifşa edecekti.

Hayır, yapılması lâzım gelen ilk şey, bunları odadan dışarı çıkarmak, Dölatur'un üzerinde hiç bir şüphe bırakmamak için tamamen yok etmekti. Yarı aralık kapıdan dışarıya bir göz atmak için kanapeden kalktı.

Medhal dehlizinde ve merdivende kimse yoktu. İlk katta adım sesleri, öteye beriye çekilen eşyaların gürültüsü ve, zaman zaman, Merlen'in kaba homurdanması sarih surette işitiliyordu. Jülyet, ne yaptıklarını anlamıya çalışarak, bir lâhza ortalığı dinledi. Muhakkak ki Merlen'le adamları sahanlığın nihayetinde solda olan Dölatur'un odasındaydılar. Belki de tasarladığı plânı yerine getirmiye vakıt bulabilecekti. Bu tehlikeli bir teşebbüstü: Merdivenin başında adamlardan biri tarafından yakalandığı takdirde, ne Dölatur'u, ne de kendisini hiç bir şey kurtaramazdı. Diğer taraftan, bir şey yapmadan, olduğu yerde kalmakla, vesikaların meydana çıkması anını ancak geciktirmiş oluyordu.

Taliini tecrübeye karar verdi.

Kocaman deri zarfı elinden geldiği kadar etekliğinin plileri arasında gizlemiye çalışarak, gürültüsüzce dışarı çıktı ve bir gölge gibi merdivenlerden tırmandı. Dölatur'un odasında araştırmalariyle meşgul olan Merlen'le adamları, arkalarında olan bitene dikkat etmiyorlardı. Jülyet güçlüğe uğramadan sahanlığa erişti ve, hızla sağına dönerek, kalın halısı adımlarının sesini hafifleten koridor boyunca koşmıya başladı.

Bütün bunlar bir dakikadan az bir zaman içinde olmuştu. Odasına daha yeni girmişti ki Merlen'in bir askere merdivenin başında nöbet beklemesini emrettiğini işitt. Kapısını gürültüsüzce kapadı.

Öğleden sonrayı hareket hazırlıklarını yapmakla geçirmiş olan Jertrüd bir koltukta uyuya kalmıştı. Şu anda evde biribirini takip eden vahîm hâdiseleri hatırına bile getirmeden, mert kadın, geniş göğsü üstünde elleri çaprazlanmış, sükûnetle horluyordu.

Jülyet ona dikkat etmedi. İçeri girer girmez, bir makas yakaladı ve elçabukluğiyle kalın deri zarfı yırtmıya çalışıyordu. Bir an sonra çantanın muhteviyatı masanın üzerine döküldü. Bu kâğıtlardan ekserisi, Sir Persi Bleykni'nin dediği gibi, sahibini mahvetmiye kâfiydi. Bu vesikalardan çoğu vatandaş - mebusun el yazısiyleydi. Tabiî Jülyet'in bunları daha dikkatle tetkik edecek vakti yoktu; bunlardan bir kaçını yırtıp ve buruştırmıya ve hepsiin karma karışık, odanın bir köşesindeki sobanın güllüğüne atmıya istical etti.

Mevsimin kış olmaması, Jülyet için esef edilecek bir şeydi. Eğer kış ortasında olsalar ve sobada bol ateş bulunsaydı işi çok daha kolay olacaktı. Fakat kararını vermişti, ve kendisini tahrik eden kuvet insanlığı kahramanlığa sevketmiş müşevviklerin en kuvetlisiydi. Bundan kendisi için çıkabilecek neticelere aldırış etmeden, düşündüğü yalnız bir şey vardı: Dölautr'u kurtarmak, her ne bahasına olursa olsun onu kurtarmak!

Yatağın karşısında, mavi kadifeden bir dualığın üzerinde, dıvara takılmış Meryem'le oğlunu temsil eden bir gümüş takdislik vardı. Heykelciğin üzerinde küçük bir yağ kandili yanıyordu. Jülyet, onu, ateşinin sönmesinden korkarak, ihtimamla aldı evelâ yağı kâğıt parçaları üzerine döktü, sonra yanan fitille bunlara ateş verdi.

Alev fışkırdı ve yağın yardımiyle, süratle yayıldı. Ateşten çıkan acı koku ve etrafında Jülyet'in gidip gelişleri Jertrüd'ü uykusundan uyandırdı.

Jülyet, kendisine meraklı gözlerle bakan hizmetçisine:

— Bir şey değil, Jertrüd, dedi. Eski bazı mektupları yakıp imha ediyorum. Fakat şimdi bir lâhza yalnız kalmak istiyorum. Seni çağırıncaya kadar mutfağa iner misin?

Genç bayanının her istediğini yapmıya alışkın olan Jertrüd kalktı.

— Eşyalarınızı topladım, şekerim, dedi. Fakat bu kâğıtları yakmayı neden bana bırakmadınız! İşte güzel elleriniz kararmış...

Jülyet geveze hizmetçiyi usulca kapıya doğru iterek:

— Sus! Sus! Jertrüd, dedi. Şimdi mutbağa koş ve ben söylemeden gelme.

Sonra onu tutarak:

— Ha! Bir saniye, dadı, diye ilâve etti, belki evde askerlere rastlarsın.

— Burada askerler! Rabbım sen bize acı!

— Sakin ol, Jertrüd! Böyle korkuya kapılma. Her halde sana sualler soracaklardır.

— Sualler mi, bana ha! Ne soracaklar?

— Pek iyi bilemem. Meselâ, benim hakkımda...

Zavallı kadın endişe içinde:

— Yavrucuğum, diye haykırdı, yoksa bu iblisler kim olduğunuzu biliyorlar mı?

— Hayır, hayır. Hiç bir şeyden haberleri yok. Fakat bilirsin ki bu devirde, her yerde tehlike vardır.

— Rabbım! Azize bakire Meryem! Ne olacağız....

— Sen sükûnetini muhafazaya ve tam dediklerimi yapmıya çalışırsan

(Sonu var)

İcra ve İflâs dairelerinin yeniden tanzim ve tensikine dair tetkikler

İsviçreli mütehassıs Prof. Dr. Leemann'ın Adliye Vekâletine verdiği rapor

Memleketimizdeki icra ve iflâs dairelerinin yeniden tanzim ve tensikine dair tetkiklerde bulunup mütalealarını bildirmek üzere adliye vekâleti tarafından celbolunan isviçreli mütehassıs Prof. Dr. A. Leemann, bu mevzua dair hazırladığı raporu adliye vekâletine takdim etmiştir.

Profesörün raporunda yaptığı teklifler bir taraftan Ankara, Ödemiş, Bayındır, İstanbul, Beykoz ve Üsküdar icra ve iflâs dairelerinde yaptığı *teftişler*, bu teftişler münasebetile icra reisleri ve icra memurlariyle girişti̇ği mubahasa ve münakaşalara istinat etmektedir. Diğer taraftan profesör, Ankara icra reisi Talât, İstanbul icra reisi Hamdi ve icra hâkimi Kurkut, İstanbul iflâs dairesi, İzmir icra hâkimi İsmail Hakkı, İzmir icra memuru Ahmet Tekçen, Adana icra reisi, Edremit icra memuru, Adapazarı, Antalya, Bergama, Denizli, Gaziantep, Giresun, Kayseri, Manisa, Maraş, Muğla, Ordu, Tokat, Urfa, Zonguldak baroları, Ankara, Adana, İstanbul, İzmir, Eskişehir, Samsun, Diyarbakır ve Trabzon ticaret ve sanayi odaları, Ankara Ziraat bankasiyle bu bankaların şubelerinden birisi, İzmir İş bankası, profesör Sabri Şakir Ansay ve Mustafa Reşit Belgesay taraflarından hazırlanıp kendisine tevdi olunan *raporlardan* istifade etmiştir.

Rapor sahiplerinin ekserisi meriyette bulunan icra ve iflâs kanununun iyi olduğunu kabul etmekle beraber bir çok noktalarda kanunun ıslâh edilebileceği kanaatını taşımaktadırlar. Profesörün kanaatı da bu merkezdedir. Kanunun yeniden tetkik ve tashihinde takibedilen esaslı kaide aşikârdır: Borçların meşru menfaatlarını muhafaza ve vikaye etmekle beraber *icra usulünün tesri edilmesi ve daha müessir bir hale getirilmesi icabeder.*

Profesör diyor ki :

Bu maksatla aşağıda teklif ettiğim yenilikler meyanında bilhassa şunlar tamamiyle amelî bir ehemiyeti haiz dirler:

No. 5: Ödeme emri tebliğine hacet kalmaksızın ilâmların icrası;

No. 13: Ehli vukuf vasıtasiyle tetkikat yapılmasına karar vermek ve yemin kabul etmek hususunda tetkik merciinin salâhiyeti;

No. 18: Önce ödeme emri tebliğine hacet kalmaksızın haciz;

No. 24: İstihkak iddiaları;

No. 59: İflâs dairesinin vazifeleri ve iflâs idaresinin salâhiyetlerinin tahdidi.

Profesör bundan sonra, 9 haziran 1932 tarih ve 2004 numaralı icra ve iflâs kanununun tadiline müteallik tekliflerini serdetmektedir:

BİRİNCİ BAP

Teşkilât ve muhtelif hükümler

1. *Madde: 4* — Fıkra 2, *Madde: 172*, fıkra 1. —

Dördüncü maddenin 2 inci fıkrasına göre, 172 inci maddede derpiş edilen itirazların tetkik mercii *ticaret mahkemesidir.* Bu hüküm emsalî bir kıymet haiz değildir. Bilhassa bahis mevzuu olan şeyin alelekser ehemiyetsiz bir mikdardan ibaret olduğu göz önüne getirilirse, *tetkik mercii-nin* salâhiyettar merci olarak göstermek *şayani tercih* olacaktır. Bu kabil tadilâta usul tesri edilmiş olacaktır, çünkü icra hâkimi daima hazır ve icra dairesinin bulunduğu bina dahilinde bulunur. Binaenaleyh, *4 üncü maddenin 2 inci fıkrasının ilgası icabedecektir,* tâki 172 inci madde hakkında da 4 üncü maddenin 1 inci fıkrasındaki kaide tatbik edilebilsin. Aynı zamanda *172 inci maddenin 1 inci fıkrası* da ikinci cümlede "Ticaret mahkemesine" tabiri yerine *"Tetkik mercine"* ibaresini ikame edecek şekilde *tâdil edilecektir* (Bu teklif İzmir icra hâkimi İsmail Hakkı, Adana icra reisi ile İstanbul icra reisi Hamdi tarafından terviç ve teyit edilmiştir).

2 *Madde 13,* Fıkra 1. —

İkinci cümledeki "Bu daireler cumhuriyet M. umumilerinin daimî murakabası altında olup en az senede bir defa teftiş olunur". İbaresi yerine "daimî bir murakabenin ifası için vazife ve salâhiyetleri icra vekilleri heyetinin çıkaracağı bir nizamname ile tanzim edilecek *hususî bir müfettiş-lik* mevcuttur." İbaresinin konulması yerinde bir şey olacaktır.

Teftişlerim sırasındaki müşahedatıma göre icra kanununun tatbikini temin için hususî bir murakaba ihdası mutlak bir zarurete tekabül eder. Mevcut murakabe, pek umumî bir mahiyet arzetmesi itibariyle kifayetsiz gibidir. Bir çok raporlarda bu noktaya temas edilmiştir. Müfettiş evvelemirde muhtelif kayıtların tutulmasını ve icra ve iflâs mesailinde müstamel nümunelerin (Forbulaires) kullanış tarzını, evrak ve vesaikin tanzim ve hıfzedilmesini, mühletlere riayet edilmesini (mesetlâ icra kanununun 61 inci maddesinin 1inci fıkrasiyle 79 uncu maddesinin 1 inci fıkrasına bakınız) ve harçların istifasını murakaba edecekti. Müfettiş bir icra dairesinin muamelâtını vaktinde intac etmediğini tesbit ettiği takdirde, lâzım gelen tedbirleri teklif ve dermeyan edecektir. (Memur ve müstahdemin mikdarının tezyidi yahut bir memurun tahvili). Şüphesiz, bu suretle işlerin ifası tesri edilecektir. Bundan başka, müfettiş icra kanununa dair nizamnameleri hazırlıyacak (14 üncü maddenin 1 inci fıkrasına bakınız) ve bilhassa icra memurlarının tenvir ve irşadı hususunda dikkat ve ihtimam gösterecektir. Bundan müsteban olduğuna göre böyle bir müessese büyük faydalar temin edecek ve mühim bir hatve teşkil edecekti (Bu baptaki mütaleam Zürich kantonunda tapu ve iflâs dairelerinde on iki sene müfettiş sıfatiyle edindiğim şahsî tecrübelere istinat etmektedir).

3. *Madde: 19.*

4 üncü fıkra olarak ilâve edilecektir:

"Tebliğat posta vasıtasiyle yapıldığı takdirde, postaya tevdiin müddeti zarfında vukuu, müddete riayet edildiğine karine teşkil eder."

4 *Madde: 21.*

"İcra dairelerince yapılacak tebliğler yazı ile olur." Cümlesi şu suretle tamamlanacaktır: *"Bu tebliğler teahhütlü mektuplarla veya makbuz mukabilinde doğrudan doğruya tevdi suretiyle yapılır."*

Madam ki kanun *postadan* bahsetmiyor, tebliğler her yerde mübaşirler vasıtasiyle yapılır. Bu ise alelekser mühim teahhürata sebebiyet verir. Mübaşirin, bilhassa köylerde, ödeme emrinin tebliğini, aynı mahalle ya pacağı diğer tebliğlere intizaren, tehir ettiği görülür. Alacaklılar haklı olarak bu usulden şikâyet etmekte ve posta ile tebliğatın daha seri ve emin olacağını ileri sürmektedirler. Binaenaleyh, usulü tesri etmek için 19 ve 21 inci maddeleri yukarıda arzedilen şekilde ikmal ve itmam etmek icabedecektir. Bu teklifleri İsviçre kanununun 32 ve 34 üncü maddeleri ahkâmına tekabül eder.

İKİNCİ BAP

Para ve teminat verilmesi hakkındaki ilâmların icrası

5. *adde: 32.*

Meriyette bulunan kanuna göre para ve teminat verilmesi hakkındaki ilâmların icrası borçluya icra emri tebliği ile başlar. Bununla beraber bu, zait ve lüzumsuz görülmektedir. Yedinde kabili icra bir ilâm bulunan alacaklının *ödeme emri tebliğine hacet kalmadan cebrî icraya* tevessül etmek hakkını haiz olması icabeder ve esasen borçlunun menfaatları 33 üncü madde ahkâmiyle kâfi derecede vikaye edilmiştir. Bir ödeme emri tebliği lüzumunun kaldırılması iki fayda tevlit edecektir: Usulde sürat temini ve bilhassa borçlunun yakın zamanda bir haciz vukua geleceğinden haberdar edilmemesi ve mallarını kaçırmağa imkân bulamaması. Alacaklının, ilâm suretlerine istinaden aynı zamanda müteaddit mahallerde cebrî icrada bulunmasına mani olmak için ilâmın aslını ibraz etmesi icabedecektir.

Binaenaleyh, 32 inci madde aşağıdaki hükümlere tebdil edilecektir:

"Alacak para ve teminat verilmesi hakkındaki bir ilâma müstenit bulunursa, alacaklı, ilâmın aslını ibraz etmek şartiyle, derhal ya haciz yahut borçlu iflâsa tâbi şahıslardan olduğu takdirde salâhiyettar ticaret mahkemesine iflâs talebinde bulunabilir. Alacaklı bu bapta talepte bulunduğu takdirde, borçlu 74 üncü madde mucibince mal beyanında bulunacaktır."

6. *Madde: 33* Fıkra 2.

Madem ki alacak kabili icra ve ilâma müstenit bulunuyor, temyiz talebinde bulunan borçludan teminat istemek yerinde bir şey olur. Borçluların hemen hemen daima sırf zaman kazanmak maksadiyle temyiz talebinde bulundukları göz önüne getirilince bu takyidatın lüzumu bir kat daha kendini hissettirir. Şunu da ilâve edelim ki 72 inci madde mucibince borçlu olmadığı bir parayı ödemek mecburiyetinde kalan borçlu tabiatiyle istirdat davâsı açmak hakkını haizdir.

Binaenaleyh 33 üncü maddenin 2 inci fıkrası aşağıdaki hükümle tebdil edilecektir:

"İcranın geri bırakılması talebinin kabul veya reddine mütedair olan kararlar yedi gün içinde temyiz olunabilir. Şu kadar ki borçlu ancak para dipozite etmek veya muteber bir banka teminat mektubu ibraz etmek şartiyle temyiz yoluna gidebilir."

(Sonu var)

Kaçakçıların kullandıkları yeni usuller

Kaçakçılar, sanatlarını yapabilmek için akla havsalaya sığmıyan tedbirlere baş vurmaktadırlar. "Örop-Nuvel" de İtalya'da yapılan kaçakçılık faaliyetine dair dikkate değer bir yazı çıkmıştır. Bu yazıyı aynen alıyoruz:

Sermaye kaçakçılığı, İtalya'da günün başlıca mevzuudur. Birkaç haftadan beri, gazeteler eski bir italyan diplomatının karısiyle bir yahudi borsa dellalının karışmış oldukları bir iş etrafında büyük gürültüler koparmaktadırlar. Esasen faşist hükümeti, halkın nefret ve gazabını bilhassa bu yahudi üzerine tahrik etmiye çalışıyor. Ve alelâde bir hâdiseye — diplomatik pasaport sayesinde bir vagonli yatağında bir milyon liretin kaçak olarak ihraç edilmesi — yapılan muazzam reklâm hem rejimin ırkçı mücadelesine hizmet etmek, hem de millî paranın yabancı piyasalarda bir miktar düşmesini mazur göstermiye matuftur.

* * *

Hakikat şudur ki, iktisadî ve siyasî cazyik sistemlerinde ister istemez vaki olduğu gibi, İtalya'da sermaye kaçakçılığı birkaç aydan beri geniş bir şümûl ve işitilmemiş bir meharet kesbetti.

Hudut istasyonlarında, banknotlar, esham, kıymetli mücevher ve elmaslar akla gelmiyecek yerlerde bulunmuştur: Bavulların çift dibi arasında, mahir bir şekilde hazırlanmış ayakkabıların tabanlarında ve hattâ bir körün cam gözü içinde! Otomobillerin hususî bir makyajla bu işte kullanılması klâsik bir usul haline gelmiştir: İtalyan gümrük memurları otomobillerin minder ve yastıklarını araştırmakla iktifa etmiyorlar; ekseriya, madenin cinsini anlamak için çamurlukların ve motör aksamının boyasını kazıyorlar. Çünkü mahir kaçakçılar içinde seyahat edecekleri otomobil için altından malzeme imâl ettirmişlerdir. Nihayet, dağların bazı tenha köşelerinde ihracatçılar, anlaşılan boyunlarında saklı bir paket banknotla hududu geçmiye alıştırılmış köpekler kullanıyorlarmış. Gümrük üniforması taşıyan bir kaçakçı günlerce muaddet uğyak yemiş olan köpekler bir gümrük memuru görünce alabildiğine kaçacak şekilde terbiye edilmiş.

Bütün bu hileleri önlemek için, uzun hudut mıntakalarına sağlam madenî levhalar germek mecburiyeti hasıl olmuştur. Hudut bekçileri muayyen yerler haricinde hududu geçmiye kalkışacakların üzerine uzaktan ateş etmek emrini almışlardır.

Bu haşin tedbirlere rağmen liret kara borsada düşmekten geri kalmıyor. Resmi kuru 198 frank iken, Paris'te ve diğer yerlerde 135 franka ve hattâ daha ucuza istenildiği kadar liret bulmak kabildir: Eylülde, hattâ 100 liret 112 franka kadar düşmüştür. Mark da ayni akibete uğramıştır. Resmen 15 frank kıymetinde olan mark, serbest sahada, 5 franka veya 5.50 franka elde edilmektedir.

Bir gün için

(Başı 5 inci sayfada)

kasabalara ve köylere, daha sonra memleketin her tarafına yaya olarak, bisikletle, motosikletle, otomobilleri olanlar otomobille kısa ve uzun gezintiler tertip etmeliydi. Bu suretle rüzgârla, güneşle, hava ile hepimiz ülfet peyda eder, tatil gün ve aylarında evlerimize kapanıp kalmıyarak memleketin bütün güzelliğini yakından görür, temiz hava alır, yürür, koşar, yamaçlara tırmanır hep beraber şarkılar söyler, güler ve oynar, sıhatimizi eczaneden değil, tabiattan beklerdik.

Bilmem bu ihtiyacı hissediyor musunuz? Fakat, dünyanın her tarafında, şehirliler, *vikent* dedikleri hafta tatilini bu suretle geçiriyorlar. Vikend, şahsî teşebbüslerle bir ana ne halini alıncıya kadar yıllarca bekliyeceğiz. Eğer, bahsettiğim gibi, aile kulüpleri açarak teşkilâtlanırsak zaman kazanırız.

Bu teklif, beden terbiyesi kanununu meydana getiren hükümet programının ruhuna muvafık bir teklif tir. Vatandaşların da tensibine mazhar olursa kurulacak örnek cemiyet ikincisinin, üçüncüsünün ve nihayet her kasaba ve şehrimizde birçoklarının tesisine vesile olabilir.

Bu pazarı nasıl geçireceksiniz?

N. Baydar

2.000 izci ile beraber KIRIKKALE VE KAYSERİ FABRİKALARINI ZİYARET

İzciler bu seneki geçit resminde çok muvaffak oldular. Düzgün geçişleri, sert adımları ve umumiyetle hareketlerindeki birlik bütün seyircilerin takdirini kazandı; uzun uzun alkışlandılar.

Fakat 2150 memleket çocuğunu, onları yetiştiren muallimleri, ana ve babaları sevindirecek nokta ne bu alkışlar, ne de halkın takdiridir. Onlar asıl şununla sevinsin ve öğünsün: Geçit resmini kabul eden, şeref tribününde bulunan memleket büyükleri de askerî bir disiplin havası içinde önlerinden süzülüp akan bu gürbüz evlâdlar selini takdir ve tebrik ettiler.

Yalnız bu, haftalarca süren yorgunluğu unutturmağa, onları mükâfatlandırmağa yeter.

Muvaffak olanı teşvik, vazifede ihmal göstereni tecziye terbiye prensibidir. Büyükler, teşvike ve tebrike hak kazanan izcileri mükâfatlandırmak istediler. Kültür bakanı, takdir sözleriyle dolu olan bir tebliğ yaptı ve Başvekilimiz gençlerin küçük bir memleket seyahati yapmasını münasip gördü.

2150 izcinin Ankara - Kayseri - Ankara seyahati bu iltifatın eseridir.

* * *

Küçük bir memleket seyahati... Fakat bu seyahat için Ankara - Kayseri yolunun tercih edilişi bir tesadüf eseri sayılmamak lâzımdır. Memleketin uzak yakın bütün mekteplerini yan yana getiren izci alayı İstanbula da gönderilebilir, yurdun başka güzel köşelerinden biri de onlara gösterilebilirdi.

Kayseri yolunun hususî ve mümtaz bir mânası vardır. Kırıkkale ve Kayseri fabrikaları...

Geçit resminde, kendilerinden biraz sonra geçen ordu çocuklarından farksız denilebilecek bir can[illegible] gösterilmek istendi. Onlardaki ruh salâbeti bu fabrikaların mânasını ve değerini anlıyacak kadar olgundu. Türkiye'ye "kuvetli" vasfını veren eserleri izcilerin daha yakından görmesinde ve tanımasındaki faydanın büyüklüğü seyahatin maddî külfetini hiçe indirecek mertebedeydi.

Yarın, cümhuriyeti teslim alacak olan neslin kafasında vazife ve mesuliyet duyguları yan yana yaşatılıyor.. Gürbüz ve kültürlü gençlik vazifenin ağırlığı nisbetinde mesuliyetin genişliğini de müdriktir. Onun bütün gücü, mukaddes emanetin üstünde bir çelik zırh olmuş ve maddeleşmiştir.

Büyüklerimizin, gençlerin görmesini arzu ettikleri yerler, görüldükten, gezildikten ve öğrenildikten sonra şu söylenebilir: Mükâfat çok değerli ve istifadeli olmuştur. Büyük memleket meselelerini, lâyik oldukları ehemiyet ve hassasiyetle duyan ve düşünen gençlik bu itibarla büyüklerinin iltifatına karşı minnet duymuştur.

* * *

Kırıkkale adı, söylendiğine göre, bir dağa izafetle verilmiş, daha bundan bir kaç sene eveline gelinciye kadar geniş mikyaslı haritalara bile adı geçmiyen bir köymüş... Fakat son yıllar içinde memleketin en kıymetli köşelerinden biri oldu.

Kırıkkale harp sanayiimizin tekâsüf ettiği noktadır. Oradaki fabrikalar türk ordusunun gıdasını verir. Çelik yürekli çocukları, medeniyetin en yeni harp vasıtalariyle cihazlandırır ve kuvetlendirir.

Türk ordusunun kuvetinden bahsederken, biraz da, Kırıkkale'nin ehemiyetinden bahsetmiş oluruz.

2.150 izci Kırıkkale'de general Eyüp Sabri'nin ve kıymetli subayların delâletiyle çok şey gördüler, öğrendiler. Fabrika kapısından çıkarken içlerinde daha kuvetli bir kalbin çarpıntısını duydukları muhakkaktı.

Yarım mahrut şeklindeki kırık dağ vaktiyle buraya Kırıkkale dedirtmiş; fakat şimdi yan yana, sıra sıra bacaları tüten fabrikalar bu vadiyi Çelikkale'ye çevirmişler. Advarsın gene ad olsun.. Mânası değişmiştir.

Bu bacalar, türk kara ordusunun kuvetli bir sembolüdür. Fakat, biz yalnız bununla övünmüyorduk. Bu ziyaret, izci kafilesinin Kayseri'deki gezintileriyle tamamlandığı zamandır ki kuvetli Türkiye'nin mânası daha iyi anlaşılır.

Yazan :
Kemal Zeki Gencosman

Kayserililer şimdi iki eserle iftihar ediyorlar: Şehrimizde biribirinden kıymetli iki fabrika var; Sümerbank'ın mensucat fabrikası ve tayyare fabrikası...

İzciler öğleden evel mensucat fabrikasını dolaştılar; millî ekonominin, cumhuriyet hükümetinin, programlı endüstrileşmenin ana eserlerinden birini gördüler. Fabrikanın bir tarafına yığılan pamuk balyalarının, atelyelerde sistemli bir istihaleden geçtikten sonra öbür yandan nasıl kumaş olarak çıktığını öğrendiler. Tezgâh başlarındaki işcilerle, ustalarla konuştular. Mühendislerden izahat aldılar.

Tayyare fabrikası da aşağı yukarı günün son yarısını işgal etti. Fabrika Kayseri'nin iki kilometre kadar uzağında, muntazam bir şosanın sonunda ve cidden güzel bir bahçenin içindedir. Gruplara ayrılan talebeler genç tayyare subaylarının delâletiyle fabrikayı teferruatlı noktalarına kadar dolaştılar ve izahat aldılar.

2.150 genç türk çocuğu 51 saat süren bu seyahat sırasında daha bir yerler ve şeyler gördüler. Fakat kolayca tahmin edilebilir ki onlar da en kuvettli intibaı bırakan görgüler Kırıkkale ve Kayseri fabrikalarında toplanmıştır.

Dönüşte, izcilerin arasında, küçük bir anket yapmak istedim. Şu suali sordum:

— En kuvetli ihtisasınız?

Çocuklar çok heyecanlı konuştular. Fakat biribirine pek yakın kelimelerle aşağı yukarı aynı fikri ifade ettiler. 50 izcinin cevabını şu kısa cümlede toplamak mümkündür:

— Çok kuvetliyiz. Bunu kulağımızla duymadık, gözümüzle gördük.

Türk gençliği yeni bir nizam ve bir organizasyon içinde yoğruluyor. Mektep elbisesi, kitap yığını içinde, kara tahta önünde ve sıra üstünde bir ordu... Fakat kuvetli ve kültürlü bir ordu.. Cumhuriyet bu kadar amansız bir kütlenin omuzlarında ebedileştirilecek, ve Atatürk, güvendiği kütlenin verdiği emaneti muhafaza ve müdafaadaki kudretini görecektir.

Şimdiye kadar hiç bir merasimde iki bini mütecaviz izci yan yana gelmemiştir. Bu yıl bunun da örneğini verdiler. Görüldü ki çokluk, gençlerin teker teker içlerine sinmiş olan emre itaat, disipline riayet, büyüklere saygı gibi necip hisleri — zayıflatmak şöyle dursun — kuvetlendiriyor. Bütün yol boyunca çocuklar tarafından en küçük bir aksaklığa sebebiyet verilmedi. Aynı vakur kafile gittiği gibi dönmüş bulunuyor.

Bu fırsatla, memleket gençliğinin mümessillerini gittikleri yerlerde cidden büyük bir nezaketle karşılıyan zevatı da saygıyla anmak lâzımdır. Kayseri valisi B. Adli Bayman ve vilâyet ileri gelenleriyle, mensucat ve tayyare fabrikaları direktörleri gençlerin az zamanda daha etraflı malûmatla dönmeleri için gayret sarfettiler.

Ve gençliğin büyüklerimize minnet... Bunu onların nasıl ifade edeceklerini bilmiyorum. Fakat onların bizlerine [illegible] duygularının samimiliğini ve derinliğini ifade ederken lüzumlu bir vazife yapmış olduğuma kaniim.

Denizlerimiz kadar, toprakları mız ve onlar kadar göklerimiz emniyet altındadır.

Bir parmak mukabilinde bir Avrupa seyahati

Amerika'da Blinghamton şehrinden bir genç kız, elinin parmaklarından birisini zengin bir adamın karısına 1000 dolara satmıştır. Teksaslı zengin bir fabrikatörün karısı olan bu kadın, bir kaza neticesinde orta parmağını sakatladığından Nevyork hastanelerinden birisine nakledilerek orada tedavi edilmekte idi.

Doktorlar kadının parmağının kesilmesini lüzumlu göstermişlerdir. Fakat kadının o güzel parmaklarına uygun bir parmak bulmak güç olmuştur. Çünkü parmak kesilerek yerine başka bir parmak takmak lâzım geliyordu. Hastaneye on kadar kadın müracaat etmiş, 500 dolar mukabilinde bir parmaklarını bağışlıyabileceklerini söylemişler, sakatlığa razı olmuşlardır.

Fakat hiç birisinin parmağı kadının parmağı kadar güzel olmadığı için beğenilmemiş, reddedilmiştir. Nihayet on birinci isteklinin parmakları muayene edilmiş ve çok muvafık bulunmuştur.

Bu parmağını satmak istiyen, genç bir kızdır. Kendisine 1000 dolar para vermek istemişler, fakat kız itiraz etmiş ve şu teklifte bulunmustur:

— Paris'e kadar bir sevahat edeceğim. Eğer bu seyahatimde lâzım olan parayı temin edecek olursanız, parmağımı bağışlıyabilirim.

Genç kız, bir Avrupa seyahati için bir parmağını feda etmiştir.

İtalyadaki yahudilerin vaziyeti

Roma, 5 a.a. — Öğrenildiğine göre, büyük faşist konseyinin kararlarına tevfikan, memlekete ve yahut rejime yaptıkları hizmetlerden dolayı, yahudilere karşı konan memnuiyetlerden istisna edilecek yahudi aileleri, 3522 dir. Hâlen İtalya'da oturan bütün yahudilerin ailelerinin adedi 15 binden biraz fazladır.

S P O R

Dünkü lik maçlarında

Demirspor Güneşi güzel bir oyunla 3-0 yendi

Dün Ankara gücü ve Muhafız gücü sahalarında lik maçlarına devam edildi.

Ankara gücü sahasındaki ilk oyun saat 13.30 da başladı. Bu maç, Demirspor - Güneş C takımları arasındaydı. B. Sami'nin idare ettiği bu zevkli oyunu 3-1 Demirspor kazandı.

Bu karşılaşmadan sonra sıra günün beklenen oyununa gelmişti. Dakikalar ilerledikçe saha doluyor, geç gelenler de ayakta kalmakla cezalarını çekiyorlardı. Saha dışında kalanlar da tellere dayanarak maçı uzaktan takip ediyorlardı.

B. Muzaffer Ertuğun düdüğiyle evelâ demirsporlular az sonra da güneşliler sahaya çıktıkları zaman vakit 20 dakika geçmişti.

Her iki takım aşağı yukarı son kadrolarını muhafaza ediyorlardı.

Güneş takımı:

Necdet — Nihat, Orhan — Muzaffer, Sedat, Cezmi — Cahit, Mehmet, İskender, Salih, Sadettin.

Demirspor takımı:

İsmail — Necati, Gazi — İbrahim, İbrahim, Şemsi — Zeki, Fethi, Orhan, Arif, Zekeriya.

Oyuna saat 15 de güneşlilerin hücumiyle başlandı. İbrahim ilk akını durdurarak Zekeriya'nın önüne doğru uzun bir vuruş yaptı. Zekeriya topla beraber güneş kalesine kadar inerek Arife pas verdi. Hasım tarafın müdahalesiyle korner oldu. Sağdan çekilen korneri Necdet müsait boyundan istifade etmek suretiyle kurtardı. İlk dakikalarda atlatılan bu tehlikeden sonra güneşliler, müdafaanın derin ve yerinde bir pasiyle topu İskender'e kadar yolladılar. İskender'le Salih paslaşarak Demirspor kalesi önüne indiler. Fakat gol atamadılar.

Dünkü maçları heyecanla takip edenler

Demirspor'un birinci golü

9 uncu dakikadayız.. Güneş aleyhine firikik cezası çekiliyor. Nihat bu tehlikeyi kornerle önliyebildi. Solaçık Zeki enfes bir korner attı. Kale direği üzerine doğru yüksekten yavaş yavaş inen topu Necdet yakalamak istedi. Fakat Necdetten hiç de kısa olmıyan Arif, kalecinin elinden kaçırdığı topu karışıklıktan istifade ederek yerden bir vuruşla ağlara taktı.

Beklenilmiyen bir anda yidikleri bu gol güneşlileri gayrete getirecek yerde bilâkis asabileştirdi. Oyun bu asabiyet havası içerisinde bundan sonra çok sert olarak devam etti.

Takımında daima bek olarak oynıyan Mehmet bu hafta sağiçte oynatılıyordu. Arasıra şüt çeken Mehmedin hareketleri forvert hattına faydadan ziyade zarar veriyordu.

Mehmet 30 uncu dakikada gene İskenderden aldığı pası kalenin sağından dışarı attı. Oyunun ilk dakikalarında sakat gibi görünen İskender bu maçta gol çıkartamıyacağını anlamış olacak ki yakaladığı pasları hep yanındakilere veriyordu. Fakat arkadaşlarının hiç birisi bu güzel pasları gole çeviremiyorlardı. Buna mukabil demirsporluların her hücumu hasım kalesi önünde tehlikeler yaratıyordu. Bugün Zekeriya şanssız görünüyordu. Çok defalar kaptığı topla Güneş müdafaasını kolayca aşarak kaleci ile karşı karşıya kaldı. Fakat ne pas verebildi; ne de gol atabildi.

Devrenin sonları yaklaşıyordu. 43 üncü dakikada Sâdettinin kornerini İsmail tuttu. Top ortalarda dolaştı, durdu. Son dakikada Sedat bir ceza vuruşu ile Salihe pas verdi. Salihin de mir gibi şütü avuta kaçtı. Birkaç saniye sonra da devre bitti.

İkinci haftayım

Bu devreye demirsporlular başladılar ve ilk inişle beraber Güneş kalesi önüne yerleştiler.

İkinci gol

Orhan Ariften aldığı pasla kaleye girmek üzereydi. Necdetin müdahalesiyle ilk tehlike bertaraf edildi. Kalecinin uzun degajiyle top Salihe kadar geldi. Gazi hasmına fırsat bırakmadı ve Fethiye pas verdi. Sedad'ı atlatmak suretiyle tekrar topu Orhan'a geçirdi. Bu aralık Güneş kalesi önü adamakıllı sıkışmıştı. Necdetin hatâsından istifade eden Orhan hafif bir vuruşla takımına ikinci golü kazandırdı. Bu golden sonra Demirspor baskısından kendilerini kurtaran güneşliler mukabil hücuma geçtiler.

11 inci dakikada Güneş bir firikik vuruşu kazandı. İskender'in yerden çektiği şüt oyunculardan birine çarparak geri geldi. İbrahim yetişerek topu uzaklaştırdı.

Demirspor'un son golü:

14 üncü dakikada Zekeriya'nın sola doğru uzun bir ortasiyle top Zeki'ye kadar geldi. Kaleye pek yakın bir mesafede pas bekliyen Arif kolaylıkla üçüncü golü de yapıverdi.

İki dakika sonra Demirspor bir penaltı kazandı. Güneşliler bu penaltıya itirz ettiler. Hakem İskender'i oyundan çıkardı. Şemsi'nin sol köşeden atmak istediği topu Necdet yumrukla uzaklaştırdı, gol olmadı.

Bundan sonra iki taraftan kaçan fırsatlar biribirini kovaladı ve netice değişmedi. Maçı 3-0 demirsporlular kazandılar.

Nasıl oynadılar?

Dünkü maç, bilhassa birinci devrede, seri ve güzel oldu. Güneşliler rakiplerine göre daha çok hücum vaziyetinde olmalarına rağmen gol çıkaramadılar. Demirsporlular dünkü galibiyetlerini soğukkanlılıklarına borçludurlar. Forvert hattında Orhan mükemmel oynadı. Arif ve Fethi de iyi idiler.

Şemsi haf hattının her zamanki gibi belkemiği oldu. İki bek ve kaleci de vazifelerini yaptılar.

Güneş kalecisi ekseriya iyi olmakla beraber, iki golü hatâsı yüzünden yedi. Bekler çok asabî ve lüzumsuz sert oyunlariyle takımlarının ahengini bozmuşlardır.

Haf hattında Sedat iki yan hafın yardımından çok uzak kaldı. Bek hattı da vazifesini yapamadı. Bu şartlar dahilinde takım bocaladı.

Hakem B. Muzaffer Ertuğ, geçen hafta işaret ettiğimiz gibi yetişecek bir hakem olduğunu gene ispat etti. Kararlarında müteredditt oluşu belki tecrübesizliğindendir. Zamanla bunu da telâfi edeceği şüphesizdir. Otorite tesisi bakımından dün çok iyi hareket etmiştir.

Diğer maçlar :

Muhafız gücü sahasında yapılan Gençler birliği-Ankara gücü B. takımları maçını 2-1 Ankara gücü kazanmış ve Harbiye ile Muhafız gücü B. takımları maçı 0-0 beraberlikle neticelenmiştir.

Bazı notlar ı

Dünkü maçta hiç de hoş görülmiyecek bazı hâdiseler oldu. Bunlardan birisi, oyun esnasında ve saha içinde oldu. Hakem tabiî raporunda vakayı zikredecek, alâkalı heyet ve federasyon da icabını yapacaktır.

İkincisi saha kenarında ve seyircilerden biriyle oyundan çıkarılan bir futbolcu arasında geçti. Bu hâdise de polise intikal etti. Tabiî haklı ve haksız meydana çıkarılacaktır.

Futbol gibi hem oyunculara hem de seyircilere heyecan veren, sinirleri tahrik eden bir spor maçını yaparken ve takip ederken bu gibi utak tefek hâdiseleri biraz da tabiî görmek iktiza eder. Fakat hâdiseler sıklaşırsa, itiyat halini alırsa, bu bir hastalıktır, hem de tehlikeli bir hastalıktır, tedavisi lâzımdır.

Dünkü maçta dikkat ettik. Evvelâ bazı seyirciler yakın olan sahaya çok ağır hitaplarla bağırıyorlardı.

Oyunculardan biri de hakemi kale direği dibine kıstırmış, tekmeliyordu. Bu kâfi gelmiyormuş gibi:

— Ulan böyle penaltı mı olur? diye yüksek sesle onu azarlıyordu. Bunu biz de, bizimle beraber maçı seyreden futbol federasyonunun reis ve kâtibi de duydular.

Hiç şüphesiz bir sporcuya yakışmıyacak olan bu gibi hallere karşı alâkadarlar derhal şiddetli tedbirler alacaklardır.

Bugünkü maçlar

Muhafızgücü sahasında :

Demirspor - Güneş B. takımları, saat 10.45. Hakem Necdet Ulutan.

Ankara gücü - Gençler birliği C takımları, saat 9.30. Hakem Hüseyin Serter.

Ankaragücü sahasında :

Harbiye idman yurdu - Muhafız gücü A takımları, saat 13. Hakem Servet Öz.

Ankara gücü - Gençler birliği A takımları, saat 14.45. Hakem İ. Onuk

Bugünkü iki maç da fevkalâde enteresandır. Demirspor'dan sonra en yüksek puvanı olan Muhafız gücü eğer bugün galibiyeti temin ederse mevkiini sağlamlaştırmış olacaktır. Takımlarında hiç bir değişiklik olmadığı söylenmektedir.

Buna mukabil Ankara sporunda bir canlılık ve faaliyet merkezi haline gelen ve her türlü sporda muvaffakiyet kazanan Harbiye idman yurdunun bu gün kuvetli bir takımla alana çıkacağı haber verilmektedir. Eğer bu haber doğru çıkarsa maç zevkini bir kat daha artıracaktır.

İkinci maç :

Yıllardan beri futbol sahasında çetin ve temiz bir rekabet havası yaratan ve yaşatan Ankara gücü - Gençler birliği maçına gelince; bu müsabaka muhitte büyük bir merakla beklenmektedir. Birer mağlûbiyetle geçen sene olduğu gibi biraz geriye kalan iki kulübün bugün vaziyeti telâfi için çok çalışacakları şüphesizdir.

Ankara gücünün geçen hafta Demirspor'la yaptığı hususî maçtaki kadroyu muhafaza edeceğini öğrendik. Buna mukabil Gençler birliği forvert hattında ufak bir değişiklik olacağını ve kalede de Rahmi'nin duracağını haber aldık.

Maçın hakemi :

Bölge Futbol Ajanlığından :

Bugün yapılacak Ankara gücü - Gençler birliği A takımları maçına İ. Onuk hakem seçilmiştir. Evelce de ilân edildiği veçhile bu maç bugün tam saat 14.45 de Ankara gücü sahasında yapılacaktır. Maça muayyen zamanda başlanması zarurî olduğundan hakemin yan hakemleriyle ve maç yapacak takımları belli saatte sahada bulundurulmaları tebliğ olunur.

Güneş kalecisinin iki kurtarışı

Merhalesiz uçuş rekorunu kırmağa uğraşan tayyareciler

Londra, 5 a.a. — Merhalesiz dünya uçuş rekorunu kırmak üzere üç tayyarenin saat 3,55 de "Grenviç saati" İsmalia'dan hareket ettiği hava nezareti tarafından bildirilmektedir. Saat 5,50 de tayyareler Arabistan'ın büyük Nefud sahrasının üzerinde 30 derece arzı şimalî ve 37 derece 10 dakika tulü şarkide bulunmakta idiler.

Tayyareler, bulutlu ve fırtınalı bir havada 3300 metre yükseklikte saatte 288 kilometre süratle uçmakta idiler.

Küçük İstanbul haberleri

(İstanbul, 5 Telefonla)

× **Seyrisefer işaretleri** — İstanbul belediyesi beynelmilel nakil vasıtaları işaretlerini İstanbul'da da aynı büyüklükte ve aynı şekilde yaptırmıya karar verdi.

× **Kaçakçılar** — Yabancı memleketlerden uyuşturucu madde getirdiğinden şüphelenilen Zeynep adında bir kadınla Reşat adında bir memur yakalandı.

× **Askerlik dersi** — Kızların haftada bir saat askerlik dersi görmeleri hakkındaki emir İstanbul mekteplerine tebliğ edildi.

× **Konferans** — Berlin üniversitesi profesörlerinden, Dr. Kanihs tıp fakültesinde bir konferans verdi.

× **Yeni vapurlar** — Denizbank'ın Karadeniz hattı için yaptıracağı 5.200 tonluk gemilerin sayısı altıya çıkarıldı.

× **Havagazı târifesi** — İstanbul'da havagazı fiatları 10 para indirildi.

× **Haydarpaşa lisesinde** — Haydarpaşa lisesinin deniz tarafındaki sahaya ağç dikilmesine ve deniz kenarına rıhtım yapılmasına karar verildi.

At yarışları

Bugün son baharın büyük koşularından biri koşuluyor

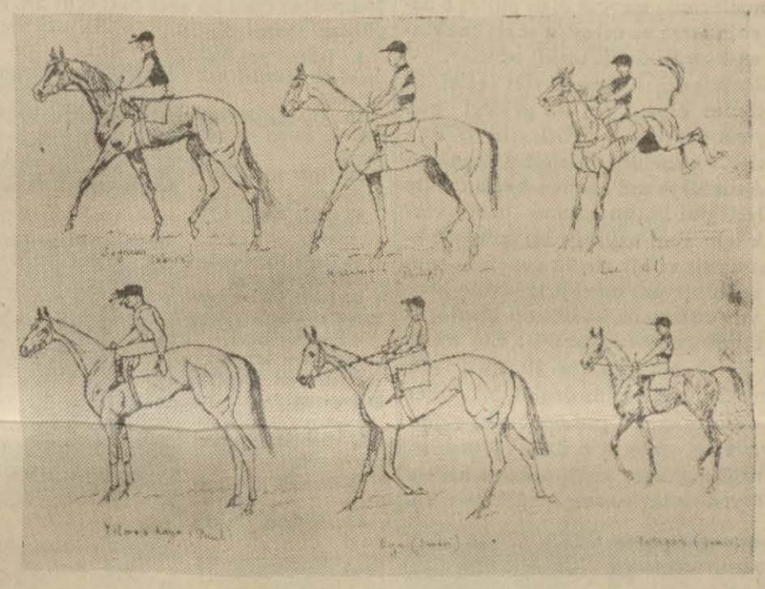

Kabatepe koşusunu koşacak taylar ve jokeyleri

Bugün yüksek yarış ve ıslâh encümeni tarafından tertip edilen sonbahar at yarışlarının altıncısı yapılacaktır. Programda mevcut beş koşudan biri 1939 senesi ilkbaharında Atatürk koşusunu koşacak olan iki yaşlı halis kan ingiliz taylara mahsustur. Aşağıda tafsilâtı ile yazdığımız diğer koşular da çok güzel ve heyecanlı olacaktır. Koşulara saat tam on dörtte başlanacaktır.

Birinci koşu: Orman Çiftliği koşusu.

3 yaşındaki yarım kan ingiliz taylara mahsustur. İkramiyesi 445 lira mesafesi 1800 metredir.

Bu koşuda koşacak atlarla taşıyacakları kilolar şunlardır:

Alceylan 59 - Lüksbar 57 - Uğur 56- Kop 55 - Jönkız 53 - Uçar 51 - Güzel 50 - Frig 48 - Kahraman 47.

Bu taylar arasında Alceylan şimdiye kadar yaptığı koşularda rakiplerine faik olduğunu göstermiştir. Yalnız taşdığı fazla kilo birincilik şansını rakipleri derecesine düşürmektedir. İlkbaharda güzel koşular yapan Frig bugün aynı formda olmuş olsaydı koşunun en büyük favorisi olurdu. Fakat idman noksanlığı bu tayın da şansını azaltmaktadır. Bununla beraber bu iki tayın ve uzun mesafelerde daha iyi koşan Kop'un diğer rakiplerinden biraz fazla şanslı olduklarını zannediyoruz.

İkinci koşu.

Üç ve daha yukarı yaştaki halis kan ingiliz at ve kısraklara mahsustur. İkramiyesi 225 lira mesafesi 2400 metredir.

Bu koşuya yazılı halis kanlardan Spring Bord'un ayağındaki ârıza dolayısiyle bugün koşmıyacağı söylenmektedir. Diğer atlar şunlardır:

Komisar 57 - Özdemir 52 - Taşpınar 47 - Şıpka 42.

Evelki hafta daha müsait kilo ile aynı rakiplerini geçen Özdemir'in bugünkü kilosu biraz aleyhinedir. Bilhassa kendisinden 10 kilo noksanı ile koşacak olan Şıpka normal koşusunu yaparsak birinciliği normal bir netice olur. Aksi takdirde koşunun Özdemir ve Komisar arasında paylaşılacağını zannediyoruz.

Üçüncü koşu: Kabatepe koşusu :

İki yaşındaki halis kan ingiliz taylara mahsustur. İkramiyesi 1400 mesafesi 1200 metredir.

Bu koşuda yazılı taylar şimdiye kadar kazandıkları ikramiyeler nispetinde kilo almaktadırlar. Karanfil 59 - Seigneur 58 - Yılmazkaya 56 - Yatagan 56 - Oya 55,5 - Ece 54,5 kilo ile koşacaklardır.

Bu tayların ilkbaharın sekizinci haftasında müsavi kilo ile yaptıkları 800 metrelik koşuyu B. Sait Halimin Seigneur'u kazanmıştı. İstanbul'da yaptıkları 1000 metrelik koşuyu ise B. Ahmet Atman'ın Karanfil isminde ki tayı kazandı. Yalnız kuvetli rakibinden beş kilo noksan sikletle koşuyordu. Gün geçtikçe tekâmül eden ve büyüyen bu tayların bugünkü koşuları kilo farklarına rağmen merakla beklenmektedir.

B. Sait Halimin tayı babası Alinari gibi sürat kabiliyeti fazla olduğundan bu koşuda rakiplerinden şanslı gözükmektedir. En tehlikeli rakibi Yılmazkaya ev Karanfildir.

Dördüncü koşu :

Dört ve daha yukarı yaştaki yarım kan ingiliz at ve kısraklara mahsustur. İkramiyesi 470 lira mesafesi 2600 metredir.

Bu koşuda Sağnak, Andranbudin, Mavzika ve Nona isminde dört yarım kan koşacaktır.

Üç yaşından beri yarım kan ingiliz atları arasında hiç geçilmiyen B. Sait Halimin Sağnak ismindeki atının bugünkü koşuda bir ârıza olmadığı takdirde bermutât kolay bir birinciliğini seyredeceğiz.

Beşinci koşu :

Üç yaşındaki yarım kan ve halis kan arap taylara mahsustur. İkramiyesi 210 lira mesafesi 1600 metredir.

Bu koşuda Yavuz, Akın ve Ferhan isminde üç tay yazılıdır. Bunlardan Ferhan rakiplerine nazaran daha şanslıdır.

Bugünkü programa nazaran çifte bahis birinci ve üçüncü koşular arasında ikili bahis de birinci koşudadır.

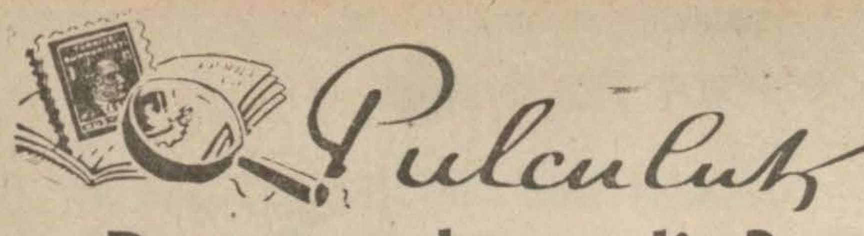

Posta pulu nedir?

İlk pul, ilk defa olarak 6 mayıs 1840 tarihinde İngiltere'de kullanıldı. Demek iki yıl sonra mektuplarda pul kullanılmasının usul ittihaz edilişinin ilk yüz yılını idrâk edeceğiz.

İlk pullar üzerlerinde ya devlet reisinin resmini ,yahut da devlet armasını taşırlar ve mektupların sevkinden başka işe yaramazlardı. Lâkin 1893 yılında Birleşik Amerika cümhuriyetleri Kriştof Kolomp tarafından Amerikanın keşfi hâtırasını tebcilen bir seri pul çıkarınca bir çok devletler aynı izi takip ederek hâtıra serileri çıkarmıya başladılar. Bu seriler geçmişteki büyük hâdiseleri tespit ediyor ve onları bütün dünya kolleksiyoncularına tanıtıyordu. Fakat pulların ifa ettikleri vazifeler bundan ibaret kalmadı. Kolombiya gibi, Bulgaristan gibi bazı devletler ihracat malları için propaganda yapmak gayesiyle seriler tertip ettiler ve bu serileri terkip eden pulların üzerine ihracat mallarının resimlerini koydular. İş bu kadarla da kalmadı. Büyük devletler yalnız geçmişteki hâdiseleri değil, devrimiz hâdiselerini de pullar vasıtasiyle tespit etmeyi usul ittihaz eylediler.

Filvaki bugün dikilen bir âbide yarın herhangi bir sebeple yıkılabilir. O kadar azîm masraflar ihtiyariyle vücuda getirilen bu âbide ile tespit edilmek istenen tarihî hâdisenin izi de bu suretle ortadan kalkmış olur. Fakat pul öyle bir âbidedir ki onu hiç bir el yok edemez. Bütün dünya kolleksiyoncularında mevcut olan pullar o hâdisenin tarih ve cereyan şekli hakkında en kuvetli delili teşkil ederler.

Bir misal.. Alman devlet reisi B. Hitler'in Viyana'ya ilk geldiği gün Viyana postanesi "Hitler in Wien - Hitler Viyana'da,, diye bir damga bastı. Avusturya'nın resmen Almanya ile birleştiğini bütün cihana haber vermek için aynı bayrağa sarılmış bir avusturyalı ve bir alman gencini temsil eden bir pul mevkii tedavüle kondu ve etrafına bu hâdisenin ideolojisi tarihiyle beraber yazıldı: Ein Volk, ein Reich, ein Führer. 10. april 1938. Yani "Bir millet, bir devlet, bir önder 10 nisan 1938,, Bu puldan başka o gün Viyana da gene aynı ibareyi taşıyan posta damgaları kullanıldı ve hâdise ebediyen tesbit ve tesçil edilmiş oldu.

Biz şimdiye kadar bu hususta bir çok fırsatlar kaçırdık. Fakat artık yeni çıkarılan pullarla bundan sonraları için pulculuğumuza geniş mikyasta yardım imkânları elde edilmektedir. Biz bu sütunlarda haftada bir, yeni çıkan pullar hakkında geniş izahat vermiye çalışacağız.

Onbeşinci yıl ve harf inkılâbı pulları

Cümhuriyetin on beşinci yıldönümü ve harf inkılâbının onuncu yıldönümü dolayısiyle P.T.T. idaresi altışar kıymetli iki seri çok güzel pullar çıkarmıştı. Cümhuriyetin on beşinci yıldönümüne ait seri, 29 birinci teşrinde tedavüle çıkarıldığı halde çok kısa bir zamanda pul meraklıları tarafından hemen tamamen denecek bir şekilde satın alınmıştır. Mevcudu tükenmek üzeredir. Harf inkılâbının onuncu yıldönümü hâtırası pulları da 2 ikinci teşrin 1938 de tedavüle çıkarılmıştır. Bu seri de kolleksiyoncular ve meraklıları tarafından aynı tehalükle alınmaktadır. Bu seri pulların mevcudunun da pek az bir zamanda tükeneceği tahmin edilmektedir.

Arnavutluk

Arnavutluk kıralı Zogo'nun düğünü dolayısiyle 7 puldan mürekkep bir seri tedavüle çıkarılmıştır. Bu pulların üzerinde Kıralla kıraliçenin başları mevcuttur. Kıymetleri aşağıda yazılıdır:

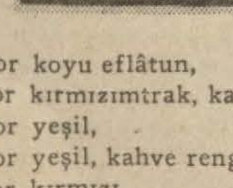

1 qindor koyu eflâtun,
2 qindor kırmızımtrak, kahve rengi
5 qindor yeşil,
10 qindor yeşil, kahve rengi
15 qindor kırmızı
25 qindor mavi
50qindor kurşunî, yeşil
1 frank koyu kırmızı

Bundan başka daha ufak çapta aynı resmi havi iki pul daha çıkarılmıştır bunların kıymeti de 20-30 qindor'dur.

Arnavutluğun 25 inci istiklâl yılı hâtırası olmuş, 9 puldan ibaret 14 1/2 tırtıllı bir seri mevkii tedavüle konmuştur. Bu serinin kıymetleri aşağıda yazılıdır:

1 qindor eflâtunî
2 qindor sepya
5 qindor yeşil
10 qindor zeytunî, kahverengi
15 qindor karmen
25 qindor açık mavi
50 qindor koyu mavimsi yeşil
1 frank açık eflâtunî
2 frank ceviz

Yunanistan

Yunnaistan'ın tarihteki azametini meydana koymak için İsa'dan 2000 yıl evelindeki hâdiselerden başlıyarak yunan tarihini takip eden resimleri havi 12 1/4 × 13 3/4 yahut 13 3/4 × 12 1/4 tırtıllı bir pul servisi vücuda getirilmiştir. Tabı ve resimleri cidden çok nefis olan bu seri berveçhi âti 13 puldan ibarettir:

5 lepta yeşilimsi mavi ve kırmızı kahve rengi
10 lepta kırmızı kahve rengi ve açık mavi,
20 lepta yeşil mavi ve kara
40 lepta kara ve yeşil mavi
50 lepta kara ve sarımsı-kahverengi
80 lepta kahve rengi ve eflâtunî,
4 drahmi mavi
5 drahmi kırmızı
6 drahmi zeytunî kahve rengi
7 drahmi çikolata
10 drahmi kırmızı kahve rengi
15 drahmi mavimsi yeşil
25 drahmi koyu mavi

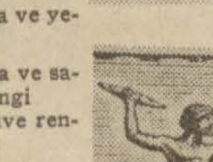

İtalya: Augüst hatıra pulları

Augüst İsa'dan evel 63 yılında 23 eylülde doğdu. Binaenaleyh 1936 yılı, doğumunun iki bininci yılına tesadüf etmekteydi. İtalyanlar bu münasebetle Augüst'ün, eski Roma'nın ve Augüst'ün eserlerinin resmini taşıyan 10 pulluk bir seri tedavüle çıkardılar. Bu pulların kıymeti sırasiyle âtide yazılıdır:

10 cent, 15 cent, 20 cent 25 cent, 30 cent, 50 cent, 75 cent; 1,25 liret, 1,75+1 liret, 2,55+2 liret.

35 bin marka bir pul

Hamburg, 5 a.a. — Bugün burada pul üzerine toptan büyük muamele yapan Mohrman ve şürekâsı firması tarafından tertip edilen büyük bir müzayede satışında gayet nadide bir pula, ilk söz olaraş, 35 bin mark üzerinden talip çıkmıştır. Bu pul, bütün dünyada bir tanedir ve turuncu renkte Franklin'in büstünü havi bir sentlik "Carriers" puludur ve kırmızı "Nevyork" damgasını taşımaktadır. Bugünkü müzayedede bu pul, satılmamıştır. Katî satıştan evel, bu pula büyük bir alâka gösteren Nevyork millî müzesine, görüp tetkik etmesi için, gönderilecektir.

Memleketçi gençlik

(Başı 1.inci sayfada)

rinden kalma güzideleri, bir iki sahil şehrinin bağrından sökmek, hattâ Ankara'ya getirebilmek için hayli müşkülât çekmiştir. Mebuslarımız kendilerine gelen tavassut ve iltimas ricalarının yüzde doksanının bir tek şarta, İstanbul'dan ayrılmamak şartına bağlı olduğunu hatırlıyacaklardır.

Cümhuriyetin on beşinci yıldönümünde vaziyet başkadır: Anadolu'nun en ücra yerlerinde cümhuriyetin memleketçi gençliğinin her türlü iş kadrolarına artık hâkim olduğunu görmekteyiz. Bu gençlik, ilk zamanları, oldukça sert bir muhit mücadelesi yapmıştır ve kendinden sonra gelenlere daha iyi imkânlar hazırlıyarak piyoniyelik şerefini kazanmıştır. Demiryollarının, şoselerin ve endüstri yahut mâden faaliyetlerinin uzaktan yakından dokunduğu her yerde, şimdi, memleketçi cümhuriyet gençliğinin şevk ve sayi göze çarpıyor; mâzi hasreti ile yıpranan osmanlı güzidesinin yerini, istikbal rüyası içinde kendi zahmetlerini unutan Atatürk gençliği tutuyor. Eğer tâbir sadece ileri gelenler meselesine alınırsa, eşraf artık onlardır; memleket ve halkın kuvet kaynakları ile doğrudan doğruya onlar temastadırlar.

Ecnebiler cümhuriyetin eserini tanımak için İstanbul'dan uzaklaşmalı, derler. Gözü görenler ve aklı anlıyanlar için cümhuriyetin eseri İstanbul'da dahi bütün genişliği ile görülebilir. Vakıa orada harap mazi, henüz genç Türkiye'nin umran eserini perdeliyor. Fakat İstanbul'un iş ve kazanç kaynaklarına, endüstri faaliyetlerinin rakamlarına, hususî inşalarına dikkat edilince, cümhuriyetin İstanbul'daki eserinin adı dahi, sadece ve kısaca "İstanbul'un kurtuluşu", Balkan harbinden [illegible] rım hızlı sukut ve inhitatın yerine süratli bir kalkınma kaim olduğu anlaşılmamak imkânsızdır. Fakat bu eser, cümhuriyetin eseri, zihinlerde bomboş bir harabeden başka hayali ve hatırası olmıyan, Anadolu'da en sathî bakışları dahi batarcasına kendine çekiyor. Şark - şimal ve cenup taraflarından Ankara'ya doğru gelenler, umumî bir memleket inşasının insicamlı manzarasını görürler ye içlerinde millî kudret itikadı her türlü tereddüt ve zâfları kökünden giderir.

Memleketi dolaşmak, eskiden, ümitsizlik ve yese düşürürdü; şimdi, ümitsiz ve meyus olanları tedavi ediyor. Parti ve Kültür Bakanlığı, türk gençliğini memlekette dolaştırmak için fırsat icat etmelidirler. Bize hak vermek için, bugünlerde, Türkiye'nin yüzlerce mektebinde 2150 gencin arkadaşlarına anlattığı hikâyeleri toplayınız!

F. R. ATAY

Fransız Sosyalist partisi millî konseyi toplandı

Paris, 5 a.a. — Sosyalist partisinin millî konseyi saat 10 da açılmıştır. Münhasıran istihbarat mahiyetinde bir toplantıdan ibaret olan ve müzakereleri kararlara bağlanmıyacak olan konseyin mesaisi iki gün devam edecektir.

Millî konsey öğleden sonra saat 14.30 da ikinci içtimaını yapmıştır.

B. Blum, konseyin üzerinde acilen karar vermesi icap eden üç mesele mevcut olduğunu bildirmiş ve bu meseleleri şu suretle tavzih eylemiştir:

1 — Konsey, parlâmento grupuna ekonomik ve malî politika hakkında sarih direktif vermelidir.

2 — Konsey, halk toplantısı millî komitesindeki delegelerine, halkçı cephe bahsindeki politikayı tasrih eden katî direktifler vermelidir.

3 — Konsey, umumî politika bahsinde, sosyalist partisinin parlâmento grupuna, parlâmento toplanınca alacağı hattı hareket hakkında da direktifler vermelidir.

Hatay meclisi toplandı

(Başı 1. inci sayfada)

inzıbat kuvetleri Hatay devletine intikal ederek hudutlarda jandarma karakolları tesis edilmiş, dahilde otomobilli seyyar jandarma devriyeleri gezdirmek suretiyle asayiş tahtı temine alınmıştır.

Sulh ve sükûn

Sayın halkımıza teshilât olmak üzere, Ordu ve Reyhaniye nahiyeleri kazaya tahvil edilerek birer sulh mahkemesi de teşkil edilmiştir. Bazı sebeplerle ve ilcaatı zaman dolayısiyle, bir kaç ay evel ihtilâl sahası olan bu aziz yurdumuz, alınan kuvetli tedbirlerle bir darüleman olmuş, birbirine hasım olan halk âdilâne hareketle bir aile kayaşması haline gelmiştir.

Malî durum

Devlet reisi bütün halkın sükûn ve huzurla işi ve gücü ile uğraşması ve kimsenin teşvik ve iğfaline kapılmamasını tavsiye ettikten sonra, Hatay'ın malî durumu hakkındaki izahatına geçerek, malî durumun her senekinden daha iyi olduğunu, iki ay gibi pek kısa bir zamanda malî sahada oldukça mühim işler başarıldığını, dar bir vilâyet kadrosu ile bir devlet kadrosu yapıldığını, maliye kadrosunun genç ve daha bilgili elemanlarla teçhiz edildiğini eski memurların hukukunun memurin kanunu ve malî teşkilât kanunlarıyle tahtı temine alındığını söylemiş ve sözlerine şu suretle devam etmiştir:

"— Tütün fiatlarının geçen senekinden % 10 fazlasiyle mübayaası ve istihlâkimizin bir buçuk misli fazla tütün istihsal ederek reji idaresine satışının temin edilmesi gibi memlekete çok hayırlı işler de görülmüş bulunmaktadır.

Gümrük işi

Şu günlerde bütün halkımızı alâkadar eden gümrük işinin nasıl ele geçtiğini iki kelime ile hulâsa edeceğim:

Cenevre anaşması mucibince Hatay gümrüklerinin Hatay devletine intikali lâzım geldiği için İskenderun'daki gümrüğü memurlarımız tesellüm edince, Suriye idaresi müteessir olarak Suriye hemen gümrük koyarak bizi tazyik etmek için Hatay'dan Suriye'ye giden eşyadan gümrük almıya başladığı gibi un ve buğdayı ve eşyaları bırakmadı. Mukabil tedbir olarak biz de hudutlarımızda gümrük teşkilâtı yaptık. Fakat giren ve çıkan eşyadan [illegible] birçok müşkülleri yendikleri gibi bunu da yenecektir. Sayın halkımız bu cihetten emin ve müsterih olsun. Bu kürsüden sayın millet vekillerine şunu da söyliyebilirim ki, genç Hatay'ın malî sarsıntılar geçireceği iddialarına rağmen hükümet gerek harice ve gerek dahile on para bile borçlanmadan teahhüdatını muntazaman ve zamanında ifa etmiş olup hiç bir vergi de ihdas etmiyeceğimiz gibi 937 senesine kadar vergi bakayalarını da affetmeyi düşünüyoruz.

Bu meyanda banka borçlarını da taksite bağlıyacağız. Altmış senedir 200 bin hataylının bilvasıta katili olan ve yüz binlerce dönüm erazinin su altında kalmasına sebebiyet veren dalyan işinin kanunî yollardan yürünerek halli muhakkaktır.

Adliyede yapılan yeni teşkilât

Devlet reisi adliyede yapılan yeni teşkilâtın faydalarından, maarif ve sıhiyedeki yeni işlerden, nafıa ve yol işlerinden, ziraat kalkınmasından, posta ve telgraf muamelâtından ve fransız askeri tarafından idare edilmekte olan telefon şebekesinin Hatay devletine devri tekarrür etmiş olduğundan bahsederek sözlerini şu cümle ile bitirmiştir:

"Daha mesut neticelere erişebilmemizi temenni ile cümlenize saygılar sunarım.,,

Devlet reisinin nutku sürekli bir surette alkışlanmıştır. Bundan sonra Meclis reisi bir nutuk söyliyerek Ulu Önder Atatürk'e hataylıların sonsuz saygı ve minnetlerini ifade etmiş ve bu beyanat coşkun tezahüratla karşılanmıştır.

İki aylık tâtil devresi içinde hükümetin haiz olduğu salâhiyete binaen çıkardığı 24 muvakkat kanun Meclis reisi tarafından Meclise arzedilmiş, bunlar tetkik edilmek üzere ait oldukları encümenlere gönderilmiştir.

Ruznamede müzakere edilecek başka bir şey olmadığından perşembeye toplanmak üzere içtima dağılmıştır.

Ana vatandan gelecek eşyadan gümrük alınmıyacağı hakkında bir kanun neşredilmiştir.

Müellifler hukuku

Antakya, 5 a.a. — Hükümet bir muvakkat kanun neşrederek müellifler hukuku namiyle hükmî veya hakikî şahıslar tarafından alınmakta olan paraların bundan sonra ne şekilde olursa olsun alınamıyacğını ilân etmişati.r Bu suretle sinemlardan ve plâklardan ecnebî müellifler adına alınmakta olan para alınmıyacaktır.

Filistin'de hâdiseler devam ediyor

Filistin için yeni bir plândan bahsediliyor!

İngiliz kontrolü altında bir meclis kurulacak

Kudüs, 5 a.a. — Arapların umumî grevi devam etmektedir. Fakat bilhassa Nablus ve Hayfa'da gevşeklik eserleri görülmeğe başlamıştır. Dün yeniden bazı hâdiseler cereyan etmiştir. Bombalar atılmış ve telgraf telleri kesilmiştir.

Askerî kıtalar memleketin muhtelif noktalarında araştırmalar yapmağa devam etmektedirler. Nablus'ta mühim evrak elde edilmiştir. Araplardan bir kişinin öldüğü, bir kişinin de yaralandığı haber verilmektedir.

Yeni bir ingiliz plânı

Londra, 5 a.a. — Daily Expres gazetesi Kudüs arap mahafilinde yeni bir ingiliz plânı hakkında dolaşan şayiaları nakletmektedir.

Bu şayialara göre, Filistin'e yahudi muhacereti senede bin kişiye inhisar edecektir. Ancak Filistin'deki yahudilerin adedi mecmuu halkın üçte birini geçmiyecektir.

Her 100 bin kişiye bir mebus hesabiyle bir meclis teşkil edilecektir. Bu suretle bu mecliste 8 müslüman arap, 1 hıristiyan arap ve 4 de yahudi mebus bulunacaktır. Umumî vali unvanını alacak olan fevkalâde ingiliz komiseri de bu meclise 5 ingiliz murahhas tayin eyliyecektir.

Nahiyeler kendi kendilerini idare edeceklerse de asayişi muhafaza için kuvetli ingiliz müfrezeleri daimî olarak Filistin'de kalacaktır.

İngiltere arapların iktısadî kalkınmasını temin için uzun vadeli 5 milyon ingiliz liralık bir ikrazda bulunacaktır.

Dörtler anlaşmasına doğru bir adım!

(Başı 1. inci sayfada)

kil edecektir.

İngiliz başvekili ile hariciye nazırının yakında Paris'i ziyaret edecekleri haberi bu sabahki ingiliz gazetelerinde büyük bir alâka ile bahis mevzuu olmaktadır.

Gazetelerin umumiyetle mütaleasına göre, bu ziyaret esnasında görüşülecek meselelerin başında dört devlet arasında bir anlaşma yapılması ihtimalleri, almanların sömürge istekleri, İspanya dahilî harbi ve nihayet milletler cemiyetinin istikbali vardır.

Deyli Telegraf, Fransa ile sıkı iş-birliğinin ingiliz haricî siyasetinde bir esas olmakta devam edeceğini ehemiyetle kaydeylemektedir.

Deyli Heralt gazetesi de Fransa ile Almanya arasında bir ademi tecavüz paktının akti görüşüleceğini yazmaktadır. Gene bu gazeteye göre Fransa ile İtalya arasında da bir Akdeniz anlaşması yapılması bahis mevzuu olacaktır.

Çemberleyn'in tâtili

Londra, 5 a.a. — Hafif bir soğuk algınlığından muztarip olan Çemberleyn'in sıhî vaziyetinde büyük salâh hasıl olmuştur. Başvekil, hafta sonu tatilini veçirmek üzere bu sabah Londra'dan Çekreş'e gitmiştir .

Fransız komünist partisi sekreterinin nutku

Lyon, 5 a a. — Burada nutuk söyliyen komünist partisi sekreteri Moris Torey, Münih anlaşmasının şiddetle aleyhinde bulunmuş, milletin cümhuriyetçi İspanya'ya konan ablokayı kaldıracak bir hükümet istediğini söylemiş ve nihayet sözlerini şöyle bitirmiştir:

Vazifemiz yalnız halkçı cepheyi takviye etmek değil, fakat bu cephenin etrafında hakikî fransız birliğini genişletmek için çalışmaktır.

Fransız gazetelerinin yaptığı tefsirler

Paris, 5 a.a. — Matbuat, Çemberleyn ve Halifaks'ın Paris seyahatleri hakkında tefsirlerde bulunmaktadır.

Lö Jurnal gazetesinde Sen Bris şöyle yazıyor:

" Bu büyük ve iyi bir haberdir. Aradaki samimî itilâfın bu yeni tezahürü bu anlaşmaya bütün kıymetini veriyor. Beynelmilel hayatın yeni bir safhasının başında bulunuyoruz. Bunun aksülâmelleri Avrupa'nın çerçevesini fazlasiyle aşacaktır. Bizim eski kıtamızda evela Münih itilâfının, İtalyaya yaklaşmanın ve ispanyol meselesinin neticelerini derpiş etmek lâzımdır. Bunlardan başka Fransa ile İngiltere'nin arapların galeyanı meselesiyle de uğraşmaları lâzım geliyor. Bu pek nazik bir meseledir.

Samimî itilâf pek nadir ahvalde daha faideli bir şekilde tezahür etmiştir. Bunun iyi semereler vereceği muhakkaktır.

İspanya meselesi

Le Jur-Eko-dö-Pari ingiliz ve fransız nazırlarının meşgul olacakları İspanya meselesinden bahsetmekte ve şöyle demektedir:

"Emin bir membadan öğrendiğimize göre Çemberlayn Fransa, İtalya ve İngiltere müttehiden hareket ettikleri taktirde pek yakında bir tavassuta teşebbüs etmek imkânı hasıl olacağından emindir.,,

Sömürgeler meselesi

Aynı gazetede Pietri şöyle yazıyor:

"Bir gün eğer Almanya'nın sömürge talepleri ileri sürülecek olursa şurasını iyi bilmelidir ki Fransa bu hususta yalnız kendisine müracaat edilmesini hiçbir zaman kabul etmiyecek ve bu teklifi ancak İngiltere, Belçika ve Japonya ile birlikte tetkik etmiye razı olacaktır.,,

Epok gazetesinde Donnadiei diyor ki:

"Asıl mesele demokrasilerin diktatörlüklerle münasebetlerini tayin etmektir. Fransa ile İngiltere'nin hangi şartlar altında diktatörlükle idare edilen memleketlerle uyuşabileceklerini tespit etmek lâzımdır.

İngiliz ve fransız nazırlarının mülâkatından yeni bir dörtler konferansı çıkarsa, buna biz hayret etmiyeceğiz.,,

Ekselsiyor, yazıyor:

"Çemberlayn'la lort Halifaks'ın ziyaretleri bütün dünyaya Paris - Londra mihverinin metanetini ve fransız-ingiliz işbirliğinin devam ettiğini ispat edecektir. Marsilya'da söyledikleri nutuklarda başvekille hariciye nazırı pek haklı olarak bu işbirliğinin "Fransa'nın haricî siyasetinin temeli,, teşkil ettiğini tebarüz ettirmişlerdir.,,

Er Nuvel gazetesi, şöyle yazıyor:

"İtalya ile normal diplomatik münasebetler tekrar teessüs ettiği taktirde Paris görüşmelerinin son derecede kolaylaşacağını unutmıyalım.,,

Macarlar dün işğale başladılar

(Başı 1. inci sayfada)

Macar kıtaları bugün yalnız dört nahiye ve beş kasabayı ihtiva eden dar bir arazi parçasını işgal edeceklerdir. Bu mıntakanın işgali bugün öğleden sonra tamamlanmış olacaktır.

İlk olarak Medve ve Bodjava nahiyeleri civarında kâin Şut adası işgal edilmiştir. Karpatlar Ukraynasında macar kıtaları bu sabah Uzhorod, Mukasevo ve Berehovo mıntakalarına girmişlerdir. Bu şehirlerdeki Karpat-Ukrayna idarî teşekkülleri çekildikten sonra millî komiteler vücuda getirilecektir.

Millî komiteler macar ordusuna teslim edilmek üzere umumî binaları işgal etmişlerdir. Bu komiteler âzası sokaklarda inzibatı temin edecektir. (a.a.)

Bütün macar şehirleri donatıldı

Budapeşte, 5 a.a. — Macaristan'ın bütün şehirleri donatılmış ve her kilisede ruhanî âyinler yapılmıştır.

Kıral naibi amiral Horty, elde edilen arazi halkına hitaben neşrettiği bir emirnamede şöyle demektedir:

Istırap seneleri artık nihayete ermiştir. Sen - Etyen tacının şuaları artık hepinizin üzerinizde parlamaktadır. Macar milleti, sizi iştiyak ve aşkla bekliyor.

Hitler bugün bir nutuk söyliyecek

Vaimar, 5 a.a. — Partinin onuncu kongresini açmak üzere Hitler buraya gelmiştir. Bu münasebetle yarın siyasî mahafilde büyük bir alâka ile beklenen nutkunu söyliyecektir.

HİKÂYE

"Garip bir doğum gecesi„

İngilizceden çeviren : Perihan PARLA

Betty gece saat üçte kocasını uyandırdı.

Tom, gözlerini açınca onu bir az telâşlı gördü. Sebebini öğrendiği zaman:

— Sahi mi? Diye sordu ve uykulu uykulu devam etti:

— Bu gece gelişi de ne oluyor? Babasının uykusunu hiç düşünmemiş mi?

— Ya annesininkini?

Tom fazla telâş eseri göstermiyordu. Bu haliyle karısını sükûnete sevk etmek istediği anlaşılıyordu. Zımnen ona diyordu ki: "Bu gayet tabiî bir hal, hergün bir sürü çocuk dünyaya geliyor."

Sonra Betty'ye dönerek:

— Demek geliyor ha? Şu halde önümüzdeki salı dansa gidebileceğiz.

Betty:

— Evet dedi, ve arkasından doğru süzülen tere ve istirabına ehemiyet vermiyerek ilâve etti:

— Onu da dansa götürürüz olmaz mı?

Tom, bir taraftan hazırlanıyor, bir taraftan düşünüyordu: Ne zamandan beri onun ismini Zigfrid koymuşlar dı. O da Vagner'in Zigfrid'i gibi hiç bir şeyden korkmıyacaktı.

Karısına sordu:

— Bir baba oğlunu karşılamak için nasıl giyinmelidir?

Sonra rica etti:

— Betty bir az bekle, şimdi iskarpinlerini getirir giydiririm. Sen hiç bir iş yapma.

Ve onun korkusunu unutturmak maksadiyle lâtifelerine devam etti. Betty:

— Bunları hastaneye giderken yolda konuşuruz. Sen doğum evine bir telefon etsen dedi.

— Doğru söylüyorsun; belki odayı hazırlamak için zamana ihtiyaçları vardır.

Tom, telefon etmek üzere merdivenleri inmeğe başladı. Numarayı ezbere biliyordu. Çünkü günlerden, hattâ haftalardan beri kendi kendine kaç defa tekrarlamıştı. Telefonda:

— Ben Mrs. Marş'ın zevciyim... Dedi.

— "Evet" diyen hemşiresinin önündeki listeye baktığını görür gibi oluyordu.

— Biz Mrs. Marş'ı ayın on dördünden evel beklemiyorduk.

— İşte bir fevkalâdelik olacak.

— Fakat odasını hazırlamış değiliz. Tamamiyle emin misiniz?

Tom sert sert:

— Tabiî eminiz! Dedi bağırdı. Bir haylı söylendikten sonra:

— Benimle münakaşa etmeyiniz. Çocuklar dünyaya gelirken zaman ve zemin bilmezler. İstedikleri vakıt ve istedikleri yerde doğarlar, dedi.

Bu muhavereyi merdiven başında dinliyen Betty her şeyi anlamıştı. Zavallı sevgili Tom'u asabiyetinden nezaket kaidelerini bile unutmuştu.

Betty yavaşça:

— Telefonu kapa! Diyebildi. Tom eliyle mikrofonu kapıyarak:

— Lâf anlamak istemiyor. Ne kadar kızdım bilmezsin, Zigfrid'i hastaneden başka bir yerde karşılamak isterdim.

— Acele etmeliyiz Tomi.. Otuz mil yolumuz var.

— O kadar değil canım. En fazla yirmi sekizdir. Tekrar telefona dönerek:

— Size diyorum ki: Biz hareket etmek üzereyiz. Çocuk da yola çıkmış tır. Ümit ederim ki hepimiz zamanında orada bulunuruz.

Yukarı çıkarken söyleniyordu. Karısı:

— Bundan sonra daha sakin konuşmağa ve daha tedbirli olmağa mecburuz değil mi sevgilim? Dedi.

— Söz veriyorum karıcığım. Artık fısıltı ile konuşacağım.

Betty valizini yerleştiriyordu: Bir cımbız, bir şifon yeşil mendil, hiç giyilmemiş bir gecelik, manikür takımı, opera dürbünü v. s.

Kocası takıldı:

— Ne o gezintiye mi çıkıyorsun?

— Zaman nasıl geçecek? Tırnaklarımı manikür yaparım, biraz iyileşince uzaklardan geçenleri seyrederim..

On dakika sonra her şey hazırlanmıştı. Tom:

— Gidip otomobili getireyim, dedi. Bir şey düşünmüyorsun değil mi?

— Hayır. Zigfrid'e şarkı söylemek istiyorum.

— Kahraman oğlumuza bir harp türküsü söylesen iyi edersin.

Tom otomobili getirdiği zaman Betty geçen seneki paltosunu giymiş kapının önünde bekliyordu. Ay ışığında büsbütün sarı görünüyordu.

Tom onu arkaya yerleştirdikten sonra tekrar direksyona geçti.

Süratle yollarına devam ediyorlardı.

Bir zaman geldi ki birden bire benzinleri bitti ve durmağa mecbur kaldılar. Tom hemen atlamış yakınlarda bir benzin istasyonu vardır diye boş yere oraya buraya koşmuştu. Ümitleri suya düşünce gecenin bu saatinde geçebilecek bir otomobil beklemeğe karar verdiler. Bu sırada arabanın yanında uzun boylu genç bir adam peyda olmuştu. Tom seslendi:

— Sen benzinci misin?

— Hayır. Otomobilinizi almağa geldim. Hemen ininiz.

Tom hayretle gözlerini açmıştı. Dikkat edince adamın midesi hizasında bir rovelveri kendilerine tevcih ettiğiin gördü.

— Beni korkutma yahu! Gangster oyunu oynamanın sırası değil. Hattâ bize yardım etmeni rica edecektim.

Yabancı adam bir an tereddüt geçirdi, sonra:

— Müteessirim. Fakat sizin arabanıza da şiddetle ihtiyacım var. Şaka yapmadığıma emin olabilirsiniz. Tom sordu:

— Gece yarısı buraya nereden geldin?

— Orası benim bileceğim iş. Otomobilinizi ve üzerinizde mevcut parayı derhal teslim ediniz.

— Paraya hoş geldin. Üzerimdekiler hep senin olsun. Altın saatimi de takdim edeyim. Fakat otomobile şiddetle ihtiyacımız var! Onu bize bırak.

Bu sırada Betty başını dışarı çıkarmıştı. Tatlı bir sesle:

— Size rastladığımızdan dolayı çok memnunuz dedi. Çocuğumuzun doğumu için hastaneye gidiyorduk.

Yabancı adam şaşırmıştı:

— Hay allah. Demek siz lohusasınız?

— Hayır, daha değil.

— Doğru mu söylüyorsunuz?

— Çok doğru.

Bunu Tomi söylemişti, ilâve etti:

— Bize biraz benzin bulamaz mısınız?

Kısa bir müzakereden sonra her şey yoluna girmişti: Benzin bulunduktan sonra hastaneye kadar beraber gidecekler ondan sonra otomobil yabancı adamın olacaktı. Onu yakalatmak için de en ufak bir teşebbüste bulunmıyacaklardı. Hırsız arabayı kendi kullanmak taraftarıydı. Bunu da kabul ettiler. Haydut, buralardan uzaklaşması lâzım geldiği için arabayı çok hızlı sürüyordu. Yolda Betty dedi ki:

— Zamanında hastanede olmak istiyoruz. Çocuğun kaldırım kenarında doğması hoş bir şey olmaz tabiî. Yabancı adam:

— Çok sinirlisiniz, dedi.

— Öyle mi? Çünkü kahraman bir yavrunun annesiyim de ondan.

— Onun "kahraman" olmasına sebep nedir?

— Tehlike: Büyük tehlikeler büyük kahramanlar doğurur.

— Yanlış. Bazan da uzun bacaklı firariler doğurur.

Betty'nin istirabı fazlalaşmıştı. Fakat doğum evine de yaklaşıyorlardı. Tom:

— Bir az daha gayret, Betty! Cesur ol. Diye karısını teselli ediyordu.

Direksyondaki adam:

— Çok gayretli sizin gibi ve ciddiyetle ilâve etti:

— Eğer cesur bir çocuk olursa, cesur anne ve babaya malik olduğundandır.

Betty'nin sık sık nefes alışı, hafif iniltileri iki adamı da bir zaman susturdu.

Betty hırsıza sordu:

— Sizin kimseniz yok mu?

— Vardı fakat onu terkettim.

— Tekrar birleşseniz?..

— Çok geç! Onun istemediği o kadar çok şey yaptım ki... Benim de bir bebeğim vardı ve babası ile iftihar edebilecekti. Ne yazık!... Betty:

— Muhakkak dedi ve eliyle tarif ederek:

— Sola sapın... Doğru gidin... Tamam, geldik. Tomi'ciğim tam zamanında yetiştik. Size de çok teşekkür ederiz.

— Bana teşekkür etmeyin. Yapmak istediğimi daha tamamlamadım.

Bu manidar cümleyi dinliyecek halde değildiler. Tomi bir eliyle arabanın anahtarını adamın avucuna bırakırken diğer koluyla da Betty'ye sarılmıştı.

Kapıyı bir hasta bakıcı açtı.

İçeri girdikleri zaman yabancı adam merdivenleri koşarak çıktı:

— Bir dakika bekleyin. Cesur yavruya ben de bir doğum hediyesi vermek istiyorum, dedi ve Betty'ye bir mendil uzattı.

— Siz bana: "Büyük tehlikeler büyük kahramanları doğurur" dediniz, ben bu cümleyi şöyle değiştirip bir düstur olarak kabul ediyorum: "Cesur ve mert insanlar karşılarındakilere de aynı hasleti aşılarlar."

Betty'nin gözleri sulanmıştı:

— Siz cidden iyi bir insanmışsınız. Dedi.

İçeri girdiler.

Mendilin içinde şunlar vardı: Rovelver, fişeklik ve otomibilin anahtarı...

Giresun'da frengi mücadelesi

Sıhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti, hazırlanmış olan program mucibince firengi mücadelesine devam etmektedir. Bu arada geçen sene firengi bakımından tarama muayenesi yapılmış bulunan Alurca kazasının bazı köylerinde tesbit edilen firengili sayısının mücadeleyi icap ettirecek kadar çok olduğu görülmüştür. Bunun üzerine bu sene Giresun vilâyeti merkezine nakledilen Ordu mücadele heyeti vasıtasiyle bu köylerde iki sabit dispanser ve altı tedavi istasyonu kurularak mücadeleye başlanmıştır. Bu sene Giresun vilâyetinin merkez kazası ile bağlı üç nahiyesinde mücadele heyeti tarafından yapılacak umumî tarama muayenesinin ve lâboratuvar tetkiklerinin bitirilmesinden sonra tesbit edilen firengililer için köylerde lüzumu kadar sabit dispanser ve tali tedavi istasyonları açılmak suretiyle mücadele heyetinin faaliyeti Giresun kazasının bütün hudutlarına şümullendirilmiş olacaktır.

Meksika'nın kabul etmediği yahudiler

Havana, 5 a.a. — Meksika'ya kabul edilmiyen 21 almanyalı yahudiden mürekkep bir grup Oromoco vapuru ile Havana'ya gelmiştir. Mültecilerin burada karaya çıkmalarına müsaade edilmiştir.

Küba'da ikametlerine müsaade edilip edilmiyeceğine dair bir karar verilinciye kadar Tiscornica muhaceret istasyonunda misafir olarak kalacaklardır.

Amerikanın harp sanayii

Haydpark, 5 a.a. — Reisicümhur Ruzvelt, Nevorlean deniz tezgâhları ile Vestvirjiniya devlet arazisinde bulunan zırh fabrikalarının tekrar açıldığını matbuata bildirmiştir. Bu fabrikalar harp esnasında faaliyette bulunmuş idi. Ruzvelt, hükümetin yeni harp gemileri inşaatını arttırmıya gayret ettiğini ilâve eylemiştir.

FİNANS

(Başı 4 üncü sayfada)

vatta hakkaniyet mefhumu dahildir - vergiler yapmaktadır.

Teknik ve siyaset, dünya bünyesini hızla değiştiriyor inkılâp yapan memlerde bu değişme ayrı bir hız içinde - dir. Dıştan ve içten gelsin, devletin fonksiyonunda, memleketin iktısadî ve içtimaî varlığında bu değişmeler olurken bunların her biriyle alâkalı vergi mevzuatının da sık sık yeni şekiller alması bir zarurettir.

Bir verginin arttırılması lâzım gelir halbuki bazı iktısadî teşebbüsler için bu zararlı olabilir, cemiyetin bir iş zümresini ağır bir yük altına koyabilir. Vergiyi bütün bu muğlak meseleleri içine alarak artırmak lâzımdır. Bunun için kanuna şimdiye kadar alınmamış birçok kayıtlar koymak, bazı eski ve başka kanunlarda yaşıyan hükümleri muhafaza etmek, yeni bir işin veya zümrenin kanun diliyle tarifini bulmak icap edecektir. İşte bu ayırmalar ve toplamalar arasında metinlerde kendinden evelki birçok hükümler içinde kelimelere ve cümlelere başka bir hüviyet vermek lâzım gelecektir. Mevzuda bir değişiklik veya yeni terimlere alışıklık hasıl olunca - ya kadar yeni metin bir türlü sadeliğini ve vuzuhun ubulamaz.

* * *

Bu mülâhazalardan sonra vergi çalışmalarımızdan bir misal alalım.

Son kazanç kanunu 1934 de yapıldı bunu takip eden senelerde aynı vergi mevzuu üzerine yani kazançlar veya ücretler üzerine, buhran, muvazene, hava vergileri konuldu. Şimdi bu dört verginin nisbetleri, muafiyetleri, tahakkuk ve tahsil usulleri biribirinden ayrıdır. Birisinde mükellefiyet muayyen bir hadden sonra diğerinde hemen başlar. Birinden muaf olan diğerinden değildir. Bir şey kazanan veya bir ücret alacak olan kimsenin, eline geçecek paradan dört çeşit vergiyi sıhatle ayırabilmesi için bir yığın bilgi lâzımdır. Biraz hazırlanılmamış ise bu kolay kolay da öğrenilemez

Halbuki vatandaş, ya serbest kazanç yapan biridir yahut ücretle çalışan bir memur. Her iki şıkta da bu vergilerin mükellefidir. Ve onun bunları bilmesi ve anlaması lâzımdır.

Ancak derhal ilâve etmeliyiz ki vergilerin bu şekilde konuluşu da zarurîdir, çaresizdir. Yeni iktısat şartlarına göre hazırladığımız kazanç kanunu henüz bütün tazeliğiyle dururken yeni bir vergiyle buhranı önlemek zorunda kaldık. Arkasından büdçe muvazenesini korumak lüzumunu duyduk. Hava müdafaası için süratle tedbir almak lâzımdı. Bütün vergi mevzularına yeniden iliştik böylece biribiri üzerine ve muvakkat mahiyette kanunlar çıkmış oldu.

Birkaç yıllık tecrübe gösterdi ki bunlardan derhal vazgeçilemez. Böyle olunca vatandaşın kazancı ve ücreti üzerindeki dört vergiyi birleştirmek, mükellefler kadar memurlar için de öğrenilip anlaşılması kolay bir hale koymak tabiî bir yoldur. Geçen haziranda hükümetin Büyük Millet Meclisine verdiği bir lâyiha da bu maksadı gütmektedir.

Bu da gösteriyor ki kanun yapan da vergilerin vatandaşlarca bilinmesini ister ve buna çalışır. Şüphesiz zaruretlerin müsaadesi nisbetinde.

Kemal ÜNAL

Ruzvelt'in seçicilere yaptığı tavsiyeler

Hyde Park, 5 a.a. — 8 sonteşrinde yapılacak intihabat münasebetiyle Ruzvelt, dün akşam bir nutuk söylüyerek müntahiplere "ırklarını, renklerini ve dinlerini nazarı itibare almıyarak liberal olarak tanınmış olan namzetlere" reylerini vermeyi tavsiye etmiştir.

Reisicümhur eski kafalı cümhuriyetçilerle komünistler tarafından takip edilen "menfi gayeler" aleyhinde bulunmuştur.

Vapurda yangın

Montpellier, 5 a.a. — Stanburg - Bill vapuru dün öğleden sonra Sete limanında ateş almıştır. Vapurdan ümit kesilmiştir. Akşam itfaiye efradı yangınla mücadele etmekten vazgeçmiştir. Geminin mürettebatı sağ ve salimdir .

İngiliz mallarına boykot

Managua, - Nearagua - 5 a.a. — Niearagua'daki yahudi tacirler ingiliz emtiasına karşı boykotaj yapmağa ve İngiltere'ye yapılan siparişleri iptal etmeğe karar vermişlerdir.

Nakit işleri müdür muavini

Maliye Vekâleti nakit işleri müdür muavini B. Rüştü'nün Etibank'ta açık müfettişliklerden birine tayini kararlaşmıştır.

Ankara Borsası

5/II. teşrin/1938 fiyatları

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	5.98	5.98
Nevyork	125.6225	125.6225
Paris	3.345	3.345
Milano	6.6125	6.6125
Cenevre	28.4825	28.4825
Amsterdam	68.315	68.315
Berlin	50.315	50.315
Brüksel	21.25	21.25
Atina	1.0925	1.0925
Sofya	1.5325	1.5325
Prag	4.3275	4.3275
Madrit	5.98	5.98
Varşova	23.6175	23.6275
Budapeşte	24.7875	24.7875
Bükreş	0.9125	0.9125
Belgrat	2.8075	2.8075
Yokohama	23.9125	23.9125
Stokholm	30.8025	30.8025
Moskova	23.7025	23.7025

ESHAM VE TAHVİLÂT

Sıvas - Erzurum hattı İs. I	20.20	20.20

Ankara Belediyesi

Motörlü pompa ve baraka yaptırılacak

Ankara Belediyesinden :

1 — At pazarı su deposuna konacak elektrik motorlu pompa ve bunu ihtiva edecek baraka onbeş gün müddetle açık eksiltmeye konmuştur.

2 — Muhammen bedeli (1050) liradır.

3 — Muvakkat teminat (78,75) kuruştur.

4 — Şartname ve sairesini görmek istiyenlerin hergün yazı işleri kalemine ve isteklilerin de 11.11.1938 cuma günü saat 10.30 da belediye encümenine müracaatları. (4574) 8101

Saksı alınacak

Ankara Belediyesinden :

1 — Bahçeler idaresi için alınacak (10.000) adet saksı onbeş gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli (412,50) liradır.

3 — Muvakkat teminatı (31) liradır.

4 — Şartnamesini görmek istiyenlerin hergün yazı işleri kalemine ve isteklilerin de 15.10.1938 salı günü belediye encümenine müracaatları. (4644) 8234

Su saati sandığı alınacak

Ankara Belediyesinden :

1 — Su işleri için yaptırılacak 100 adet saat sandığı 15 gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Kıymeti muhammineşi (450) liradır.

3 — Muvakkat teminatı (33,75) liradır.

4 — Şartnamesini görmek için hergün Belediye yazı işleri kalemine ve isteklilerin de 18.11.1938 cuma günü saat on buçukta Belediye encümenine müracaatları. (4646) 8235

İmdadı sıhhî otomobil alınacak

Ankara Belediyesinden :

Belediyemiz için benzin motörlü biri tek ve biri çift yataklı son model iki adet imdadı sıhhî otomobili alınacaktır.

Şartnamesini görmek istiyenlerin her gün yazı işleri kalemine müracaatları lâzımdır. Alâkadarların teklif edecekleri otomobillerin marka, fiyat ve teslim müddetlerini teşrinisani 938 sonuna kadar belediye reisliğine vermeleri ilân olunur. (4669) 8355

5 Motopomp alınacak

Ankara Belediyesinden :

Belediyemiz itfaiyesi için beş adet Motopom alınacaktır. Şartnamesini görmek istiyenlerin her gün yazı işleri kalemine müracaatları lâzımdır. Bütün firmaların teklif edecekleri motopomların fiyat ve evsaflariyle teslim müddetinin ve diğer müracaatların nihayet teşrinisani 938 sonuna kadar belediye riyasetine yapılması ilân olunur. (4670) 8356

Akimlâtör plâkları alınacak

Ankara Belediyesinden :

1 — Otobüs idaresi için alınacak olan 1000 adet müsbet ve 1000 adet menfi akimülâtör plâkaları on beş gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli 600 liradır.

3 — Muvakkat teminatı 52,50 liradır.

4 — Şartnamesini görmek istiyenlerin her gün yazı işleri kalemine ve isteklilerin de 22. 11. 938 salı günü saat 10,30 da belediye encümenine müracaatları. (4696) 8365

Satılık eşya

Ankara Belediyesinden :

Adedi	Cinsi
1	Tahta koltuk
2	Sandalya hazaran
4	Tavla (içindeki âletlerile birlikte)
3	Çerçeveli resim

Belediyeye ait borçlarını veremediklerinden haczedilen ve yukarıda cins ve nevileri yazılı eşya 7.11.938 de saat 10 da Belediye mezat salonunda artırma ile satılacaktır. İstiyenlerin o günü ve o saatte orada bulunacak memuruna müracaatları. (4708) 8371

Zayi — Ankara İltekin ilk okulundan 934 senesinde aldığım şehadetnamemi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur. Ankara Ön Cebeci Bilim sokak 80-81 numarada Mustafa Gürleyen. 8375

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası
Şube ve ajans adedi: 262

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye verecek

Ziraat Bankasında Kumbaralı ve ihbarsız Tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	Adet	1.000	Liralık	4.000	Lira
4	„	500	„	2.000	„
4	„	250	„	1.000	„
40	„	100	„	4.000	„
100	„	50	„	5.000	„
120	„	40	„	4.800	„
160	„	20	„	3.200	„

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir.

Kür'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

RESMÎ İLÂNLAR

Finans Bakanlığı

Asansör tamir ettirilecek

Maliye Vekâletinden :

1 — Pazarlığa konulan iş: Başvekâlet binasınadki asansörün tamiri.

2 — Keşif bedeli 400 liradır.

3 — İstekliler bu işe ait şartname ve sair evrakı görmek ve izahat almak istiyenler Maliye Vekâleti millî emlâk müdürlüğüne müracaat edebilirler.

4 — Eksiltme pazarlık suretiyle yapılacaktır.

5 — Eksiltme 7. 11. 938 pazartesi saat 14 te Maliye Vekâleti millî emlâk müdürlüğünde yapılacaktır.

6 — Pazarlığa girişmek istiyenler 30 lira teminat akçesini yatırmış olmaları ve Ankara Nafıa Müdürlüğünden bu iş için ehliyetname almaları şarttır.

(4688) 8308

C. H. Partisi

Satılık otomobil

C. H. P. Genel Sekreterliğinden :

Partiye ait açık (Kraysler) marka otomobil açık arttırmaya konulmuştur.

1 — Muhammen bedeli 250 liradır.

2 — Otomobili görmek istiyenler her gün Parti kalorifer memuru Kâzım Yay'a müracaat etmeleri.

3 — İhale 8.11.1938 salı günü saat 16 da Parti Genel Sekreterlik binasındaki komisyonda yapılacaktır.

4 — İhaleye iştirak etmek istiyenlerin belli gün ve saatte on dokuz liralık muvakakt teminatlariyle komisyonda hazır bulunmaları. 7784

Gümrük ve İn. B.

Beton döşeme yaptırılacak

İnhisarlar Umum Müdürlugunden :

I — İdaremizin Paşabahçe müskirat fabrikasında şartname ve projesi mucibince yapılacak betonarme döşemeler ile sair müteferrik işler kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.

II — Heyeti umumiyesinin keşif bedeli 15202 lira 40 kuruş ve muvakkat teminatı 1140.18 liradır.

III — 21.xı.1938 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 15.45 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname, keşif ve projeler 76 kuruş bedel mukabilinde İnhisarlar umum müdürlüğü levazım ve mübayaa şubesiyle Ankara ve İzmir başmüdürlüklerinden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirâk etmek istiyenlerin diplomalı yüksek mühendis veya yüksek mimar olmaları, olmadıkları taktirde aynı evsafı haiz bir mütehassısı inşaatın sonuna kadar daimî olarak iş başında bulunduracaklarını noterlikten musaddak bir teahhüt kâğıdı ile temin etmeleri ve bundan başka asgarî on bin liralık bu gibi inşaat yapmış olduklarına dair fennî evrak ve vesaiki ihale gününden 3 gün eveline kadar inhisarlar umum müdürlüğü inşaat şubesine ibraz ederek ayrıca bir fennî ehliyet ve eksiltmeye iştirâk vesikası almaları lâzımdır.

VI — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile inşaat şubemizden alınacak eksiltmeye iştirâk vesikası ve yüzde 7.5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların eksiltme günü en geç saat 14.45 e kadar yukarıda adı geçen alım komisyonu başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi lâzımdır. (8114-4682) 8359

Hava Kurumu

Plânör hangarı yaptırılacak

Türkkuşu Genel Direktörlüğünden :

İnönünde "C" tepesinde yapılacak plânör hangarı inşaatı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

Keşif bedeli 46259 lira, ilk teminatı 3.469.42 liradır.

Buna ait plân, proje, umumî şartname lahikası mukavele müsveddesi, keşif evrakı ve münakasa şartnamesi 7 lira bedel mukabilinde Türkkuşu levazım bürosundan alınabilir.

Eksiltme 7-11-938 pazartesi günü saat 15 de yapılacaktır. İsteklilerin belli günde eksiltme saatından bir saat eveline kadar usulü dairesinde kapatılmış zarflarını makbuz mukabilinde Türkkuşu levazım bürosuna teslim etmiş olmaları lâzımdır. 7964

Muhtelif malzeme alınacak

Türkkuşu Genel Direktörlüğünden :

Tayyare ve plânör imalât ve tamiratında kullanılmak üzere (aluminium, aluminium halitası ve elektron malzemesi), (bakır, pirinç ve bronz malzemesi) ve (çelik malzemesi) satın alınacaktır.

Yukarıda yazılı üç kısım malzemenin şartnameleri birer lira bedel mukabilinde her gün Türkkuşu levazım bürosundan alınabilir.

İsteklilerin mezkûr malzeme için toptan veya her kısım için ayrı ayrı olmak üzere teslim müddetleriyle beraber tekliflerini en kısa bir müddet zarfında vermeleri ilân olunur.

8353

Kanat bez ve şeridi alınacak

Türkkuşu Genel Direktörlüğünden :

Türkkuşu için alınacak muhtelif tip ve ebatta ceman 23500 metre kanat bez ve şeridi açık eksiltmeye konulmuştur.

Şartnamesi her gün Türkkuşu levazım müdürlüğünden alınabilir.

Muhammen bedeli sif Haydarpaşa 4.089.75 lira, ilk teminatı 306.73 liradır.

İhalesi 19. 11. 1938 cumartesi günü saat 10 da Türkkuşu levezım bürosunda yapılacaktır. İsteklilerin belli gün ve saatte vesika ve teminatlariyle birlikte hazır bulunmaları. 8354

Millî Müdafaa Bakanlığı

Hayvan satışı

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan

1 — Çürüğe çıkarılan iki beygir ile bir katır artırma suretiyle ve 14 ikinci teşrin 938 pazartesi günü saat 10 da M. M. V. satın alma Ko. da satılacaktır.

2 — Artırmaya girecekler satış günü ve saatinde M. M. V. satın alma Ko. na ve hayvanları görecekler her gün genel Kur. D. Md. ne ve Asker konağına müracaatları. (4620) 8258

İç İşler Bakanlığı

Memur alınacak

Dahiliye Vekâletinden :

Açık bulunan 14-20 lira aslî maaşlı memurluklara imtihanla memur alınacaktır. İmtihan 11. 11. 938 cuma günü saat 14.30 da yapılacaktır. Taliplerin evrakı müsbiteleriyle birlikte vekâlete müracaatları ilân olunur.

(4693) 8363

Ekonomi Bakanlığı

Bir mühendis alınacak

İktısat Vekâletinden :

İktısat vekâleti ölçüler ve ayar müdürlüğü Trabzon mıntakası ölçüler ve ayar müfettişliğine (200) lira ücretle bir mühendis alınacaktır.

Mühendis mektebi mezunu olanların evrakı müsbiteleriyle birlikte Ankara'da ölçüler ve ayar müdürlüğüne müracaatları. (4701) 8368

Demiryolları

Umumî idare binası inşaalı

D. D. Yolları Satın Alma Komisyonundan :

Ankara istasyonunda yapılacak devlet demiryolları umumî idare binası inşaatı yeniden kapalı zarf usuliyle ve vahidi fiat üzerinden eksiltmeye konmuştur.

1 — Bu inşaatın muhammen bedeli (1 000 000) liradır.

2 — İstekliler bu işe ait şartname ve sair evrakı devlet demiryollarının Ankara ve Sirkeci veznelerinden (50) lira mukabilinde alabilirler.

3 — Eksiltme 16.11.938 tarihinde çarşamba günü saat 15 de Ankarada D. D. yolları yol dairesinde toplanacak merkez birinci komisyonunca yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin teklif mektubu ile birlikte aşağıda yazılı teminat vesaiki aynı gün saat 14 e kadar komisyon reisliğine tevdi etmiş olmaları lâzımdır.

a) 2490 sayılı kanun ahkâmına uygun 43750 liralık muvakkat teminat,

b) Bu kanunun tayin ettiği vesikalar,

c) Bu gibi inşaat işlerinden en az 400 000 lira kıymetinde bir inşaatı muvaffakiyetle başarmış olduğuna dair vesika,

d) Nafıa vekâletinden musaddak ehliyet vesikası.

Ehliyet vesikası için vakit zayı etmeden tahriren nafıa vekâletine müracaat olunması. (4607) 8185

Pencere demiri yaptırılacak

D. D. Yolları Satın Alma Komisyonundan :

Muhammen bedeli 2500 lira olan Ankara garı gazino binası üst katında yaptırılacak pencere demirlerinin imâl ve yerlerine vazı işi açık eksiltmeye çıkarılmıştır.

İhale 22. 11. 938 tarihine müsadif salı günü saat 11 de Ankara'da ikinci işeletme satın alma komisyonunda yapılacaktır.

İsteklilerin kanunun tayin ettiği vesikalarını hamilen 187,5 liralık muvakkat teminat makbuzlariyle birlikte muayyen gün ve saate kadar komisyona müracaatları lâzımdır. Bu baptaki şartname ve resimler ikinci işletme kaleminde görülebilir.

(4695) 8364

Orman Koruma

2 Muhasip alınacak

Orman U... Müdürlüğünden :

Umum müdürlüğe bağlı Devlet orman işletmeleri revirlerinde istihdam edilmek üzere 150 lira ücretli 2 muhasip alınacaktır. Şartlar şunlardır:

1) Memurin kanununun dördüncü mddesi şartlarını haiz olmak,

2) Yüksek ticaret mektebinden mezun bulunmak,

3) Umumî muhasebeye ve sanayî muhasebesiyle devlet muhasebesine vakıf bulunmak,

A - Bu muhasiplikler için 21 ikinci teşrin 1938 pazartesi günü saat iki buçukta Ankara ve İstanbul'da talipler arasında müsabaka imtihanı açılacaktır.

B - Yukarıdaki şartları haiz olup da imtihanda müsavi not kazananlardan, müesseselerde çalışmış ve tecrübe görmüş bulunanlar tercih edilecektir.

C - Müsabaka sonunda vazifeye alınacak muhasibe aylığından başka ayrıca ayda 15 lira mesken kira bedeli verilecektir. Şu kadar ki kendine umum müdürlükçe mahallerinde ikametgâh gösterildiği zaman bu bedel verilmiyecektir.

D - Muhasipler kıdem kazandıkça, çalışma vaziyetleri ve kabiliyetleri de nazarı dikkate alınarak Devlet memurları hakkındaki mevzuatın tesbit ettiği müddetlere kıyasen terfi ettirilecek ve Umum müdürlükçe tayin ve Ziraat vekâletince tasdi kolunacak miktar üzerinden maaşları artırılacaktır.

E - Talip olanların aşağıdaki fıkrada yazılı evrakla 18 ikinci teşrin 1938 cuma günü akşam saat 17 ye kadar Ankara'da umum müdürlüğe ve İstanbulda vilâyet binası içinde İstanbul orman işleri çevirge müdürlüğüne müracaatları lâzımdır.

F - Müracaat edenlerin ibraz edecekleri vesaik şunlardır:

1) Hüviyet cüzdanı.

2) Orta ve yüksek tahsil diplomaları,

3) En son ikamet ettiği yerde mahallî zabıtasından alacağı iyi hal ve tezkiye varakası,

4) Tam teşekküllü resmî bir hastaneden alacağı umumî sıhat raporu.

5) Halen çalıştığı ve evelce çalışmış bulunduğu müessese veya resmî bir daire varsa buralardan alacağı durum vesikası ve bonservis,

6) Kendilerini tezkiye edebilecek tanınmış zatların sarih adreslerini gsterir muhtıra,

7) Gelirlerini ve en son kazanç miktarını (irat veya maaş olarak) gösterir bir not varakası. (4689) 8361

Ankara Levazım Amirliği

Odun alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Tümenin Edremit'teki birliklerinin ihtiyacı olan 1000 ton odun kapalı zarfla alınacaktır.

Tahmin edilen bedeli 8000 liradır.

Eksiltmesi 10.11.1938 perşembe günü saat 15 dedir. Teminatı 600 liradır. Evsafını ve şartlarını görmek istiyenler Edremit Tüm. Sa. Al. Ko. da hergün ve eksiltmesine iştirâk edecek taliplerin teminat mektuplariyle teklif mektuplarını muayyen saatten bir saat evel Edremit tüm. Sa. Al. Ko. na vermeleri ilân olunur. (4497) 7937

Yulaf alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Tümen birliklerinin senelik ihtiyacının 400 ton yulaf kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. İhalesi 7. 2. inci teş. 938 pazartesi günü saat 11 de yapılacaktır. Yulaf umum tahmin tutarı 18000 lira olup muvakkat teminatı 1350 liradır. Şartnamesi hergün komisyonda görülebilir. İsteklilerin bildirilen ihale gününe saatinden bir saat evel teklif ve teminat mektuplarını makbuz hazırlığı İzmir Bornova askerî satın alma komisyonuna verilmesi ilân olunur. (4498) 7938

Sığır eti alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Sıvastaki birliklerin ihtiyacı için 110000 kilo sığır eti kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Bedeli 23100 lira ve muvakkat teminatı 1732 lira 50 kuruştur.

3 — 10. 2. teş. 1938 perşembe günü saat 15 de Sıvasta tümen satınalma komisyonunda ihale edilecektir.

4 — Şartnamesi hergün komisyonda görülebilir.

5 — Eksiltmeye girmek istiyenler kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesika ve ilk teminat makbuzlarını ve teklif mektuplarını havi zarfı kanunun 32 ve 33 üncü maddelerindeki sarahat dairesinde hazırlıyarak ihale günü saat 14 de kadar komisyona vermiş bulunmalıdırlar. (4499) 7939

Sığır eti alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Eskişehir birliklerinin ihtiyacı için 100000 kilo sığır eti kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — İhalesi 10.11.1938 pazartesi günü saat 16 da Eskişehir levazım âmirliğinde satınalma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnamesi komisyonda görülebilir.

4 — Muhammen bedeli 24000 liradır. Muvakkat teminatı 1800 liradır.

5 — İsteklilerin ticaret odasına kayıtlı olduklarına dair vesikalarile birlikte teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat eveline kadar komisyona verilmesi (4500) 7940

Ekmeklik un alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — İğdirdeki birliklerin yıllık ihtiyaçları için 300 ton ekmeklik un kapalı zarfla eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Tahmin edilen bedeli 51000 lira ve ilk teminatı 3800 liradır.

3 — Eksiltmesi 7.11.1938 pazartesi günü saat 10 da Karaköse'de satınalma komisyonunda yapılacaktır.

4 — Teklif mektupları saat 9 da kabul edilecektir.

5 — Evsaf ve şartları komisyonda 255 kuruş mukabilinde alınabilir.

6 — İsteklilerin Karaköse'de belli gün ve saatte komisyona müracaatları (4516) 7941

Ekmeklik un alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Sürbahandaki kıtaların yıllık ihtiyaçları için 300 ton ekmeklik un kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

2 — Tahmin edilen bedeli 51000 lira, ilk teminatı 3800 liradır.

3 — Eksiltmesi 7.11.1938 pazartesi saat 11 de Karaköse'de satınalma komisyonunda yapılacaktır.

4 — Evsaf ve şartnameleri komisyon'da 255 kuruş mukabilinde alınabilir. Teklif mektupları saat 10 a kadar kabul edilir.

5 — İsteklilerin belli gün ve saatte komisyona kanunî vesikalariyle birlikte müracaatları. (4511) 7942

Arpa ve ot alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Karakösenin 840.000 kilo arpasiyle 660.000 kilo otuna teklif edilen fiyatlar pahalı görüldüğünden bir ay içinde pazarlıkla alınacaktır. İsteklilerin eski şart ve vasıfları dahilinde pazarlık için Karaköse satın alma komisyonuna müracaatları ilân olunur. (4550) 8086

Kuru ot alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan:

1 — İstanbul komutanlığına bağlı birlikler hayvanatı için 844000 kilo kuru ot satın alınacağından kapalı zarfla ihalesi 18/2. ci teşrin/938 cuma günü saat 15 te yapılacaktır. Muhammen kıymeti 24898 liradır. İlk teminatı 1868 liradır. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin ilk teminat makbuzu veya mektuplariyle 2490 sayılı kanunun 2 veya 3. cü maddelerinde yazılı vesikalariyle beraber ihale günü ve ihale saatinden en az bir saat evveline kadar teklif mektuplarını Fındıklı'da komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (4609) 8171

Saman alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan:

1 — İstanbul komutanlığına bağlı birlikler hayvanatı için 496000 kilo saman satın alınacağından kapalı zarfla ihalesi 18-11-938 cuma günü saat şi otuzda yapılacaktır. Muhammen kıymeti 10160 liradır. İlk teminatı 837 liradır. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin teminat makbuzu veya mektuplariyle 2490 sayılı kanunun 2 ve 3. cü maddelerinde yazılı vesikalariyle beraber ihale günü ihale saatinden en az saat evveline kadar teklif mektuplarını Fındıklı'da komutanlık satınalma komisyonuna vermeleri. (4610) 817

Un alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Karaköse'deki birliklerin yılık ihtiyacı olan 200 ton una günün teklif edilen fiyat pahalı görüldüğünden yeniden münakasaya çıkarılmıştır.

2 — Tahmin bedeli 30000 lira teminatı 2250 lira.

3 — İhalesi 22. 11. 938 salı günü saat 11 de Karaköse'de satın alma komisyonunda yapılacaktır. Teklif mektuplarının ihaleden bir saat evelkadar teslim edilmesi şarttır. Şartname ve evsafı 150 kuruş mukabilinde komisyonda görülebilir.

4 — İsteklilerin gününde Karaköse satın alma komisyonuna müracaatları ilân olunur. (4705) 83

Sade yağı alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Mikdarı Kilo	Cinsi	Tahmin bedeli Lira kuruş	İlk teminatı Lira kuruş
15000	Sade yağ	14250 00	1068 75

1 — Tümenin Hozat'taki birlikleri için mikdarı, cinsi, tahmin bedeli ilk teminatı yukarda yazılı 15000 kilo sadeyağı Elazığ tüm satınalma komisyonunca 10-11-938 pazartesi günü saat 11 de kapalı zarf eksiltmesiyle alınacaktır.

2 — Şartnamesi salı, perşembe ve cumartesi günleri mesai dahilinde geçen komisyonda görülebilecektir.

3 — İsteklilerin eksiltme günü saat 10 a kadar kanun ve şartnamesi hazırlıyacakları teklif mektuplarını makbuz mukabilinde komisyona vermeleri ve kendilerinin de mezkûr gün ve saatinde komisyona müracaatları

(4410) 7928

Kuru ot alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Mikdarı Kilo	Cinsi	Tahmin bedeli Lira kuruş	İlk teminatı Lira kuruş
660,000	Kuru ot	39600 00	2970 00

1 — Tümenin Elazığdaki birlikleri hayvanatının ihtiyacı için mikdarı cinsi, tahmin bedeli ve ilk teminatı yukarda yazılı 660.000 kilo kuru ot Elazığ satınalma Komisyonunda 11.11.938 ... günü saat 10 da kapalı zarf eksiltmesiyle alınacaktır.

2 — Şartnamesi salı, perşembe ve cumartesi günleri mesai dahilinde geçen komisyonda görülebilecektir.

3 — İsteklilerin eksiltme günü saat 9 a kadar kanun ve şartnamesi hazırlıyacakları teklif mektuplarını makbuz mukabilinde komisyona vermeleri ve kendilerinin de mezkûr gün ve saatinde komisyona müracaatları

(4476) 7931

Yulaf alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Mikdarı Kilo	Cinsi	Tahmin bedeli Lira kuruş	İlk teminatı Lira kuruş
110,000	Yulaf	6600 00	495 00

1 — Tümenin Elazığ'daki birlikleri hayvanatının ihtiyacı için mikdarı cinsi, tahmin bedeli ve ilk teminatı yukarda yazılı 110.000 kilo yulaf Elazığ satınalma komisyonunda 11-11-938 çarşamba günü saat 10 da kapalı zarf eksiltmesile alınacaktır.

2 — Şartnamesi salı perşembe ve cumartesi günleri mesai dahilinde geçen komisyonda görülebilecektir.

3 — İsteklilerin eksiltme günü saat 9 a kadar kanun ve şartnamesi hazırlıyacakları teklif mektuplarını makbuz mukabilinde komisyona vermeleri ve kendilerinin de mezkûr gün ve saatinde komisyona müracaatları

(4477) 7932

Arpa alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Mikdarı Kilo	Cinsi	Tahmin bedeli Lira kuruş	İlk teminatı Lira kuruş
825000	Arpa	49500 00	3712 00

1 — Elazığ birliklerinin hayvanat ihtiyacı için mikdarı, cinsi, tahmin bedeli ve ilk teminatı yukarda yazılı 825.000 kilo arpa Elazığ satınalma komisyonunca 11-11-938 çarşamba günü saat 11 de kapalı zarf eksiltmesiyle alınacaktır.

2 — Şartnamesi salı, perşembe ve cumartesi günleri mesai dahilinde geçen komisyonda görülebilecektir.

3 — İsteklilerin eksiltme günü saat 10 na kadar kanun ve şartnamesi hazırlıyacakları teklif mektuplarını makbuz mukabilinde komisyona vermeleri ve kendilerinin de mezkûr gün ve saatinde komisyona müracaatları

(4479) 7934

4 Kalem yiyecek alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan:

1 — Malatya garnioznunda bulunan birliklerin ihtiyacı için satın alınacak aşağıda cins ve miktarı gösterilen iaşe maddelerinin kapalı zarf usulile münakasaları yapılacaktır. Erzakların hizalarında teminatı muvakkate mikdarları ve ihale günleri gösterilmiştir. Taliplerin ihale günü saatinde komutanlık binası içindeki alay satınalma komisyonuna müracaatları. Kapalı zarfların ihale günleri en geç saat 10 na kadar komisyonca kabul edileceği ve şartnamelerin her gün öğleden sonra komisyonda görüleceği ilân olunur.

Cinsi	Mikdarı	Muv. tem.	İhale günü	Saati
Un	689,000	8009 62	10-11-938	10,30
Arpa	720,000	2700 00	" " "	" "
Kuru ot	560,000	1995 00	" " "	" "
Sade yağ	26,000	1803 75	" " "	" "

8170

KÜÇÜK İLÂNLAR

Küçük ilân şartları

Dört satırlık küçük ilânlardan :

Bir defa için	30 Kuruş
İki defa için	50 Kuruş
Üç defa için	70 Kuruş
Dört defa için	80 Kuruş

Devamlı küçük ilânlardan her defası için 10 kuruş alınır. Meselâ on defa neşredilecek bir ilân için 140 kuruş alınacaktır. Bir kolaylık olmak üzere her satır, kelime aralarındaki boşluklar müstesna, 30 harf itibar edilmiştir. Bir küçük ilân 120 harften ibaret olmalıdır.

Dört satırdan fazla her satır için ayrıca on kuruş alınır.

Kiralık :

Kiralık apartıman — Yenişehir'de Atatür kbulvarında Tuna Ap. Kalori - ferli daireler Resmî dairelere de elverişlidir. 8048

Kiralık — Bahçeli evler kooperatifi mahallesinde 123 No. beş odalı iki kat müstakil B. 4 tipi ev kiralıktır. Merkez Bankasında R. Bolevin'e müracaat. 8050

Yeni kaloriferli apartıman — 5 oda ayrıca hizmetçi, sandık odaları geniş hol, ofis 15. II. teşrinden kiralıktır. Yenişehir İzmir Cad No. 10 8057

Kiralık — Kocatepe'de Meteoroloji karşısında yeni yapılan Uraz apartımanında 5 odalı, kaloriferli, sıcak su - lu ve her türlü konforu haiz kiralık daireler vardır Telefon 3223 e müra - caat. 8080

Kiralık — Yenişehir Meşrutiyet caddesi Türe sokak No. 6 da 3 oda 1 hol. 50 lira. Çatı katında ev sahibine müracaat 8157

Kiralık apartıman — Kaloriferli 6 oda muşambalı Çankaya caddesi No. 49 görmek için ikinci kata, görüşmek için şekerci Hacı Bekir'e müracaat Tel: 3050 8190

Kiralık daire — Ferah, taksimatı modern 5 oda, bir hol. Havagazı, banyo, alaturka, alafranga 2 hela. 2 bal - kon biri arkada oda kadar geniş, mu - hafazalı, mükemmel nezaretli. Zarif cephe, bahçe. Altında bakkal. Bakanlıkların, asfaltın yanı başı. Yenişehir. Demirtepe, sefaret karşısı Akbay s. 9 8191

Kiralık oda — Bir bayan için 2 bayandan mürekkep aile yanında güzel manzaralı. Yenişehir Selânik caddesi No. 40 da 3 cü kat. 8202

Kiralık oda — Sıhiye Vekâleti karşısında Çağatay sokaktan Arman 1/A apartımanda elektrik, banyo, mesai harici kapıcıya dahili içindekilere. 8205

Kiralık — Meşrutiyet ve Selânik caddelerinin birleştiği köşede Ergene apartımanı. 6 odalı geniş daire. Daimî sıcak su. Kapıcıya veya Tel: 3114 e 8214

Kiralık — Demirtepe'de Havuzbaşına 5 dakikada mobilyalı bir oda. Postane cad. No. 53 de üçüncü kat daire 5 akşam 7-8 arası müracaat. 8224

Kiralık Ev — Yenişehir'in mutenâ yerinde İsmet İnönü ve Kâzım Özalp asfalt caddelerinin birleştiği noktada 7 oda mutfak banyolu kaloriferden başka her türlü konforlu ev hemen kiralıktır. 1162 numaraya telefonla müracaat. 8246

Kiralık — Kooperatif arkası Yusuf Esendemir apartmanı 1 No:lu daire - de 1 oda kiralıktır. Öğleden sonra i - çindekilere müracaat. 8251

Kiralık — Havuzbaşı Karanfil so - kak Adalar apartman 2-3-4-5 odalı ve konforlu daireler. Kapıcıya müracaat. 8267

Kiralık — Orta Ayrancı'da Harbiye okulu karşısında bakanlıklara yakın içecek suyu bulunan havadar bir bağ ve evi kiralıktır. Ulus Basımevinde mücellit Şinasi Özbeğe müracaat. 8269

Kiralık daire — 4 geniş oda, kiler. banyo, alaturka ve alafranga hela konforlu. Yenişehir Yüksel cad. No. 14 Berker Ap. üst kata müracaat. Tl: 3583 8279

Kiralık oda — Mobilyasız güzel güneşli bir oda kiralıktır. İtfaiye meydanı İhsanbey apartımanı ikinci kat 5 numaraya müracaat. 8280

Kiralık müstakil odalar — Yenişehirin en güzel yerinde Emniyet âbidesi yanında bahçeli ve güzel manzaralı. Çok müsait kiralar. Selânik cad. No 16 8281

Kiralık daire — Yenişehir Selânik caddesi 1-2 No. lu Kuğu apartımanında. Aynı apartımanın 7 numaralı dai - resine müracaat edilmesi. 8282

Kiralık 2 daire — Yenişehir Yüksel cad. Ataç sokak Özenç apartımanı dükkânlar üstünde 3 ve 4 oda hol ve banyolu daireler. Tel: 3319 8283

Kiralık — Yenişehir Yüksel caddesinde 7 No. lu evin üst katı 5 oda, bütün konforlu. Alt kattakilere sorulması. 8300

Kiralık — Yenişehir'de Menekşe sokağında 12 numaralı apartımanda ha - va, ziya ve nezareti bol, geniş daireler ehven bedelle. 8309

Kiralık — Yenişehir Orduevi arkası Arman sokak Turan apartıman 4 oda, 1 hol, konforlu muntazam bir dai - re derhal kiralıktır. Aynı apartıman No. 6 ya müracaat Tl: 1252 8314

Kiralık oda — Karaoğlan Merkez apartımanı. Hizmetçi, merkezî teshin, radyo var. Apartıman önündeki gaze - teciden sual. Telefon 2828 İsmail Hakkı. 8316

Kiralık daire — 3 oda, bir hol, kiralıktır. Sıhiye Vekâleti karşısın - da Arman sokak. AKBA'da Adil Tel: 3377 8317

Kiralık — Sıhiye Vekâleti karşısında Bomonti'ye giden sokaklardan İlkız sokağında Dr. Feyzi apartımanında kaloriferli 5 odalık daireler Tel: 1764 8318

Kiralık — Cebeci'de Yenidoğan sineması yanında No. 5 evde üst katta dört oda bir hol. Müracaat alttaki - lere. Tel: 2650 8340

Kiralık — Yenişehir'de Bakanlık - lar karşısında Konur sokağında No. 9 bir daire dört oda, iki hol, müracaat telefonu No. 2368. 8341

Kiralık — Havuzbaşı civarında çok ucuz dört odalı konforlu mükemmel bir ev acele kiralıktır. Demirtepe Fevzi Çakmak sokak No. 7 ye müracaat. 8343

Kiralık — Yenişehir Tuna caddesi Yiğitkoşun sokak 5 numarada 4 oda bir hol, banyo ve mutfak: Müstakil iki daire. Tuna caddesi 40 numaraya müracaat. 8344

Kiralık oda — Mobilyalı ve konforlu bir oda kiralıktır. Müdafaai hukuk caddesi Kanber apartımanı No. 3 (çocuksuz aile için) 8376

Kiralık apartıman — 4 büyük oda otomatlı banyo dairesi mutbak v. s. kirası 60 lira Demirtepe köprüsünü geçince sağda No. 15 Nebiye apartımanı. 8377

5 odalı daire — Bahçe içi yeni, muşambalı ve yeni tekmil konforlu Y. şehir Kâzım Özalp cad. Onovluk sokak 8 Behiç Tümer Tl: 2612. 2-5 arası gezilir. 8378

Kiralık — Üç büyük oda, bir hol, kalorifersiz, diğer konforu tamam - Halkevi karşısında, kahve yanındaki 95 Nr. lı apartıman - kapıcıya veya 3993 telefona müracaat. 8379

Satılık :

Satılık — Bahçeli evlerden asfalta en yakın yerlerde muhtelif tiplerde uygun fiat. H. Dilman. Koç apartımanı No: 4 Tl: 2181 8163

Satılık — Yenişehir'de jandarma mektebi civarında istasyon arkalarında ve Ankara'nın her tarafında inşaata elverişli arsalar, tel: 2406 Neşet Şeren. 8176

Satılık — Ankara'nın her tarafında irat getirir beton ahşap ev ve apartımanlar ve bahçeli evler yapı kooperatifi hisseleri. Tel: 2406 Neşet Şeren 8177

Satılık — Ankara'nın her tarafında apartıman ev arsa almak ve satmak istiyenlere tavassut. Tel: 2406 Neşet Şeren 8178

Acele satılık arsa — İstasyon arkasında 593 M. Maltepe'de 644 M arsa acele ve uygun fiyatla satılıktır Tl: 1538 Hayri Alıcıoğlu. 8187

Kelepir Apartıman — İsmetpaşa mahallesinde bol güneşli üç daireli kârgir büyük bahçeli. H. Dilman Koç Ap. Tl:2181 8208

Satılık arsalar — Maltepe istasyon jandarma okul civarı Cebeci Karanfil sokak blok ve serbest. H. Dilman Koç Ap. 4 Tl: 2181 8209

Satılık Arsa — Çankaya caddesinde yeni yapılacak B. M. M. ne gidecek 50 metroluk caddenin karşısında köşe başı. Tel: 2884 8268

Acele satılık ev — Yenişehir Cümhuriyet mahallesi eski İnkılâp, yeni Kalık sokağı 3 No. lu 965 metre murabbaı arsa üzerine inşa edilmiş 4 odalı ev arsa fiyatına satılıktır. Diyanet işlerinde levazım müdürü Bay Ziya'ya müracaat. 8298

Satılık piyano — Belçika markalı az kullanılmış bir piyano ucuz satılıktır. Kooperatif arkası meçhul asker sokak Kurşuncu apartıman No. 4 de müracaat. 8342

Satılık — Kabili nakil garaj. Tahtadan (Lift den yapılmış) Yenişehir Ataç sokak No. 24 de müracaat. 8345

Satılık arsa — Bakanlıklar karşısında Karanfil sokağında 750 metre murabbaı yeri çok güzel bir arsa ucuz fiatla satılıktır. Telefon: 2858 e müracaat. 8374

İş verenler :

Aranıyor — Orta mektep mezunu askerliğini yapmış bir gence ve gayet seri yazan bir daktiloya ihtiyaç vardır. Telefon: 1152 8243

Aranıyor — Kasyerlik yapacak daktilo bilir bir bayana ve lisan bilir bir muhasebeciye ihtiyaç vardır. Haraççı Kardeşler. 8284

İş arıyanlar :

Mühendis — Diplomalı (Su, yol, demiryol, köprü inşaatı) için iş aramaktadır. Mühendis W. D. Ankara Yenişehir Birlik oteli 8160

Tecrübeli bir banka muhasibi — Akşamları bir tüccar yanında veya hususî bir müessesenin muhasebesini tutmak istiyor Ulusta (A. K) rumuzuna müracaat. 8180

İş arıyor — Almanya'da lise tahsili görmüş, muhabere ve tercümeye muktedir bir türk genci günde 3 saat veya daimî olarak iş aramaktadır. Ulus'ta H. M. mektupla müracaat, 8299

Hususî dersler — Budapeşte'den mezun diplomalı profesör bir bayan Kültür fizik jimnastik, modern ve ritmik dans dersleri veriyor. Posta kutusu 1046 8301

Kurslar :

Daktilo kursu — 52 inci devresine teşrinisaninin ilk haftasında başlıyacaktır. 2 ayda diploma verilir. Kooperatif üstünde Tel: 3714 8167

Aranıyor :

Aranıyor — 2 bayan Taşhan, Sıhiye bakanlığı ve Havuzbaşı semtlerinde banyo ve konforlu boş bir oda aramaktadırlar. Ulus'ta R. A. rumuzuna mektupla müracaat. 8206

Garaj aranıyor — Hususî spor Fort otomobili için tenviratı ve suyu bulunması lâzımdır. Ulus'ta H. H. rumuzuna mektupla müracaat. 8249

Vilâyetler

İdare binası inşası

Kars İnhisarlar Müstakil Müdürlüğünden:

1 — Şartname ve projesi mucibince Karsta yaptırılacak idare bina inşaatı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Keşif bedeli 40237 lira 20 kuruş muvakkat teminat 3017 lira 79 kuruştur.

3 — Eksiltme 15-11-938 salı günü saat 14 de Kars İnhisarlar Müstakil Müdürlüğünde yapılacaktır.

4 — Şartnamesi ve projeleri 201 kuruş bedelle Kars İnhisarlar idaresiyle İstanbul, Ankara Başmüdürlüklerinden alınabilir.

5 — Eksiltmeye iştirâk etmek istiyenlerin Nafıa Vekâletinin 12-8-938 ve 67 numaralı tamimi mucibince ehliyet vesikasını haiz bulunması lâzımdır.

6 — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaikile Nafıa Vekâletinden alınacak ehliyet vesikasını yüzde yedi buçuk güvenme parasını ve yahut teminat mektubu ihtiva edecek kapalı zarfların eksiltme günü en geç saat 13 e kadar Kars İnhisarlar Müstakil Müdürlüğüne makbuz mukabilinde verilmiş olması ve posta ile gönderilecek mektupların da bu saatte komisyonda bulundurulması lâzımdır.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (4628) 8200

Şose tamiri

Çanakkale Encümeni Daimîsinden :

1 — Eksiltmeye konulan iş: Gelibolu - Keşan yolunun 12+000—48+040 kilometreleri arasında üç parçadan müteşekkil ve 7349 metre tulünde şose tamiratı esasiyesidir. Keşif bedeli 20069 lira 6 kuruştur.

2 — Bu işe ait şartnameler ve evrak şunlardır:

A - Eksiltme şartnamesi

B - Mukavele projesi

C - Bayındırlık işleri genel şartnamesi,

D - Tesviyei turabiye, şose ve kârgir inşaata ait fennî şartname,

E - Hususî şartname

F - Keşif cetveli metraj cetveli fiat bordrosu

G - Malzeme grafiği

İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı Çanakkale Nafıa müdürlüğünde bedelsiz olarak görebilirler.

3 — İhale 21.11.1938 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 de Vilâyet makamında toplanacak daimî encümende yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 1505 lira 18 kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve ihale gününden 8 gün eveline kadar vilâyet makamına müracaatla alacakları ehliyeti fenniye vesikasını ibraz etmeleri ve 938 yılına ait ticaret odası vesikasını ibraz etmeleri lâzımdır.

6 — İnşaat müddeti mukavele tarihinden itibaren on aydır.

7 — Teklif mektuplarının yukarıda yazılı gün ve saatten bir saat eveline kadar makbuz mukabilinde daimî encümene verilmesi lâzımdır. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet saat 14 de kadar gelmiş olmaları lâzımdır. Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (8034-4641) 8231

Şose yaptırılacak

Çanakkale Encümeni Daimîsinden :

1 — Eksiltmeye konulan iş: Gelibolu - Eceabat yolunun 0000 — 4232 kilometreleri arasında 4209 metre tulünnde şose inşaatı keşif bedeli 12586 lira 68 kuruştur.

2 — Bu işe ait şartnameler ve evrak şunlardır:

A - Eksiltme şartnamesi

B - Mukavele projesi

C - Bayındırlık işleri genel şartnamesi,

D - Tesvîyei turabiye, şose ve kârgir inşaata dair fennî şartname,

E - Hususî şartname

F - Keşif cetveli metraj cetveli fiat bordrosu

G - Malzeme grafiği

İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı Çanakkale Nafıa müdürlüğünde bedelsiz olarak görebilirler.

3 — İhale 21.11.1938 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 de Vilâyet makamında toplanacak daimî encümende yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 944 liralık muvakkat temina vermeleri ve ihale gününden nihayet 8 gün eveline kadar vilâyet makamına müracaatla alacakları ehliyeti fenniye vesikasını ibraz etmeleri ve 938 yılına ait ticaret odası vesikasını ibraz etmeleri lâzımdır.

6 — İnşaat müddeti mukavele tarihinden itibaren on aydır.

7 — Teklif mektuplarının yukarıda yazılı gün ve saatten bir saat eveline kadar makbuz mukabilinde daimî encümene verilmesi lâzımdır. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet saat 14 de kadar gelmiş olmaları lâzımdır. Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (8035-4642) 8232

Açık eksiltme ilânı

Antalya P. T. T. Müdürlüğünden:

Antalya P.T.T. binasında yapılacak tamirat ve inşaat işi 31. 10. 938 de açık eksiltmeye çıkarılmıştır.

Bedeli keşif 7000 lira, muvakkat teminatı 525 lira olup eksiltme 18.11.38 cuma günü saat 15 de P.T.T. binasında yapılacaktır.

İsteklilerin şartname ve teferruatını P.T.T. ve nafıa müdürlüklerinde görebilir ve suretlerini alabilirler.

İsteklilerin ihale tarihinden sekiz gün evvel nafıa müdürlüğünde ehliyet vesikası almaları ticaret odasında kayıtlı olmaları ve teminatlarını vermeleri. (8089/4679) 8358

Kalörifer tesisatı

Tunceli Nafıa Müdürlüğünden :

1 — Eksiltmeye konulan iş: (Elâzığ'da dördüncü umumî müfettişlik binası kalorifer tesisatı inşaatıdır. Bu işin keşif bedeli 19079.05 liradır.

2 — Bu işe ait şartname ve evrak şunlardır.

A - Eksiltme şartnamesi,

B - Mukavele projesi,

C - Bayındırlık işleri genel şartnamesi,

D - Sıcak sulu ve buharlı kalorifer tesisatı için umumî ve fennî şartname

E - Keşif cetveli.

F - Proje.

J - İstiyenler bu şartnameyi ve evrakı Tunceli Nafıa müdürlüğünde bedelsiz olarak görebilirler.

3 — Eksiltme 21.11.1938 pazartesi günü saat 15 de Elâzığ'da Tunceli Nafıa müdürlüğü binasında yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usuliyle olacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 1430.93 lira muvakkat teminat vermesi ve aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermesi lâzımdır.

İhaleden en az 8 gün evel Tunceli vilâyetine müracaat ederek bu işe girebilmeleri için ehliyet vesikası, ticaret ve sanayi odasından alınmış sicil vesikası.

6 — Teklifler yukarıda 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat eveline kadar Tunceli Nafıa dairesindeki eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (4690) 8362

Kalörifer tesisatı ve saire inşaatı

Edirne Nafıa Müdürlüğünden:

1 — Kapalı zarf usuliyle eksiltmeye çıkarıldığı halde talip zuhur etmiyen ve bedeli keşfi 16473 lira 55 kuruş bulunan Trakya umumî müfettişlik dairesinin buharlı kalörifer tesisatı ile binada yapılacak bazı tadilât ve inşaat işleri tekrar 20 gün müddetle eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Eksiltme şartnamesi mukavele projesi hususî ve fennî şartname keşif evrakı ve projeler Ankara'da yapı işleri umum müdürlüğünde Edirnede nafıa müdürlüğünde grülebilir.

3 — Bu işin ihalesi 22 ikinci teşrin salı günü saat 15 te Edirne nafıa müdürlüğü odasındaki komisyonda yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girmek için 1236 liralık teminat vermek ve aşağıdaki vesaiki haiz bulunmak lâzımdır.

A - 938 senesine ait ticaret odası kâğıdı.

B - İsteklilerin 17 ikinci teşrin tarihine kadar kalörifer işleri yaptığına dair vesika ve diğer kâğıtlarını Edirne vilâyetine göndererek bu işe girmek için alacakları ehliyet vesikası 2490 sayılı kanuna göre hazırlanmış teklif mektuplarının mezkûr günde saat 14 e kadar komisyon başkanlığına verilmesi veya gönderilmesi lâzımdır. Postada gecikmiş mektuplar kabul edilmez. (8152-4697) 8366

Matbacılara

İstanbul Orman Başmudürlüğünden :

1 — Orman umum müdürlüğü hesabına malzemesi İstanbul Orman çevirge müdürlüğü tarafından verilmek şartiyle nümune ve şartnamesi veçhile 4865 lira bedeli muhammen ile 80 kalem evrakı matbuanın tab ve teclidi açık münakasaya konulmuştur.

2 — Şartname ve nümuneleri bedelsiz olarak İstanbul orman çevirge müdürlüğünde görülebilir. Yapılacak işler çevirge müdürlüğünde mevcut nümunelere göredir.

3 — Eksiltme 2 inci teşrin 18 inci cuma günü saat 15 de icra edilecektir.

4 — Muvakkat teminat 364 lira, 88 kuruştur. Teminatlar İstanbul Orman mesul muhasipliğinden alınacak makbuz ile Ziraat bankasına yatırılacaktır.

5 — Eksiltmeye gireceklerin şimdiye kadar beş bin liralık bu gibi işleri yapmış olmaları ve ehliyetleriyle birlikte belli gün ve saatte sözü geçen komisyona gelmeleri. (8157-4698) 8367

Ankara Valiliği

Hipodrom'da inşaat

Ankara Vâliliğinden :

Şehir hipodromunda 20 adet satış ve 20 adet tediye gişesiyle 4 büfe inşası; 7. 11. 938 pazartesi günü saat 15 de vilâyet binası dahilinde vilâyet encümeninde ihalesi yapılmak üzere açık eksiltmeye konulmuştur.

Keşif bedeli 6924 lira 78 kuruştan ibarettir.

Muvakkat teminatı 519 lira 37 kuruştur. İsteklilerin ticaret odası vesikası, teminat mektup veya makbuzu ile; ihale tarihinden en az sekiz gün evel vilâyet makamına müracaatla alacakları ehliyet vesikasiyle birlikte yukarıda sözü geçen gün ve saatte vilâyet encümenine müracaatları. (Ehliyet vesikası için ihale tarihinden sekiz gün evelden sonra vaki olan müracaatlar nazarı itibare alınmıyacak ve bu gibi istekliler eksiltmeğe giremiyeceklerdir.) Buna ait keşif evrakı ve şartname nafıa müdürlüğünde görülebilir. (4394) 7794

Baraka yaptırılacak

Ankara Valiliğinden :

Keşif bedeli 1095 lira 86 kuruştan ibaret bulunan Ankara - İstanbul yolunun 45 inci kilometresinde Ayaş beli nam mevkiinde yapılacak olan baraka inşaatı 7.11.1938 G. saat 15 de daimî encümence ihalesi yapılmak üzere açık eksiltmeye konulmuştur.

Muvakkat teminatı 82 lira 20 kuruştur.

İstekliler teminat mektubu veya makbuzu ve ticaret odası vesikasiyle birlikte sözü geçen gün ve saatte daimî encümene gelmeleri.

Bu işe ait keşif ve şartnameyi hergün Nafıa müdürlüğünde görebilirler. (4491) 7907

İnşaat yaptırılacak

Ankara Valiliğinden :

1 — Keşif bedeli (9866) lira (62) kuruştan ibaret bulunan Yenişehir'de hususî idareye ait binada ilâveten yapılacak inşaat işleri 7.11.1938 pazartesi günü saat 15 de ihalesi yapılmak üzere açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin (740) liralık muvakkat teminat vermesi, ve eksiltmenin yapılacağı günden en a zsekiz gün evel ellerinde bulunan vesikalarla birlikte bir istida ile vilâyete müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve vesikayı ibraz etmeleri şarttır. Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmıyanlar eksiltmeye iştirâk edemezler.

3 — İsteklilerin ticaret odası vesikası, teminat mektup veya makbuzu ve ikinci maddede yazılı ehliyet vesikasiyle birlikte yukarıda yazılı gün ve saatte vilâyet encümenine müracaatları.

4 — Buna ait şartname ve keşif evrakı her gün Nafıa müdürlüğünde görülebilir. (4492) 7908

Yar öğretmen Ahmet hakkında

Ankara Valiliğinden:

Vilâyetimizin Ayaş kazası Güdül nahiyesi merkez okulu yar öğretmeni Ahmedin 8.9.938 tarihinden bugüne kadar vazifesine izinsiz ve mazeretsiz devam etmediği anlaşıldığından vilâyet kültür yasal komisyonunun 20. 10. 938 gün ve 296 sayılı kararıyle mumaileyh 8.9.938 gününden itibaren istifa etmiş sayılmıştır. Sarih adresi ve ikametgâhı malûm olmadığından tebliğ makamına kaim olmak üzere keyfiyet ilân olunur. (4645) 8264

Matbacılara

Ankara Valiliğinden :

1 — Sonbahar at yarışlarında kullanılmak üzere (21000) cilt bahsı müşterek bileti 15 gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Biletlerin muhammen bedeli (4200) lira muvakkat teminatı (315) liradır.

3 — İsteklilerin ihaleye iştirâk edebilmeleri için kanunun lüzum gösterdiği vesaikle beraber bu gibi işleri yaptığına dair vesika ibraz etmeleri lâzımdır.

4 — İhale 21. 11. 938 pazartesi günü saat 15 de vilâyet daimî encümeninde yapılacaktır.

Şartname her gün hususî muhasebe müdürlüğünde görülebilir. (4678) 8357

Askeri Fabrikalar

40 Ton mükelles soda alınacak

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satın Alma Komisyonundan :

Tahmin edilen bedeli (8200) lira olan 40 ton mükelles soda Askerî Fabrikalar umum müdürlüğü merkez satın alma komisyonunca 22. 11. 938 salı günü saat 11 de kapalı zarf ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir.

Taliplerin muvakkat teminat olan (615) lirayı havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 de kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2. ve 3. maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (4686) 8360

ASRI EVLİLER
Baş Rolde: Lucien Barroux

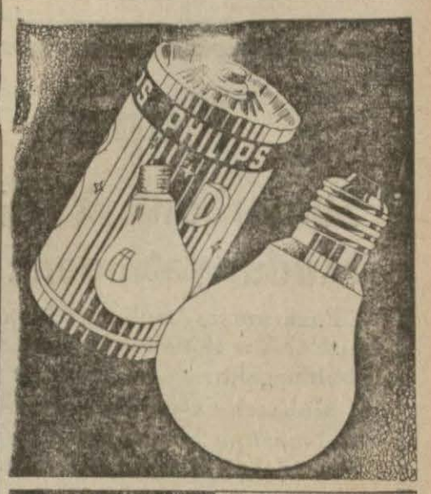

PHILIPS AMPULUNDAN
Daha iyisi yoktur
TÜRKİYE UMUM MÜMESSİLİ HELİOS MÜESSESATI İSTANBUL-BALATA VOYVODA CADDESİ

HASAN

Yavrularınızı Hasan özlü unları ile besleyiniz

Hasan unları yavrularınıza sıhat, neşe verir. Yavrularınızın neşesi evinizin, yuvanızın neşesini doğurur

En mükemmel çocuk gıdasıdır. 250 gramlık kutular 20, yarım kiloluk kutular 35 kuruştur. Toptancılara tenzilât. 8346

H. M. GHAZANFAR

TICARETHANESI
TESIS TARIHI 1860
Post Box No. 831, Tel Adresi: GHAZANFAR
BOMBAY

HİNDİSTANDA

Türk mallarının en büyük alıcısı ve her nevi Hind malı ihracatçısı
Referansları: Bombaydaki her hangi bir Banka ve Türkofis 862

Sivil elbise yaptırılacak

Emniyet Müdürlüğünden :

Cinsi	Takım	Muhammen bedeli Lira kuruş	Teminat Lira kuruş	İhale günü	Saat
Sivil elbise	185	22 00	306 00	28-11-938 pazartesi	günü 11

Yukarda yazılı elbise bir ay müddetle temdit edilerek pazarlık suretiyle ihalesi yapılacaktır. İsteklilerin gösterilen gün ve saatte Emniyet Müdürlüğünde toplanacak komisyona gelmeleri. (4548) 8061

Çankaya Eczanesine

Taze Balık yağı geldi. Şark malt hulâsasiyle çok kolay içilir. Y. Şehir Bakanlıklar karşısı Meşrutiyet caddesi. 8023

11 Kalem erzak alınacak

Hukuk Fakültesi Direktörlüğünden:

Cinsi	En çok	En az	Tahmini fiat	Muvakkat teminat
Ekmek	40000	50000	9,50	365,25
Limon	8000	10000	5	37,50
Pırasa	3500	4500	10	33,75
Lahna	1000	1500	7	7,88
Ayva	650	750	15	8,44
Havuç	200	250	15	28,13
Salamura yaprak	250	300	25	5,63
Maydanos	2000	2500	2	3,75
Elma	800	1000	25	18,75
Karnabahar	300	350	15	3,94
İspanak	4500	5000	15	56,25

Ankara Hukuk Fakültesi için Mayıs 939 nihayetine kadar alınacak olan yukarda miktarlariyle muhammen fiatları ve muvakkat teminatları yazılı 11 kalem erzak on gün müddetle münakasaya konmuştur. İsteklilerin 16-11-938 çarşamba günü saat 11 de müracaatları. (4703) 8369

Kömür cürufu devredilecek

Ankara elektrik T. A. Ş.

İnşaat işlerinde kullanılmıya müsait, vasatî olarak 1000 ton kadar kömür cürufu müsait şekilde isteklilere devredilecektir. Arzu edenlerin mübayaat şubemize müracaati rica olunur. 8372

Kapalı günler

Sümerbank Yerli Mallar Pazarı Müdüriyetinden :

Pazarımızın bankamız binasına nakli dolayısiyle satış kısımlarımız ikinciteşrin 7 pazartesi ve 8 salı günleri kapalı bulunacaktır.

Muhasebe kısmının pazartesi sabahından itibaren banka binasının birinci katındaki dairesinde muamelâta devam edeceğini sayın halkımıza arzederiz.

Telefon: Santral : 3437
Müdüriyet: 1618 8313

NEOKURİN

BAŞ AĞRISI GRİP NEZLE ROMATİZMAYA KARŞI

Grip Salgınlarında Fena havalarda soğuk günlerde Her sabah bir tek kaşe

NEOKÜRİN

almakla sıhatinizi sigorta etmiş olursunuz

NEOKÜRİN

Mideyi bozmaz ve kalbi yormaz.
Tek kaşe 6 kuruş
6 lık ambalâj 30 kuruş
Her eczanede bulunur. 8349

Teki 10, 3 lük 20, 6 lık 40 kuruştur.

Her eczanede bulunur 8348

PRAGDA

Bir Ecza ve Müstahzerat Fabrikasını temsil için

Bir mütehassıs aranıyor

Mufassal tekliflerin Almanca olarak şu adrese gönderilmesi:

"P. O. 1893" à Rudolf Mosse A - G,
Prague I. Tchecoslovaquie 8352

Birinci sınıf GÖZ mütehassısı

Dr. Sıtkı Fırat

Muayenehanesini SAMSUN dan ANKARA'ya nakletmiştir. Kabul saatleri:
9 - 12 - 13,5 - 19
Anafartalar Kınacı han karşısı Talas apartman. 7825

Kiralık

Yenişehir'de Memurlar Kooperatifi arkasındaki ev kiralıktır. Kooperatife müracaat edilmesi. 8250

Dr. Nejat Kulakçı

Harbiye hastanesi kulak, burun ve boğaz hastalıkları mütehassısı Paris kliniklerinde uzun müddet yaptığı tetkikten dönerek Atatürk Bulvarı Kızılay bitişiği Sönmez Ap. 5 No: de hastalarını kabule başlamıştır. 7838

Ankaranın

YENİ RADYO İSTASYONUNU

AGA

Baltic

1939 MODELİ

radyolarile dinleyiniz

Ankara umum satış yeri: Talât ve Hüseyin Orlaç Tüze caddesi No. 16 - Tel: 1226 8350

Fransızca bilen bir satış memuru aranıyor

Almanca da bilenler tercih edilir. AKBA'ya müracaat.
Tel: 3377 8204

Halk Bakteriyoloji ve Kimya Lâboratuvarı

Belediye sırası, Talas apartıman 1 No. ya nakletmiştir. Tel: 2972

Peşin ve Taksitle

Odun kömür

İstasyon silo karşısında
YENİ YAKACAK PAZARI
Tel: 1475 8045

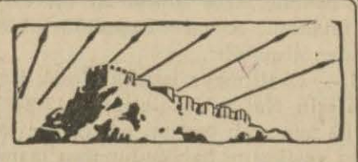

U L U S — 19. uncu yıl. — No.: 6204
İmtiyaz Sahibi
Nurettin Kâmil SUNER
Umumî Neşriyatı İdare Eden
Yazı İşleri Müdürü
Mümtaz Faik FENİK
ULUS Basımevi : ANKARA
Matbaa Müdürü: Ali Rıza BASKAN

Dis doktoru divor ki :

Kısa bir müddet "RADYOLİN„ kullandıktan sonra, dişleriniz inci gibi parladıktan başka mikropların kâmilen mahvolduğunu, zararlı salya ve ifrazatın kesildiğini, diş etlerindeki iltihapların durduğunu ve nihayet ağzınızda lâtif bir rayiha başladığını duyacaksınız.

Gayet temiz - gayet sıhhî - gayet ucuz

Her gün sabah, öğle ve akşam yemeklerinden sonra dişlerinizi

Radyolin ile fırçalayınız

Bedia Terzihanesi

939 Paris modellerinden mürekkep zengin kolleksiyonu ile işe başladığını muhterem müşterilerine bildirir. Yenişehir Havuzbaşı Kınacı Ap. No: 3 Tl: 3837 7892

SİNEMALAR

Yeni

BU GÜN BU GECE
KONTES VALEVSKA
Baş Rollerde
Greta Garbo — Charles Boyer
Napolyon'un hususî hayatını canlandıran tarihî muazzam film
Seanslar
2.45 - 4.45 - 6.45 - Gece 21 de
Saat 10 ve 12 de ucuz halk matineleri
Fiatlar
Balkon 35 - Salon 20 kuruş
Numaralı yerlerinizi gündüzden alınız

Halk

BU GÜN BU GECE
İki film birden
1 — VATANSIZLAR Cehennemi
Baş rolde: Jak Holt.
2 — YOL KESEN HAYDUT
Canlandıran: Ken Maynard
Ucuz halk matinesi 10 ve 12 de
BİR MİLLETİN İSTİKLALİ
kuruş
Fiatlar: Balkon 35 - Salon 20

Sus

BU GÜN BU GECE
Napolyon'un hususî ve siyasî hayatını, aşklarını bütün hakayikiyle canlandıran
KONTES VALEVSKA
Baş Rollerde
Greta Gorbo — Charles Boyer
Seanslar: 2 - 4 - 6 - Gece 8,30 da
Sabah saat 10 ve 12 de ucuz Halk matineleri
Fiyatlar: Balkon 35 - Salon 20 kuruş

39 model BLAUPUNKT radyolarını dinlemeden radyo almayınız.

KÂZIM RÜŞTÜ
Ankara Adliye sarayı Yanı Gençağa apartımanı 2. ci kat No: 6 Tel: 2208